

**ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ
ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ
ΤΜΗΜΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΑΙ ΤΟΠΙΚΗ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ**

Ενέργειες του Δήμου Παιονίας την περίοδο της πανδημίας σε μια μικρή κοινότητα μεταναστών (camp Νέας Καβάλας)

**Κύρος Παπαγεωργίου
Α.Μ. 8085202201028**

Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία

Καλαμάτα, Μάρτιος 2024

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ
ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ
ΤΜΗΜΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ
ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΑΙ ΤΟΠΙΚΗ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ

Ενέργειες του Δήμου Παιονίας την περίοδο της πανδημίας σε μια μικρή κοινότητα μεταναστών (camp Νέας Καβάλας)

Κύρος Παπαγεωργίου
A.M. 8085202201028

Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία

Επιβλέπων: Δημήτρης Π. Σωτηρόπουλος -Καθηγητής

Εγκρίθηκε από την τριμελή επιτροπή αξιολόγησης την 29/03/2024

Δημήτριος Π. Σωτηρόπουλος, καθηγητής, επιβλέπων

Κωνσταντίνος Τσουντας, Καθηγητής, μέλος

Μπιτσάνη Ευγενία, Καθηγήτρια, μέλος

Καλαμάτα, Μάρτιος 2024

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ
UNIVERSITY *of the* PELOPONNESE

School of Management (Kalamata)

Department of Business and Organization Administration

POSTGRADUATE PROGRAM MSc-MPA: PUBLIC ADMINISTRATION and LOCAL GOVERNMENT

The actions of municipality of Paeonia during COVID-19 pandemic in a small community of immigrants (Nea Kavala camp)

Kyros Papageorgiou
A.M. 8085202201028

Kalamata, March 2024

Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου, Τμήμα Διοίκησης Επιχειρήσεων και Οργανισμών.

Παπαγεωργίου Κύρος

© 2024 – Με την επιφύλαξη παντός δικαιώματος

Το σύνολο της εργασίας αποτελεί πρωτότυπο έργο, παραχθέν από τον Κύρο Παπαγεωργίου, και δεν παραβιάζει δικαιώματα τρίτων καθ' οιονδήποτε τρόπο. Αν η εργασία περιέχει υλικό, το οποίο δεν έχει παραχθεί από τον/την ίδιο/α, αυτό είναι ευδιάκριτο και αναφέρεται ρητώς εντός του κειμένου της εργασίας ως προϊόν εργασίας τρίτου, σημειώνοντας με παρομοίως σαφή τρόπο τα στοιχεία ταυτοποίησής του, ενώ παράλληλα βεβαιώνει πως στην περίπτωση χρήσης αυτούσιων γραφικών αναπαραστάσεων, εικόνων, γραφημάτων κ.λπ., έχει λάβει τη χωρίς περιορισμούς άδεια του κατόχου των πνευματικών δικαιωμάτων για την συμπερίληψη και επακόλουθη δημοσίευση του υλικού αυτού.

Περίληψη

Σκοπός της διπλωματικής εργασίας είναι να καταγράψει τις ενέργειες και τους χειρισμούς του Δήμου Παιονίας στην δομή φιλοξενίας της Νέας Καβάλας κατά τη περίοδο της πανδημίας του κορονοϊού. Σε αυτό το πλαίσιο, για την ευχερέστερη κατανόηση γίνεται πρώτα μια θεωρητική θεμελίωση αναφορικά με την βασική απαιτούμενη ορολογία που χρησιμοποιείται στο παρόν πόνημα ενώ εν συνεχεία αναλύεται ο τρόπος ένταξης των μεταναστών στους ΟΤΑ Α΄ βαθμού, οι σχετικές αρμοδιότητες των τελευταίων.

Κύριο αντικείμενο μελέτης αποτελεί η δομή φιλοξενίας της Νέας Καβάλας από την σκοπιά του Δήμου Παιονίας. Για τον λόγο αυτό εξετάζονται και καταγράφονται υπηρεσιακά έγγραφα της αλληλογραφίας του Δήμου με το Υπουργείο Μεταναστευτικής Πολιτικής και Ασύλου, διοικητικές πράξεις και αναρτήσεις του Δήμου στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης που αφορούν άμεσα ή έμμεσα την δομή φιλοξενίας. Επί τη βάση των χειρισμών του Δήμου Παιονίας αναλύονται έπειτα επιμέρους ζητήματα σχετικά με την δομή φιλοξενίας της Νέας Καβάλας όπως η εφαρμογή των αρχών του διοικητικού δικαίου στην προκειμένη περίπτωση και η αρχή της αναλογικότητας.

Ακολουθεί συγκριτική επισκόπηση της αντιμετώπισης των δομών φιλοξενίας από έτερους Δήμους της Ελλάδας σε σύγκριση με τον Δήμο Παιονίας. Ύστερα, αναλύεται η επικοινωνιακή διαχείριση του ζητήματος της δομής κατά την περίοδο της πανδημίας μέσα από τους επίσημους λογαριασμούς του Δήμου Παιονίας στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης αλλά και ειδησεογραφικά δημοσιεύματα.

Η διπλωματική εργασία περατώνεται με τη διατύπωση συμπερασμάτων που κινούνται σε τέσσερις βασικούς άξονες αλλά και προτάσεις για την αποτελεσματικότερη άσκηση των αρμοδιοτήτων των Δήμων ως προς το μεταναστευτικό ζήτημα.

Λέξεις κλειδιά: μετανάστευση, αίτηση ασύλου, δομή φιλοξενίας, πανδημία, ένταξη

Abstract

The actions of municipality of Paeonia during COVID-19 pandemic in a small community of immigrants (Nea Kavala camp)

The purpose of the thesis is to present the actions of the Municipality of Paeonia in the refugee camp of Nea Kavala during the period of the coronavirus pandemic. In this context, as first a theoretical analysis is made regarding the basic required terminology and about the responsibilities of municipality towards the refugees, as for their integration.

The main object of the thesis is the camp of Nea Kavala from the point of view of the Municipality of Paeonia. For this reason, official documents of the Municipality's mail with the Ministry of Migration and Asylum, administrative acts and posts of the Municipality on social media that directly or indirectly concern the camp are examined. Based on the actions of the Municipality of Paeonia, special topics regarding the camp of Nea Kavala are then analysed, such as the application of basic principles of administrative law in this case and the principle of proportionality.

The following part is a comparative overview of the treatment of camps by other Municipalities of Greece compared to the Municipality of Paeonia. Then, it is examined how municipality of Paeonia managed the issue of the camp during the period of the pandemic through the official accounts of the Municipality of Paeonia on social media as well as on online websites.

The thesis ends with conclusions that move along four main fields as well as some suggestions for more effective results regarding the responsibilities of the Municipalities on migration.

Key words: migration, refugee camp, pandemic, integration, camp of Nea Kavala

Ευχαριστίες

Τις πιο θερμές ευχαριστίες εκφράζω στον επιβλέποντα καθηγητή της εργασίας μου κ. Δημήτριο Σωτηρόπουλο για την συμβουλευτική του αρωγή καθ' όλη την διάρκεια της εκπόνησης της εργασίας μου.

Τέλος, θερμές ευχαριστίες εκφράζω στο Δήμο Παιονίας για την διάθεση υλικού που στάθηκε κύριος αρωγός στην ολοκλήρωση της εργασία μου.

Περιεχόμενα

	σελ.
Περίληψη	2
Abstract	3
Ευχαριστίες	4
Εισαγωγή	7
<u>Κεφάλαιο 1. Εννοιολογικές διασαφήσεις</u>	9
1.1. Βασικοί όροι	9
1.2. Νομικό πλαίσιο σύστασης και γενική επισκόπηση Δομών Φιλοξενίας και Κέντρων Υποδοχής.	13
1.3. Γενικές πληροφορίες σχετικά με την δομή της Νέας Καβάλας	15
1.3.1. Γεωγραφικός προσδιορισμός της Δομής "ΠΟΛΥΚΑΣΤΡΟΥ"	15
1.3.2. Η μετατροπή του αεροδρομίου του Πολυκάστρου σε Δομή Φιλοξενίας και Κέντρο Υποδοχής	16
<u>Κεφάλαιο 2. Ενσωμάτωση μεταναστών σε ΟΤΑ Α' βαθμού</u>	19
2.1. Η εν γένει ένταξη μεταναστών σε τοπικά πλαίσια	19
2.2. Η ένταξη σε τοπικό επίπεδο με βάση την Εθνική Στρατηγική για την Ένταξη του 2019	21
2.3. Έτερες προβλεπόμενες δράσεις με εμπλοκή των ΟΤΑ Α' βαθμού	23
2.4 Τα αριθμητικά δεδομένα ως προς τον προσφυγικό – μεταναστευτικό πληθυσμό στην ενδοχώρα και η εμφάνιση του ιού COVID-19	25
2.5. Εμβολιασμοί στις δομές φιλοξενίας	28

<u>Κεφάλαιο 3. Το χρονολόγιο της δομής της Νέας Καβάλας: τα κυβερνητικά</u>	
<u>μέτρα για την αντιμετώπιση της πανδημίας και οι χειρισμοί του Δήμου Παιονίας</u>	30
<u>Κεφάλαιο 4. Αρχές διοικητικού δικαίου στην περίπτωση των ενεργειών</u>	
<u>του Δήμου Παιονίας</u>	40
4.1. Στοιχεία αρχών διοικητικού δικαίου μέσα από την δράση του Δήμου Παιονίας στην δομή της Νέας Καβάλας.	41
<u>Κεφάλαιο 5. Η αρχή της αναλογικότητας</u>	43
5.1. Η Αρχή της αναλογικότητας στην ελληνική έννομη τάξη	43
5.2. Η Αρχή της αναλογικότητας στο Ευρωπαϊκό δίκαιο	45
5.3. Συμπεράσματα ως προς την εφαρμογή της αρχής αναλογικότητας	51
<u>Κεφάλαιο 6. Παρουσίαση περιπτώσεων έτερων Δήμων που</u>	
<u>αντιμετώπισαν παρόμοια ζητήματα με τον Δήμο Παιονίας.</u>	52
<u>Κεφάλαιο 7. Επικοινωνιακή διαχείριση από τον Δήμο Παιονίας</u>	54
<u>Κεφάλαιο 8. Συμπεράσματα και προτάσεις από την μελέτη των ενεργειών</u>	
<u>του Δήμου Παιονίας στην περίπτωση της δομής της Νέας Καβάλας κατά</u>	
<u>την περίοδο της πανδημίας</u>	65
<u>Βιβλιογραφικές αναφορές</u>	69
<u>Παράρτημα</u>	74

Εισαγωγή

Η μετανάστευση συνιστά ένα καθολικό φαινόμενο σε παγκόσμια κλίμακα, καθώς αμέτρητοι άνθρωποι μετακινούνται μεταξύ και εντός ηπείρων για πληθώρα λόγων: οικονομική ένδεια, πολεμικές συγκρούσεις, το φόβο, περιβαλλοντικούς λόγους, τη πείνα, τη δίψα και εν γένει την ελπίδα μετάβασης σε έναν τόπο με καλύτερες επίπεδο διαβίωσης. Η πραγματικότητα έχει σαφώς αναδεικνύει διαρκώς ότι το μεταναστευτικό ήταν, είναι και θα είναι μία μεγίστης σημασίας πρόκληση τόσο εν Ελλάδι όσο και στην Ευρώπη. Ως εκ τούτου για την κοινωνική εξέλιξη και ευημερία μιας κοινωνίας είναι μεγίστης σημασίας η ένταξη των μεταναστών. Από το έτος 2010, τα στοιχεία έδειξαν ότι οι μεταναστευτικές και προσφυγικές ροές αυξήθηκαν ραγδαία στον ελληνικό και κατ' επέκταση στον ευρωπαϊκό χώρο, με την χώρα μας να αποτελεί το κατώφλι εισόδου στο νέο και ελπιδοφόρο μέλλον για όλους αυτούς τους ανθρώπους. Τα κράτη-μέλη της ΕΕ, εντούτοις, σαφώς απροετοίμαστα, δεν ήταν σε θέση να αντιμετωπίσουν αυτό το όλο και διαρκώς διογκούμενο πρόβλημα. Ως εκ τούτου, υιοθετήθηκαν πολλές διαφορετικές πολιτικές και μέχρι σήμερα γίνονται συνεχώς απόπειρες βελτίωσης της μεταναστευτικής πολιτικής.

Η Ελλάδα, ως χώρα που βρίσκεται στη σταυροδρόμι των μεταναστευτικών ροών, έχει αναλάβει έναν σημαίνοντα ρόλο στην υποδοχή και την αφομοίωση μεταναστών και προσφύγων. Οι δομές φιλοξενίας αποτελούν κομβικό παράγοντα για την παροχή προσωρινής ασφάλειας, βασικών υπηρεσιών και υποστήριξης σε ανθρώπους που έχουν διασχίσει τα σύνορα, αναζητώντας προστασία ή μια καλύτερη ζωή. Από την αρχή εμφανίσεως του προβλήματος, βασικό εργαλείο υλοποίησης της μεταναστευτικής πολιτικής για την εν τοις πράγμασι κοινωνική αφομοίωση και ένταξη των ομάδων αυτών σε εγχώριο επίπεδο αποτέλεσαν οι ΟΤΑ. Η Ελλάδα είχε μπροστά της ακανθώδη ζητήματα, όπως ο κλάδος της εργασίας, της παιδείας, και κάθε φύσης ενσωμάτωσης. Έτσι, οι Φορείς Τοπικής Αυτοδιοίκησης επιφορτίστηκαν με το καθήκον να υλοποιήσουν και να θέσουν σε εφαρμογή τις πολιτικές ώστε να απορροφήσει το κράτος όλες αυτές τις ροές. Οι δομές φιλοξενίας και προσωρινής υποδοχής στην Ελλάδα ήρθαν για να διαδραματίσουν έναν τεράστιας σημασίας ρόλο παρέχοντας καταφύγιο, τροφή, ιατρική περίθαλψη και ψυχοκοινωνική υποστήριξη σε άτομα που έχουν φύγει από τις πατρίδες τους λόγω συγκρούσεων, πολιτικών διώξεων ή οικονομικής δυσπραγίας. Αυτά τα κέντρα προβλέφθηκαν όχι μόνο για να προσφέρουν φυσικό καταφύγιο, αλλά επιδιώκουν επίσης να δημιουργήσουν ένα περιβάλλον που ενθαρρύνει την ενσωμάτωση, την εκπαίδευση και την εργασία, προκειμένου να διευκολυνθεί η ολοκλήρωση των ατόμων που φιλοξενούνται σε αυτά.

Ωστόσο, η λειτουργία αυτών των δομών αντιμετώπιζε πολλές προκλήσεις, ειδικά από τη στιγμή που η θέσπιση λειτουργίας τους ξεκίνησε εν μέσω της πανδημικής κρίσης του ιού COVID19. Μία από αυτές τις δομές φιλοξενίας είναι και στη Νέα Καβάλα Κιλκίς, μια περιοχή που βρίσκεται στο νομό Κιλκίς και ανήκει διοικητικά στον Δήμο Πολυκάστρου. Πρόκειται για μια μικρή πόλη με περίπου 6.000 κατοίκους, η οποία βρίσκεται περίπου 12 χιλιόμετρα βορειοανατολικά της πόλης του Κιλκίς. Στην παρούσα εργασία πραγματοποιείται μια ανασκόπηση των ενεργειών του Δήμου Παιονίας όσον αφορά το κέντρο φιλοξενίας στη Νέα Καβάλα κατά την περίοδο της πανδημίας, με παράλληλες αναφορές σε διαχρονικά ζητήματα μεταναστευτικής φύσεως αλλά και σε έτερες προβληματικές που άπτονται της τοπικής αυτοδιοίκησης και του διοικητικού δικαίου όπως η αρχή της αναλογικότητας.

Κεφάλαιο 1. Εννοιολογικές διασαφήσεις

1.1. Βασικοί όροι

Μετανάστευση: Με την έννοια «μετανάστευση» νοείται η μόνιμη ή προσωρινή αλλαγή του μέρους εγκατάστασης ενός ατόμου ή ενός κοινωνικού συνόλου¹. Η μετανάστευση χαρακτηρίζεται ως πολυδιάστατο, πολυεπίπεδο αντικείμενο και με έντονη πολυπλοκότητα, η οποία ερείδεται στην διαπίστωση, ότι αποτελεί ένα φαινόμενο συνυφασμένο με της ανθρώπινη εξέλιξη και κατά επέκταση αφορά ένα μεγάλο εύρος πτυχών της καθημερινότητας. Οι βασικοί λόγοι της μετανάστευσης είναι η προσπάθεια εύρεσης νέων ευκαιριών και βελτίωσης των συνθηκών διαβίωσης, με απώτερο στόχο την οικονομική ευημερία ή άλλοτε και η οικογενειακή επανένωση. Εντούτοις, το τελευταίο διάστημα οι πιθανοί λόγοι μετανάστευσης έχουν πληθύνει. Μεταξύ άλλων, ένα άτομο μπορεί να οδηγηθεί σε μια ως άνω μετακίνησης για λόγους εκπαίδευσης, αλλά και για αιτία που αφορούν το περιβάλλον και δη την κλιματική αλλαγή, για παλιννόστηση κ.α.

Ο όρος μετανάστευση, συν τοις άλλοις, υπόκειται σε μια τριμερή διάκριση με βάση το χρονικό πλαίσιο εντός του οποίου λαμβάνει χώρα σε παραδοσιακή, σύγχρονη ή νεωτερική.² Η πρώτη κατηγορία αναφέρεται στο φαινόμενο μεγάλων, συνήθως υπερπόντιων μετακινήσεων, το οποίο έγινε διακριτό κατά βάση στην περίοδο πριν από τους δυο Παγκοσμίους Πολέμους και εξού και απολαμβάνει της ονομασίας παραδοσιακή μετανάστευση. Έπειτα, η μετανάστευση χαρακτηρίζεται ως σύγχρονη όταν περιγράφεται η μετακίνηση ενός ή περισσότερων ατόμων για οικονομικούς λόγους και αφορά κυρίως την πρόσφατη έως και σήμερα βιομηχανική περίοδο. Τρίτον, η μετανάστευση σκιαγραφείται ως νεωτερική όταν αναφέρεται στην σύγχρονη μετανάστευση, έχοντας ως υπόβαθρο την γενικότερη εκβιομηχάνιση και συνιστά προϊόν της κοινωνικοοικονομικής εξέλιξης που αυτή επέφερε. Τα κίνητρα, δηλαδή και σε αυτή την περίπτωση

1

Υπουργείο Μετανάστευσης και Ασύλου, Εθνική Στρατηγική για την Ένταξη 2019 <http://www.opengov.gr/immigration/wp-content/uploads/downloads/2019/01/ethniki-stratigiki.pdf> (τελευταία επίσκεψη ιστοσελίδας στις 09/12/2023)

2

Υπουργείο Μετανάστευσης και Ασύλου, Εθνική Στρατηγική για την Ένταξη 2019 <http://www.opengov.gr/immigration/wp-content/uploads/downloads/2019/01/ethniki-stratigiki.pdf> (τελευταία επίσκεψη ιστοσελίδας στις 09/12/2023)

είναι οικονομικά. Πέραν τούτων, η μετανάστευση υπόκειται και σε επιπλέον κατηγοριοποιήσεις όπως λόγου χάρη: α) βάσει της χρονικής της έκτασης μπορεί να γίνει λόγος για μόνιμη ή προσωρινή μετακίνηση, β) βάσει του εάν η μετανάστευση οφείλεται στην ίδια βούληση του ατόμου δύναται να χαρακτηριστεί ως ακούσια ή εκούσια, γ) βάσει του ποσοτικού χαρακτηριστικού των υποκειμένων μιας μετακίνησης μπορεί να διακρίνεται η μετακίνηση σε ομαδική ή ατομική, δ) βάσει του νομικού χαρακτηρισμού σύμφωνα με τη νομοθεσία της χώρας υποδοχής η μετανάστευση χωρίζεται σε νόμιμη ή παράτυπη, ανάλογα αν τηρήθηκαν οι προβλέψεις του οικείου νομικού πλαισίου περί μετανάστευσης και ε) βάσει του αριθμού συνόρων που μεσολάβησαν στην μετακίνηση του ατόμου μπορεί να διακριθεί σε εσωτερική ή διεθνή μετανάστευση.

Μετανάστης: βάσει του Διεθνούς Οργανισμού Μετανάστευσης³ ορίζεται ως μετανάστης κάθε άνθρωπος που μετακινείται ή έχει μετακινηθεί σε ένα σύνορο μεταξύ κρατών ή σε μία χώρα μακριά από το μέρος συνήθους διαμονής του, χωρίς να έχει σημασία το νομικό status του ατόμου, εάν η μετακινείται αυτοβούλως ή ακούσια, ποιοι είναι οι λόγοι της κίνησης και ποια είναι η χρονική έκταση της διαμονής.

Πρόσφυγας⁴: Πρόσφυγας ονομάζεται, βάσει της Σύμβασης της Γενεύης για τους πρόσφυγες, κάθε άτομο που εγκαταλείπει ενάντια στην ίδια βούληση το κράτος του οποίου είναι πολίτης, εξαιτίας εύλογου φόβου ότι εκεί θα υποστεί διωγμούς λόγω της θρησκείας, της εθνικότητας, ή ακόμα και λόγω της ιδιότητας του ως μέλος μιας ιδιαίτερης κοινωνικής ομάδας ή των πολιτικών του πεποιθήσεων (πολιτικός πρόσφυγας), και επιπρόσθετα δεν δύναται να απολαμβάνει προστασίας από τη χώρα του ή, λόγω του φόβου αυτού, δεν θέλει να τεθεί υπό αυτή την προστασία. Έως ότου του δοθεί η νομική αναγνώριση της ιδιότητας του πρόσφυγα από μία χώρα, ένα άτομο έχει την

3

Διεθνής Οργανισμός Μετανάστευσης, 2024, Definition of "Migrant", <https://www.iom.int/about-migration> (τελευταία επίσκεψη 02/02/2024)

4

Υπατη Αρμοστεία του ΟΗΕ, 2024, Η Σύμβαση του 1951 σχετικά με το Καθεστώς των Προσφύγων <https://www.unhcr.org/gr/%CE%B7-%CF%83%CF%8D%CE%BC%CE%B2%CE%B1%CF%83%CE%B7-%CF%84%CE%BF%CF%85-1951-%CF%83%CF%87%CE%B5%CF%84%CE%B9%CE%BA%CE%AC-%CE%BC%CE%B5-%CF%84%CE%BF-%CE%BA%CE%B1%CE%B8%CE%B5%CF%83%CF%84%CF%8E%CF%82-%CF%84> (τελευταία επίσκεψη 02/02/2024)

ιδιότητα του «αιτούντος άσυλο».

Η ένταξη ως όρος στο πεδίο της μετανάστευσης: ως μια έννοια που χρησιμοποιείται κατά κόρον η «ένταξη» κάνει μνεία σε μια διαδικασία ατομική ή ομαδική που συνίσταται στην προσπάθεια προσαρμογής σε μια νέα χώρα⁵ για τους μετανάστες ή τους αιτούντες και δικαιούχους διεθνούς προστασίας. Το κομμάτι της ένταξης διαδραματίζει σημαντικό ρόλο και ζωτικής σημασίας κομμάτι στην μεταναστευτική πολιτική των κρατών. Ελέγχεται και κατευθύνεται πρωτίστως από τις πολιτικές ενέργειες της εξουσίας. Ο μηχανισμός της ένταξης ξεκινά από την παροχή βασικών αγαθών και υπηρεσιών και στην συνέχεια επηρεάζει βαθύτερα το άτομο στο οποίο απευθύνεται, οδηγώντας το στην εκμάθηση και υιοθέτηση συμπεριφορών του τοπικού πληθυσμού του κράτους υποδοχής.

Το ελληνικό μοντέλο ένταξης και η διπλή του όψη

Σύμφωνα με την Εθνική Στρατηγική για την Ένταξη, το μοντέλο που προτείνεται στο χρονικό πλαίσιο που αφορά την εν λόγω εργασία είναι προσαρμοσμένο στις ιδιαίτερες συνθήκες της ελληνικής κοινωνίας ανάλογα με τα ειδικότερα χαρακτηριστικά της. Ως διαδικασία, η ένταξη έχει ως αφετηρία την υποδοχή των αιτούντων διεθνούς προστασίας, για τους οποίους η Πολιτεία μεριμνά πρώτα για τις άμεσες βιοτικές τους ανάγκες και για την έγκυρη και πλήρη καταγραφή τους, παρέχοντας τους ταυτοχρόνως προστασία. Με αυτόν τον τρόπο διαμορφώνεται το απαραίτητο πλαίσιο εντός του οποίου λαμβάνει χώρα η ένταξη και μέρος αυτού του σταδίου αποτελούν και οι διαφόρων ειδών δομές.

Κέντρα Υποδοχής και Ταυτοποίησης (Κ.Υ.Τ.)⁶: συνιστούν κέντρα ή hotspots όπου παραμένουν οι πολίτες τρίτων χωρών ή ανιθαγενείς που έχουν μπει στην Ελλάδα δίχως να διαθέτουν τα νόμιμα έγγραφα έως ότου να υπαχθούν στις νόμιμες διαδικασίες υποδοχής και ταυτοποίησης και να προχωρήσουν στην υποβολή αιτήματος διεθνούς προστασίας.

5

Μπάγκαβος Χρήστος, Παπαδοπούλου Δέσποινα, 2003, Μεταναστευτικές τάσεις και ευρωπαϊκή μεταναστευτική πολιτική, Ινστιτούτου Εργασίας ΓΣΕΕ-ΑΔΕΔΥ

6

Υπουργείο Μετανάστευσης και Ασύλου, 2024, Κέντρα Υποδοχής και Ταυτοποίησης (Κ.Υ.Τ.) <https://migration.gov.gr/ris/perifereiakes-monades/kyt-domes/> (τελευταία επίσκεψη 12/02/2024)

Δομή Φιλοξενίας και Προσωρινής Υποδοχής⁷: αποτελεί εγκατάσταση η οποία έχει ως παροχή προσωρινή στέγαση, βασικές υπηρεσίες και υποστήριξη σε άτομα που έχουν διαφύγει από τις χώρες τους λόγω βίας, πολέμου, διώξεων, φυλετικών διακρίσεων, ή άλλων αιτιών που τους καθιστούν πρόσφυγες ή αιτούντες άσυλο.

Οι δομές αυτές λειτουργούν ως προσωρινή λύση για τη φιλοξενία αυτών των ατόμων, παρέχοντας τους κατάλληλες συνθήκες διαβίωσης, εκπαίδευσης, ιατρικής φροντίδας, ψυχοκοινωνικής υποστήριξης και προστασίας. Η βασική ιδέα είναι να προσφερθεί ασφάλεια και προσωρινή στήριξη σε άτομα που έχουν βρεθεί σε καταστάσεις ευάλωτης θέσης, ενώ παράλληλα διεξάγονται οι απαιτούμενες διαδικασίες για την εξέταση του αιτήματός τους για προστασία, όπως το άσυλο ή τη διεθνή προστασία.

Ο σκοπός των Δομών Φιλοξενίας και Προσωρινής Υποδοχής είναι η προσωρινή φιλοξενία και η παροχή της αναγκαίας βοήθειας μέχρις ότου οι άνθρωποι αυτοί ενταχθούν σε προγράμματα επανεγκατάστασης, αποφασίσουν για το μέλλον τους ή λάβουν άλλες νομικές αποφάσεις σχετικά με την πορεία της ζωής τους σε ένα νέο περιβάλλον.

Οι φιλοξενούμενοι στις Δομές πρέπει να φύγουν από αυτές μέσα σε προθεσμία τριάντα ημερών από την στιγμή που θα τους επιδοθεί οποιαδήποτε απόφαση αναγνώρισης υπαγωγής σε καθεστώς διεθνούς ή επικουρικής προστασίας. Στην περίπτωση των ασυνόδευτων ανηλίκων η παραπάνω προθεσμία έχει ως αφετηρία την στιγμή που αυτοί ενηλικιώνονται.

Βάσει των ανωτέρω προκύπτει ότι στην παρούσα εργασία η δομή η οποία μελετάται αποτελεί Δομή Φιλοξενίας και Προσωρινής Υποδοχής και όχι Κ.Υ.Τ όπως συχνά αναφέρεται σε ειδησεογραφικές ειδήσεις που τυχόν θα αναφέρονται στην βιβλιογραφία. Επίσης, όπως προκύπτει από τον ορισμό, η δομή αυτή απευθύνεται μόνο σε όσους αιτούνται άσυλο ως πρόσφυγες. Οι παραπάνω διασαφήσεις είναι απαραίτητες για την ακριβή κατανόηση του εν λόγω πονήματος.

7

Υπουργείο Μετανάστευσης και Ασύλου, 2024, Δομές Φιλοξενίας /Προσωρινής Υποδοχής <https://migration.gov.gr/ris/perifereiakes-monades/domes/> (τελευταία επίσκεψη 12/02/2024)

1.2. Νομικό πλαίσιο σύστασης και γενική επισκόπηση Δομών Φιλοξενίας και Κέντρων Υποδοχής

Σύμφωνα με την Απόφαση με αριθ. 2945/24/03/2020 από το Υπουργείο Οικονομικών σε συνδυασμό με το Υπουργείο Μετανάστευσης και Ασύλου συστήνονται σύμφωνα με τα άρθρα 8 παρ. 4-5 και 10 παρ. 4-5 του ν. 4375/2016, οι κάτωθι Δομές Προσωρινής Υποδοχής Πολιτών Τρίτων Χωρών ή ανιθαγενών, οι οποίοι έχουν αιτηθεί διεθνή προστασία, ως Περιφερειακές Υπηρεσίες της Υπηρεσίας Υποδοχής και Ταυτοποίησης:

1. Δομή "ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑΣ"
2. Δομή "ΒΑΓΙΟΧΩΡΙΟΥ"
3. Δομή "ΛΟΥΤΡΑ ΒΑΓΙΟΧΩΡΙΟΥ"
4. Δομή "ΒΕΡΟΙΑΣ"
5. Δομή "ΒΟΛΟΥ"
6. Δομή "ΔΟΛΙΑΝΩΝ"
7. Δομή "ΔΡΑΜΑΣ"
8. Δομή "ΕΛΕΥΣΙΝΑΣ"
9. Δομή "ΘΕΡΜΟΠΥΛΩΝ"
10. Δομή "ΘΗΒΑΣ"
11. Δομή "ΚΑΒΑΛΑΣ"
12. Δομή "ΚΑΤΣΙΚΑ"
13. Δομή "ΚΑΤΩ ΜΗΛΙΑΣ"
14. Δομή "ΚΥΛΛΗΝΗΣ",
15. Δομή "ΛΑΓΚΑΔΙΚΙΩΝ",

16. Δομή "ΚΟΥΤΣΟΧΕΡΟΥ",
17. Δομή "ΛΑΥΡΙΟΥ",
18. Δομή "ΜΑΛΑΚΑΣΑΣ",
19. Δομή "ΟΙΝΟΦΥΤΩΝ",
20. Δομή "ΠΟΛΥΚΑΣΤΡΟΥ", στη θέση "ΝΕΑ ΚΑΒΑΛΑ" του Δήμου Παιονίας.
21. Δομή "ΡΙΤΣΩΝΑΣ",
22. Δομή "ΣΕΡΡΩΝ",
23. Δομή "ΣΚΑΡΑΜΑΓΚΑ",
24. Δομή "ΦΙΛΙΠΠΙΑΔΑΣ",
25. Δομή "ΓΡΕΒΕΝΩΝ",
26. Δομή "ΠΥΡΓΟΥ",
27. Δομή "ΚΟΡΙΝΘΟΥ"
28. Δομή "ΣΙΝΤΙΚΗΣ",

Οι ως άνω 28 Δομές Φιλοξενίας και Κέντρα Υποδοχής αποτελούν απαραίτητη προαπαιτούμενη γνώση ώστε να γίνει αντιληπτό στον αναγνώστη τα ευρήματα και τα πορίσματα της της παρούσας εργασίας, καθώς σε πολλά σημεία θα υπάρχουν συγκριτικές αναφορές της Δομής "ΠΟΛΥΚΑΣΤΡΟΥ" με άλλες. Συγκεκριμένα, μέσα από το νόμο 4375/2016⁸ γίνεται σαφές το νομικό πλαίσιο των ως άνω δομών. Βάσει του άρθρου 8 προβλέπεται η σύσταση αυτοτελούς υπηρεσίας με αποστολή να υποδέχεται και να ταυτοποιεί τα εισερχόμενα άτομα, η οποία ανήκει διοικητικά στην Ειδική Γραμματεία Υποδοχής. Στην παράγραφο 2 ο νομοθέτης υπογραμμίζει τον κύριο στόχο λειτουργίας της Υπηρεσίας ως την « αποτελεσματική διενέργεια των διαδικασιών υποδοχής, ταυτοποίησης και προσωρινής διαμονής των πολιτών τρίτων χωρών ή ανιθαγενών που

8

N. 4375/2016, <https://migration.gov.gr/wp-content/uploads/2021/01/4375.16.pdf>

εισέρχονται στη χώρα χωρίς τις νόμιμες διατυπώσεις ». Εν συνεχεία, περιγράφει τις αρμοδιότητες αυτών των υπηρεσιών οι οποίες χωρίζονται σε 4 μεγάλες κατηγορίες. Στην πρώτη γίνεται μνεία στις άμεσες έναντι των εισερχομένων πολιτών ενέργειες, όπως την καταγραφή των στοιχείων τους, την ταυτοποίηση και διασταύρωση τους, την ιατρική τους εξέταση ή την υποχρέωση πληροφόρησης τους για τις σχετικές διαδικασίες κ.α. Έπειτα το άρθρο 8 παρ. 2 β), γ), δ) ορίζει την Υπηρεσία Υποδοχής και Ταυτοποίησης ως αρμόδια για την δημιουργία αλλά και την παρακολούθηση λειτουργίας των Κέντρων και Δομών Προσωρινής Υποδοχής που αφορούν τις ως άνω διαδικασίες αλλά και για άλλες κατηγορίες προσώπων όπως αυτούς που βρίσκονται σε διαδικασία επιστροφής απέλασης κλπ. Επιπρόσθετα, στην παρ. 3 αναλύεται η δομή της Υπηρεσίας Υποδοχής και Ταυτοποίησης, η οποία απαρτίζεται από την Κεντρική Υπηρεσία και τις Περιφερειακές της Υπηρεσίες. Οι τελευταίες, σύμφωνα με την παράγραφο 4 του άρθρου 8 του Ν. 4375/2016, είναι «τα Κέντρα Υποδοχής και Ταυτοποίησης (Κ.Υ.Τ.), οι Ελεγχόμενες Δομές Προσωρινής Φιλοξενίας αιτούντων άσυλο και οι Κλειστές Ελεγχόμενες Δομές (Κ.Ε.Δ.), οι οποίες διαρθρώνονται και έχουν τις αρμοδιότητες των Κ.Υ.Τ. της περ. α' και εντός των οποίων, σε διακριτούς χώρους, λειτουργούν εγκαταστάσεις προσωρινής φιλοξενίας και ειδικές εγκαταστάσεις» για τους υπό κράτηση πολίτες τρίτων χωρών. Τέλος, βάσει της παρ. 5 οι Περιφερειακές Υπηρεσίες ελέγχονται εξ ολοκλήρου από την Κεντρική Υπηρεσία όσον αφορά τον προγραμματισμό, τις κατευθυντήριες γραμμές λειτουργίας και τον εν στενή έννοια έλεγχο της δράσης τους και από αυτήν παρέχονται τα εχέγγυα για την εκτέλεση των καθηκόντων τους σε συνεργατικό πλαίσιο με τις υπόλοιπες εμπλεκόμενες υπηρεσίες. Για τούτο τον λόγο, δίνεται η δυνατότητα σύμφωνα με το νόμο να προχωρά και σε διεθνείς συνεργασίες με άλλες αρμόδιες αρχές, όργανα και οργανισμούς της Ε.Ε. ή άλλων κρατών μελών και να λαμβάνει μέρος σε κοινές δράσεις για την επίτευξη των σκοπών της.

1.3. Γενικές πληροφορίες σχετικά με την δομή της Νέας Καβάλας

1.3.1. Γεωγραφικός προσδιορισμός της Δομής "ΠΟΛΥΚΑΣΤΡΟΥ"

Στην παρούσα εργασία μελετάται η Δομή "ΠΟΛΥΚΑΣΤΡΟΥ", στη θέση "ΝΕΑ ΚΑΒΑΛΑ" του Δήμου Παιονίας. Η Νέα Καβάλα αποτελεί πεδινό χωριό που βρίσκεται στην Κεντρική Μακεδονία και υπάγεται διοικητικά στην Περιφερειακή Ενότητα Κιλκίς και στον Δήμο Παιονίας ενώ έχει με υψόμετρο 25 μέτρα.⁹ Ειδικότερα, η Νέα Καβάλα εντοπίζεται σε πολύ κοντινή απόσταση και

9

ανατολικά ως προς την Εθνική Οδό ΠΑΘΕ Α1, στο ύψος του κόμβου Πολυκάστρου και πάνω στην Ε.Ο που συνδέει το Πολύκαστρο με το Κιλκίς. Όμορη περιοχή είναι το Πολύκαστρο που απέχει 3,5 χιλιόμετρα ενώ η απόσταση της Νέας Καβάλας από το Κιλκίς είναι 29 χλμ. Τέλος, η Θεσσαλονίκη απέχει 50 χιλιόμετρα. Το χωριό της Νέας Καβάλας φιλοξενεί επίσης το Βιοτεχνικό Πάρκο Πολυκάστρου, το οποίο περιλαμβάνει βιοτεχνικές εγκαταστάσεις και εργοστάσια μικρού μεγέθους ενώ σε κοντινό με τη Νέα Καβάλα απόσταση εντοπίζεται επίσης το Αεροδρόμιο Πολυκάστρου, το οποίο φημιζόταν για το μεγαλύτερο αεραθλητικό κέντρο της Βόρειας Ελλάδας και μία εκ των γνωστότερων πιστών μηχανοκίνητων σπορ στην χώρα.¹⁰ Ωστόσο, ο εν λόγω χώρος προχώρησε σε αναστολή λειτουργίας το 2016, καθώς ο χώρος αξιοποιήθηκε για να εξυπηρετήσει τις ανάγκες της Δομής "ΠΟΛΥΚΑΣΤΡΟΥ", στη θέση "ΝΕΑ ΚΑΒΑΛΑ", η οποία αποτελεί και το αντικείμενο έρευνας της παρούσας εργασίας.

1.3.2. Η μετατροπή του αεροδρομίου του Πολυκάστρου σε Δομή Φιλοξενίας και Κέντρο Υποδοχής

Το Αεροδρόμιο Πολυκάστρου μέχρι το 2016 ήταν αεροδρόμιο γενικής αεροπορίας με κάποια χαρακτηριστικά που το καθιστούσαν μοναδικό στην κατηγορία του (διάδρομος βαρέως τύπου κ.α)¹¹. Λόγω αυτών, υπήρχε έντονη δραστηριότητα κυρίως από τις Αερολέσχες Πολυκάστρου και Κιλκίς που συγκέντρωναν πλήθος φίλων της αεροπορίας, ενώ στο πεδίο απογείωσης και προσγείωσης επιχειρούσαν πάνω από 10 ακαδημίες αεροπορικής εκπαίδευσης. Συν τοις άλλοις, είχε παρατηρηθεί η δυνατότητα περαιτέρω εξέλιξης του λόγω γειτνίασης με την Θεσσαλονίκη και καλής οδικής σύνδεσης προς αυτή. Η μεταναστευτική και προσφυγική κρίση, ωστόσο, στάθηκε ως τροχοπέδη στην πορεία αυτή καθώς το 2016 ο αεροδιάδρομος του Αεροδρομίου Νέας Καβάλας

Τεγόπουλος – Μανιατέας, 1996, *Εγκυκλοπαίδεια Νέα Δομή*

10

Wikipedia, 2024, Νέα Καβάλα Κιλκίς, Γεωγραφία
https://el.wikipedia.org/wiki/%CE%9D%CE%AD%CE%B1_%CE%9A%CE%B1%CE%B2%CE%AC%CE%BB%CE%B1_%CE%9A%CE%B9%CE%BB%CE%BA%CE%AF%CF%82#cite_note:-0-1
(τελευταία επίσκεψη 17/02/2024)

11

Wikipedia, 2024, Αεροδρόμιο Πολυκάστρου,
https://el.wikipedia.org/wiki/%CE%91%CE%B5%CF%81%CE%BF%CE%B4%CF%81%CF%8C%CE%BC%CE%B9%CE%BF_%CE%A0%CE%BF%CE%BB%CF%85%CE%BA%CE%AC%CF%83%CF%84%CF%81%CE%BF%CF%85 (τελευταία επίσκεψη 17/02/2024)

παραχωρήθηκε προσωρινά από το Υπουργείο Άμυνας στο Υπουργείο Μεταναστευτικής Πολιτικής για την δημιουργία δομής φιλοξενίας μεταναστών και προσφύγων. Έτσι, έλαβε χώρα συγκρότηση Δομή Φιλοξενίας Μεταναστών σε όλη τον χώρο που περιβαλλόταν από περίφραξη. Αυτή είχε εμβαδό 188153,75 τ.μ. και την λειτουργία της είχε υπό τον έλεγχο του ο Διεθνής Οργανισμός Μετανάστευσης και άλλες Μ.Κ.Ο.¹² Οι αυξημένες ανάγκες των προσφυγικών εισροών στην χώρα σε συνδυασμό με την έλλειψη άλλων διαθέσιμων χώρων οδήγησε στην παγίωση αυτής της κατάστασης και στη μονιμοποίηση της δομής στον χώρο του αεροδιαδρόμου και μετέπειτα δίπλα από αυτόν, κατάσταση που προκύπτει και από δημοσιεύματα τοπικών μέσων ενημέρωσης.¹³ Μάλιστα, υπήρξαν έντονες αντιδράσεις από την δημοτική αρχή αλλά και την τοπική Αερολέσχη Πολυκάστρου, η οποία κατά τη διάρκεια της κατάληψης του αεροδιαδρόμου έχασε την έδρα της από τον Αερολιμένα Πολυκάστρου. Μάλιστα σε ανακοίνωση της στις 03/05/2018 κατήγγελλε την καταστροφή του αδειοδοτημένου πεδίου προσγείωσης και απογείωσης Ελαφρών Αεροσκαφών από την ύπαρξη της δομής.¹⁴ Μόλις το 2021, ο Δήμος Παιονίας με τις ενέργειες του κατόρθωσε να απελευθερώσει τον αεροδιάδρομο και τις υπόλοιπες εγκαταστάσεις με την μετατόπιση της δομής σε δύο αγροτεμάχια εμβαδού 55421,00 τ.μ. δίπλα αλλά εκτός της έκτασης του αεροδρομίου, με αποτέλεσμα την συνέχιση της ύπαρξης της σε όμορη έκταση. Μετά την εξ ολοκλήρου απομάκρυνση όλων των κοντέινερ, που φιλοξενούσαν τους αιτούντες ασύλου, το αεροδρόμιο της Νέας Καβάλας άρχισε να λειτουργεί ξανά στις 30 Μαρτίου του 2021 μετά από απόφαση του Υπουργού Άμυνας.¹⁵ Έτσι, στην ζητούμενη για την συγκεκριμένη εργασία περίοδο, η Δομή

12

Ηλεκτρονική Εφημερίδα Μαχητής, 2021, Εισήγηση Δήμου Παιονίας, <https://maxitis.gr/ksekina-o-dimos-paionias-energeies-gia-aksiopoiisi-aerdromiou-neas-kavalas/> (τελευταία επίσκεψη 26/02/2024)

13

Eidiseis.gr, 2021, <https://www.eidisis.gr/topika-nea-toy-n-kilkis/apokleistiko-to-aerodromio-neas-kabalas-polykastroy-etoimazetai-n-anoiksei-ta-ftera-toy.html> (τελευταία επίσκεψη 26/02/2024)

14

Eidiseis.gr, 2021, <https://www.eidisis.gr/politiki/mas-edioksan-kai-katastrefoy-n-to-aerodromio-n-kabalas.html> (τελευταία επίσκεψη 26/02/2024)

15

"ΠΟΛΥΚΑΣΤΡΟΥ", στη θέση "ΝΕΑ ΚΑΒΑΛΑ" του Δήμου Παιονίας εντοπίζεται αρχικώς στον αεροδιάδρομο του αεροδρομίου Πολυκάστρου και μετά τον Απρίλιο του 2021 στα 2 όμορα αγροτεμάχια.

Metrosport.gr, 2022, Νέα Καβάλα: Ξαναλειτουργεί το αεροδρόμιο που είχε γίνει... δομή προσφύγων <https://www.metrosport.gr/nea-kavala-xanaleitoyrgei-to-aerodromio-poy-eiche-ginei-domi-prosfygon-367458> (τελευταία επίσκεψη 26/02/2024)

Κεφάλαιο 2. Ενσωμάτωση μεταναστών σε ΟΤΑ Α' βαθμού

2.1 Η εν γένει ένταξη μεταναστών σε τοπικά πλαίσια

Πρωτεύων ρόλος της τοπικής αυτοδιοίκησης είναι πέραν της εκτελεστικής διεκπεραίωσης των προσπαθειών ένταξης των μεταναστών στις τοπικές κοινότητες, η κατά τον ίδιο χρόνο διαμόρφωση των ενταξιακών πολιτικών κατά το στάδιο εφαρμογής τους. Τούτο πηγάζει μέσα από το ίδιο το χαρτοφυλάκιο της τοπικής αυτοδιοίκησης, κατά την άσκηση του οποίου λαμβάνει χώρα μια γόνιμη συνεργασία ανάμεσα στις διοικητικές κρατικές δομές, χωρίς να γίνονται παρεμβάσεις στο πεδίο δράσης της κεντρικής διοίκησης, η οποία καταπιάνεται εν πολλοίς με την εποπτεία και το συντονιστικό έργο των πολιτικών αυτών.

Το παραπάνω σχήμα αποτέλεσε και τον θεμέλιο λίθο για την θέσπιση του Ν. 2910/2001, ο οποίος συμπεριλαμβανομένων και των τροποποιήσεων που υπέστη μέχρι σήμερα, αποτυπώνει το ρυθμιστικό πλαίσιο ένταξης μεταναστευτικών ροών σε τοπικό επίπεδο. Παραχώρησε σπουδαίας σημασίας αρμοδιότητες, οι οποίες συνίστανται μεταξύ άλλων:

- στην έκδοση αδειών εργασίας και διαμονής από ΟΤΑ Α' και Β' Βαθμού
- στην εκ νέου διαμόρφωση του θεσμού την οικογενειακής επανένωσης και του μηχανισμού για την λήψη ελληνικής ιθαγένειας με πολιτογράφηση
- στην επαρκή προστασία βασικών δικαιωμάτων αλλοδαπών προσώπων και την ποινική τους προστασία από αδικήματα με ρατσιστικό χαρακτήρα
- στην πρόβλεψη διαφύλαξης των εργασιακών δικαιωμάτων και του δικαιώματος στην ασφάλιση για αλλοδαπούς και μετανάστες αλλά και για την συμμετοχή τους στο ελληνικό εκπαιδευτικό σύστημα.

Το εν λόγω νομοθέτημα είχε θέσει ως στόχο μια ένταξη σε βάθος χρόνου των μεταναστευτικών ροών για την αφομοίωση τους στο περιβάλλον της ελληνικής κοινωνίας, αφήνοντας στο παρελθόν τις πολιτικές με έντονα τιμωρητικές προθέσεις. Εν συνεχεία, εισήχθησαν πλείστοι νόμοι και ψηφίσματα, χωρίς ωστόσο να συγκροτούν ένα ευρύτερο ενιαίο πλαίσιο για την εύρεση μιας λύσης απέναντι στο προσφυγικό και μεταναστευτικό ζήτημα από την σκοπιά των ΟΤΑ Α' και Β' βαθμού.

Τρανό παράδειγμα της ως άνω διαμορφωθείσας τάσης αποτέλεσε το κείμενο « Εθνική Στρατηγική για την Ένταξη » του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου, το οποίο παρουσιάζει τους επί μέρους στόχους της Πολιτείας. Όσον αφορά στην προ της παρούσας εργασίας περίοδο, ήτοι τα έτη 2018 και 2019, στα εν λόγω κείμενα του Υπουργείου γίνεται εκτενής αναφορά ως προς τον ενισχυμένο ρόλο της τοπικής αυτοδιοίκησης στην επίλυση του μεταναστευτικού. Εντούτοις, δέχθηκε δριμεία κριτική για τον λόγο ότι τα όσα προβλέπει εμπεριέχουν μεγάλη συμμετοχή των Δήμων και των Περιφερειών, παρ' όλα αυτά ομοιάζει περισσότερο σε έκθεση ιδεών και ιδεατών προτάσεων. Επιπλέον, είναι γεμάτο με γενικές και αόριστες αναφορές οι οποίες δεν εισφέρουν ουσιαστικά στο έργο των ΟΤΑ, ούτε στους πρόσφυγες και μετανάστες.¹⁶ Ωστόσο όπως το ίδιο το Υπουργείο Μεταναστευτικής Πολιτικής σημειώνει, οι δράσεις που εμπεριέχονται και παρουσιάζονται στην Εθνική Στρατηγική για την Ένταξη των Μεταναστών έχουν επικουρικό ρόλο στην κεντρική πολιτική χάραξη που υπάρχει σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο, σε ένα καθεστώς συνεργασίας μεταξύ των συναρμοδίων Υπουργείων αλλά και την κεντρική και τοπική διοίκηση. Μάλιστα, εν συνεχεία διευκρινίζεται ότι όλες οι παρατεθείσες στην Εθνική Στρατηγική δράσεις συγκροτούν ένα ευρύτερο πλαίσιο, το οποίο εξειδικεύεται μέσα από τις εκάστοτε επιμέρους ανάγκες και ιδιαίτερες συνθήκες της κάθε περίπτωσης.¹⁷

Σε τούτο το χρονικό σημείο, λοιπόν, ακριβώς προ της επίμαχης για το παρόν πόνημα περιόδου διαφαίνεται ότι ενώ υπάρχει μια αυξημένη αναγνώριση της σημασίας της ευθύνης της τοπικής αυτοδιοίκησης εν σχέσει με την διαχείριση του μεταναστευτικού και προσφυγικού ζητήματος, δεν υπάρχει ανάλογη εν τοις πράγμασι συμμετοχή τους στο δύσκολο έργο της ένταξης αυτών των ομάδων.

16

Αυτοδιοίκηση - Airetos, (16/01/2019), Σε Διαβούλευση ο ρόλος Δήμων-Περιφερειών στην ένταξη μεταναστών/προσφύγων (Έγγραφο), (Πολιτική - Οικονομία - Διεθνή), <https://www.airetos.gr/se-diaboyleysi-o-rol-os-dimwn-perifereion-stin-entaksi-metanastonprosfygwn-eg-grafo.aspx> (τελευταία επίσκεψη ιστοσελίδας στις 26/02/2024)

17

Υπουργείο Μεταναστευτικής Πολιτικής, (Ιούλιος, 2019), Εθνική Στρατηγική για την Ένταξη, σελ. 34, <https://migration.gov.gr/wp-content/uploads/2020/05/%CE%926.-%CE%95%CE%B8%CE%BD%CE%B9%CE%BA%CE%AE-%CE%A3%CF%84%CF%81%CE%B1%CF%84%CE%B7%CE%B3%CE%B9%CE%BA%CE%AE-2019.pdf> (τελευταία επίσκεψη ιστοσελίδας στις 21/02/2024)

2.2. Η ένταξη σε τοπικό επίπεδο με βάση την Εθνική Στρατηγική για την Ένταξη του 2019

Για την από κοινού δράση με την τοπική αυτοδιοίκηση σχετικά με την ενίσχυση της ένταξης σε τοπικό επίπεδο το Υπουργείο Μεταναστευτικής Πολιτικής περιγράφει το γενικό πλαίσιο και τον ρόλο της τοπικής αυτοδιοίκησης στην αποστολή ένταξης των μεταναστών/ μεταναστριών, των αιτούντων/ αιτουσών και δικαιούχων διεθνούς προστασίας, τονίζοντας από την αρχή ότι η ένταξη λαμβάνει χώρα κατά βάση σε τοπικό επίπεδο και ότι η τοπική Αυτοδιοίκηση έχει τη δυνατότητα να λειτουργεί καταλυτικά ως σύνδεσμος μεταξύ του τοπικού πληθυσμού και του νεοεισερχόμενου. Σημειώνει, δε, πως για να εξυπηρετηθεί με επιτυχία η ως άνω αποστολή, είναι απαραίτητες ορισμένες προϋποθέσεις και δη η πρόσφορη χρηματοδότηση των ΟΤΑ αλλά και ο ίσος καταμερισμός του έργου της ένταξης των αιτούντων/ αιτουσών, των δικαιούχων διεθνούς προστασίας και των μεταναστών/ μεταναστριών. Αυτός μπορεί να επιτευχθεί μέσα από το μοίρασμα των νεοεισερχόμενων ομάδων σε ολόκληρη την χώρα αλλά και την παροχή των αναγκαίων κατευθύνσεων προς τους ΟΤΑ για την άσκηση και κατά τη διάρκεια των εφαρμοζόμενων πολιτικών ένταξης. Μάλιστα, υπογραμμίζεται ότι αυτό ισχύει κυρίως για τους Δήμους και τις Περιφέρειες που έχουν επιφορτιστεί με την ένταξη μεγάλου αριθμού προσώπων, όπως εν προκειμένω και ο Δήμος Παιονίας που αφορά την παρούσα εργασία.

Εν συνεχεία, παρέχεται η διευκρίνιση πως απώτερος σκοπός είναι στην συγκεκριμένη διαδικασία ένταξης να λάβουν χώρα όλοι ΟΤΑ Α΄ και Β΄ βαθμού της χώρας. Ως εκ τούτου η δημιουργία ενός δικτύου συνεργασίας μεταξύ αυτών κρίνεται μεγίστης σημασίας, ώστε να υπάρξει η βέλτιστη συνεργασία αλλά και συντονισμός τους στις ενταξιακές τους δράσεις. Η Εθνική Στρατηγική για την ένταξη αναφέρει ότι η συνολική στόχευση είναι οι κρατικοί φορείς από κοινού με τους φορείς τοπικής αυτοδιοίκησης να επιφορτιστούν με την υποδοχή και εις βάθος χρόνου την αφομοίωση των μεταναστών/ μεταναστριών, αιτούντων/ αιτουσών και δικαιούχων διεθνούς προστασίας. Απώτερος στόχος είναι άλλωστε η επέλευση της κατάστασης, όπου οι άνθρωποι τόσο του τοπικού πληθυσμού όσο και του νεοεισερχόμενου ζουν μαζί αρμονικά. Τέλος, ορίζονται και ορισμένες επιμέρους δράσεις όπως συγκρότηση ενός πλήρους συστήματος ένταξης αιτούντων/ αιτουσών και δικαιούχων διεθνούς προστασίας καθώς και μεταναστών και μεταναστριών, η εξασφάλιση στέγασης στους αιτούντες και στις αιτούσες διεθνούς προστασίας, η βελτίωση των ικανοτήτων της κοινωνίας υποδοχής να αφομοιώσει ευκολότερα την πολυμορφία και η πρόληψη της δημιουργίας γκέτο, ήτοι του κοινωνικού αποκλεισμού και της περιθωριοποίησης.

Ενσωμάτωση μεταναστών ως προς τους Δήμους (ΟΤΑ Α΄ βαθμού)

Ολοκληρωμένο Σχέδιο Δράσης

Βάσει των επιταγών της Εθνικής Στρατηγικής για την Ένταξη των Μεταναστών, οι δημοτικές αρχές οφείλουν να προχωρήσουν σε αναδιαμόρφωση των υπηρεσιών κοινωνικών παροχών τους, όπως στο κομμάτι της υγειονομικής περίθαλψης, εκπαίδευσης, κοινωνικής πρόνοιας κ.α. Η εξυπηρέτηση του ως άνω σκοπού λαμβάνει χώρα με τον σχεδιασμό του Ολοκληρωμένου Σχεδίου Δράσης για την Ένταξη από τους Δήμους και την συγκρότηση Δικτύου Δήμων (απαρτίζεται από τους ΟΤΑ Α΄ βαθμού που καταρτίζουν Ολοκληρωμένα Σχέδια Δράσης που αφορούν την ένταξη στοχεύοντας στην επικοινωνιακή μεταξύ τους συνεργασία, ενώ δυνατότητα συμμετοχής έχει και το Υ.ΜΕ.ΠΟ). Πιο συγκεκριμένα, όλοι οι Δήμοι της χώρας οφείλουν να προχωρούν στην κατάρτιση και στην υποβολή ώστε να γίνει δεκτό από το Υπουργείο Μεταναστευτικής Πολιτικής Ολοκληρωμένο Σχέδιο Δράσης για την ένταξη τριετούς διάρκειας, το οποίο πρέπει να κατατάσσει τους επιμέρους σκοπούς και προτεραιότητες του αλλά και τα απαιτούμενα κεφάλαια για την πραγματοποίησή του. Κάθε Δήμος πρέπει να περιέχει στο Ολοκληρωμένο Σχέδιο Δράσης του τα εξής:

- i. την συλλογή στοιχείων που αφορούν την μεταναστευτική ομάδα που βρίσκεται εντός χωρικής αρμοδιότητας του Δήμου σε βάση δεδομένων, από την οποία θα συγκροτηθεί το «Δημοτολόγιο Μεταναστών». Αυτά τα δεδομένα σχετίζονται με ιδιαίτερα χαρακτηριστικά αλλά και το καθεστώς διαμονής του κάθε ατόμου.
- ii. την καταγραφή των διαφόρων κρατικών προγραμμάτων που παρέχουν στέγαση και οικονομική αρωγή στους αιτούντες, τις αιτούσες και τους/τις δικαιούχους διεθνούς προστασίας μέσα στο γεωγραφικό πλαίσιο εντός του οποίου είναι αρμόδιος,
- iii. την συλλογή στοιχείων σε σχέση με το εκπαιδευτικό υπόβαθρο, τα επαγγελματικά προσόντα και δεξιότητες, το επίπεδο γνώσης της ελληνικής αλλά και άλλων γλωσσών κάθε ενήλικα μετανάστη, με απώτερο σκοπό τη σύσταση «Ηλεκτρονικού Μητρώου Προφίλ Δεξιοτήτων»,
- iv. λίστα με καταγεγραμμένους όλους τους φορείς και οργανισμούς (σύλλογοι μεταναστών, Μ.Κ.Ο. κτλ.) που ασκούν δραστηριότητα και εξυπηρετούν τις ανάγκες των νεοεισερχομένων πληθυσμών στη χωρική αρμοδιότητά του, με σκοπό τη δημιουργία Μητρώου Φορέων σε τοπικό επίπεδο και την επικαιροποίησή του με βάση το Εθνικό Μητρώο Μη Κυβερνητικών Οργανώσεων, το οποίο

ήδη έχει διαμορφωθεί υπό την αιγίδα του Υπουργείου Μεταναστευτικής Πολιτικής,

v. τη δημιουργία Μητρώου Εθελοντών για το δήμο,

vi. τις ενέργειες και εκστρατείες που έχουν ως στόχο την ένταξη μεταναστών/ μεταναστριών, αιτούντων/ αιτουσών και δικαιούχων διεθνούς προστασίας στο δήμο (π.χ. εκμάθηση της γλώσσας, προγράμματα παιδευτικού χαρακτήρα).¹⁸

2.3. Έτερες προβλεπόμενες δράσεις με εμπλοκή των ΟΤΑ Α΄ βαθμού

Η Εθνική Στρατηγική για την Ένταξη δεν περιορίζεται μόνο στις παραπάνω αλλά παρουσιάζει μια σειρά μέτρων και πολιτικών που περιλαμβάνουν την συμμετοχή των Δήμων στο έργο της ένταξης των μεταναστών/ μεταναστριών, αιτούντων/ αιτουσών και δικαιούχων διεθνούς προστασίας. Στο κεφάλαιο 1.2.1 του κειμένου εισάγεται η δημιουργία περιφερειακού μηχανισμού που έχει ως αποστολή να καταναείμει τον νεοεισερχόμενο μεταναστευτικό και προσφυγικό πληθυσμό. Ειδικότερα, λαμβάνει υπόψη την αθρόα προσέλευση μεταναστών και προσφύγων στα μεγάλα αστικά κέντρα με αποτέλεσμα την συχνή γκετοποίηση τους και την αδυναμία διαχείρισης τους αλλά και την μεγάλη επιβάρυνση που υπόκεινται οι Δήμοι πρώτης υποδοχής, των οποίων η αποσυμφόρηση κρίνεται απαραίτητη. Επί τη βάση αυτών των δεδομένων συνθηκών, η Εθνική Στρατηγική προτείνει έναν μηχανισμό κατανομής που λειτουργεί στοχευμένα, σταθμίζοντας τα ποιοτικά κριτήρια του προς εγκατάσταση πληθυσμού ώστε να επιλεγθεί η κατάλληλη κοινωνία που θα τον υποδεχτεί. Τέτοια κριτήρια αποτελούν λόγου χάριν τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά των ατόμων, ήτοι το φύλο, η ηλικία αλλά και οι διάφορες δεξιότητες που αυτοί κατέχουν. Από τις δημοτικές αρχές απαιτείται η σύμπραξη των κοινωνικών υπηρεσιών για την υλοποίηση της ως άνω κατανομής.

Πέραν τούτου, η Εθνική Στρατηγική για την Ένταξη συμπεριλαμβάνει την σύμπραξη των Δήμων και σε άλλα μέτρα:

i. συμμετοχή των δημοτικών αρχών στην προώθηση και επέκταση γεωγραφικά ως προς το

¹⁸

Βλ. Αυτοδιοίκηση - Airetos, (16/01/2019), Σε Διαβούλευση ο ρόλος Δήμων-Περιφερειών στην ένταξη μεταναστών/προσφύγων (Εγγραφο), (Πολιτική - Οικονομία - Διεθνή), <https://www.airetos.gr/se-diabouleysi-o-rolos-dimwn-perifereion-stin-entaksi-metanastonprosfygwn-eg-grafo.aspx> (τελευταία επίσκεψη ιστοσελίδας στις 21/02/2024)

πρόγραμμα στέγασης σε διαμερίσματα για τους αιτούντες/ αιτούσες διεθνούς προστασίας και οικονομική ενίσχυση τους.

ii. Επέκταση πιλοτικού προγράμματος ολοκληρωμένων παρεμβάσεων ένταξης δικαιούχων διεθνούς προστασίας στους Δήμους όλης της επικράτειας (δηλαδή πέραν των ελαχίστων Δήμων που εφάρμοζαν το ως άνω πρόγραμμα το 2019), με στόχο την ολιστική παρέμβαση και ουσιαστικότερα αποτελέσματα ένταξης.

iii. Συμμετοχή των Δήμων με πρωταγωνιστικό ρόλο στο να υλοποιήσουν το πρόγραμμα βραχυπρόθεσμης στέγασης.

iv. Συμμετοχή των δημοτικών αρχών για την περάτωση του προγράμματος παροχής οικονομικής αρωγής για ένα διάστημα προσαρμογής (6 έως 12 μήνες) στους ωφελούμενους και ωφελούμενες μέχρι να μπουν στην αγορά εργασίας και να μπορέσουν να υποστηρίξουν με ίδιους πόρους το κόστος διαβίωσης τους.

v. Συμμετοχή των Δήμων για την στέγαση ατόμων που ανήκουν σε ευπαθείς κοινωνικές ομάδες και δικαιούχους διεθνούς προστασίας μέσω του προγράμματος κοινωνικής κατοικίας. Η συγκεκριμένη ρύθμιση αποβλέπει στην αναβάθμιση μεταξύ άλλων δημοτικών κτιρίων με σκοπό τη δημιουργία κοινωνικών κατοικιών για την διαμονή των ως άνω ομάδων, με τον ρόλο των ΟΤΑ Α' βαθμού να κρίνεται μείζονος σημασίας.

vi. Συμμετοχή των Δήμων στην εξασφάλιση στέγασης για όσους δικαιούνται άσυλο σε αραιοκατοικημένες κοινότητες σε περιοχές με αγροτικό ενδιαφέρον.

vii. Συμμετοχή των Δήμων ως συμμετέχοντος φορέα υλοποίησης στην υποστήριξη και επέκταση της λειτουργίας Κέντρων Ένταξης Μεταναστών (ΚΕΜ)

viii. Συμμετοχή των δημοτικών αρχών στην αναβάθμιση και υποστήριξη υπηρεσιών τοπικής αυτοδιοίκησης που εξυπηρετούν και συναλλάσσονται με άτομα από νεοεισερχόμενους πληθυσμούς.

ix. Συμμετοχή των Δήμων στην υλοποίηση παροχής υπηρεσιών υγείας και πρόνοιας σε άτομα από νεοεισερχόμενους πληθυσμούς.

xi. Συμμετοχή των Δήμων σε προώθηση εκπαιδευτικών και ψυχαγωγικών δράσεων

xi. Συμμετοχή των Δήμων στην προώθηση και διευκόλυνση συμμετοχής πολιτών τρίτων χωρών στο πολιτικό γίνεσθαι της τοπικής κοινωνίας με σκοπό την συμπερίληψη τους στη δημόσια ζωή της χώρας

xii. Συμμετοχή των Δήμων στο έργο ευαισθητοποίησης των τοπικών κοινωνιών με στόχο την βέλτιστη υποδοχή και αποτροπή φαινομένων ξενοφοβίας και ρατσισμού

Πιο συγκεκριμένα με βάση τα ανωτέρα προκύπτει, ότι στο χρονικό σημείο που αφορά την αφετηρία της παρούσας εργασίας το νομοθετικό πλαίσιο σχετικά με τις αρμοδιότητες των ΟΤΑ Α΄ βαθμού ως προς το μεταναστευτικό – προσφυγικό ζήτημα αναθέτει την επίλυση πληθώρας σημαντικών ζητημάτων στους Δήμους της χώρας. Αυτά ξεκινούν από την υποδοχή, συλλογή στοιχείων και καταγραφή όλων των απαραίτητων δεδομένων των μεταναστών και επεκτείνονται σε αρμοδιότητες με μακροπρόθεσμο χαρακτήρα όπως την εύρεση στέγασης, την παροχή υπηρεσιών εκπαίδευσης και κατάρτισης, την ενθάρρυνση συμμετοχής αυτών των πολιτών στα κοινά κ.α. Ο ρόλος της τοπικής αυτοδιοίκησης και δη των δημοτικών αρχών σε αυτό το στάδιο καθίσταται μείζονος σημασίας.

2.4. Τα αριθμητικά δεδομένα ως προς τον προσφυγικό – μεταναστευτικό πληθυσμό στην ενδοχώρα και η εμφάνιση του ιού COVID-19

Η παρούσα στην εν λόγω εργασία περίοδος ξεκινά με την επίσημη εμφάνιση του ιού COVID-19 στην Ελλάδα, ήτοι την 26^η Φεβρουαρίου του 2020. Σε εκείνο το χρονικό σημείο, η Ελλάδα βρισκόταν σε μια κρίσιμη καμπή ως προς το ποια θα ήταν η ορθότερη οδός για να διαχειριστεί τις μεταναστευτικές – προσφυγικές ροές. Το μεγάλο προσφυγικό κύμα εντοπίστηκε για πρώτη φορά 5 χρόνια νωρίτερα, το 2015, όταν παραπάνω από 800.000 άνθρωποι κατέφτασαν στην ελληνική επικράτεια. Στην πλειοψηφία τους προερχόταν από τον πόλεμο στην Συρία αλλά και τις βίαιες συρράξεις στο Αφγανιστάν, το Ιράκ και μερικές υποσαχάριες αφρικανικές χώρες.¹⁹ Η ένταση που σημειώθηκε εκείνη την περίοδο μεταξύ Ευρωπαϊκής Ένωσης και Τουρκίας εκτονώθηκε με την

19

Clayton J., 2016, More than one million refugees travel to Greece since 2015. United Nations High Commissioner for Refugees. 2016. Available from <https://www.unhcr.org/uk/news/latest/2016/3/56e9821b6/million-refugees-travel-greecesince-2015.html> [τελευταία επίσκεψη 22/02/2024]

συμφωνία μεταξύ των δυο τον Μάρτιο του 2016.²⁰ Έτσι, τα επόμενα χρόνια χιλιάδες αιτούντων και αιτουσών ασύλου παρέμεναν στα Κ.Υ.Τ και στις Δομές Φιλοξενίας και Προσωρινής Υποδοχής. Η Περιφερειακή Ενότητα Κιλκίς είχε βρεθεί στην κορυφή της λίστας πανελλαδικά ως το μέρος με τους περισσότερους πρόσφυγες και μετανάστες αγγίζοντας ιλιγγιώδη για τις αντοχές της τοπικής κοινωνίας νούμερα. Συνολικά ο αριθμός υπερέβαινε τους 25.000 την ίδια στιγμή που ο μόνιμος πληθυσμός δεν ήταν άνω των 80.000.²¹ Στην Περιφερειακή Ενότητα Κιλκίς, και ειδικότερα στην Ειδομένη κατέφθαναν όλοι οι πρόσφυγες και μετανάστες που επεδίωκαν την εγκατάσταση σε ευρωπαϊκές χώρες με σταθερότερες οικονομίες και πλουσιότερες κοινωνικές παροχές. Έτσι με πρωτοβουλία των μη κυβερνητικών οργανώσεων και της Ύπατης Αρμοστείας του ΟΗΕ κατασκευάστηκαν για τις ομάδες αυτές πρόχειρα καταλύματα, οι οποίοι παρείχαν διαμονή στους μετανάστες και στους πρόσφυγες μέχρι τη χρονική στιγμή που θα τους δινόταν η δυνατότητα να διασχίσουν τα σύνορα προς τα πάνω. Ταυτόχρονα, ο Ελληνικός Στρατός προέβη στην δημιουργία δύο οργανωμένων Κέντρων Διαμονής Μεταναστών και Προσφύγων. Συγκεκριμένα στην Περιφερειακή Ενότητα Κιλκίς είχαν τεθεί σε λειτουργία τρεις έκτακτοι οικισμοί στην Ειδομένη με 15.000 άτομα, στον Συνοριακό Σταθμό Ευζώνων με 1.000 άτομα και στο Πολύκαστρο με 2.000 άτομα. Τα δύο Κέντρα Διαμονής εντοπίζονταν στη Νέα Καβάλα Κιλκίς με 4.000 άτομα και στο Χέρσο Κιλκίς με 4.500 άτομα. Το 2020, εντούτοις, παρατηρήθηκε μια άνευ προηγουμένη συρρίκνωση των αριθμών αναφορικά με τις μεταναστευτικές ροές προς τα κράτη του Οργανισμού Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης (ΟΟΣΑ), με την πανδημία του κορονοϊού να προκαλεί μια συρρίκνωση που άγγιζε το 30% και να επανέρχεται στα ποσοστά του 2003.²² Την ίδια στιγμή το

20

European Council, 18th March 2016, EU-Turkey Statement, <https://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2016/03/18/eu-turkey-statement/> [τελευταία επίσκεψη 26/02/2024]

21

Wikipedia, 2024, Μεταναστευτικό ζήτημα στην Ελλάδα
https://el.wikipedia.org/wiki/%CE%9C%CE%B5%CF%84%CE%B1%CE%BD%CE%B1%CF%83%CF%84%CE%B5%CF%85%CF%84%CE%B9%CE%BA%CF%8C_%CE%B6%CE%AE%CF%84%CE%B7%CE%BC%CE%B1_%CF%83%CF%84%CE%B7%CE%BD_%CE%95%CE%BB%CE%BB%CE%AC%CE%B4%CE%B1 [τελευταία επίσκεψη 26/02/2024]

22

Η Καθημερινή, 2020, ΟΟΣΑ: Μείωση 30% στις μεταναστευτικές ροές το 2020
<https://www.kathimerini.gr/world/561561319/oosa-meiosi-30-stis-metanasteytik-es-roes-to-2020/> [τελευταία επίσκεψη 26/02/2024]

2020, στις ως άνω δομές της ελληνικής επικράτειας, οι οποίες βρίσκονταν τόσο στα ελληνικά νησιά όσο και στην ενδοχώρα, υπολογίζεται ότι φιλοξενήθηκαν περισσότεροι από 56.000 μετανάστες/ μετανάστριες και αιτούντες/ αιτούσες διεθνούς προστασίας.²³ Οι συνθήκες διαβίωσης, εντούτοις, δεν χαρακτηρίζονταν ως κατάλληλες ώστε να αντιμετωπίσουν μια υγειονομική κρίση σε βαθμό πανδημίας. Οι υποτυπώδεις συνθήκες υγιεινής και ο υπερπληθυσμός των ως άνω δομών καθιστούσαν αδύνατη την πρόληψη απέναντι σε πιθανή έξαρση του ιού COVID-19.²⁴

Όπως ήταν αναμενόμενο, οι δομές αυτές δεν κατάφεραν να ξεφύγουν από την υψηλή μεταδοτικότητα και την έξαρση του ιού το πρώτο έτος εμφάνισης του. Ειδικότερα, κατά το πρώτο κύμα του ιού 3 δομές παρουσίασαν εξάρσεις του κορονοϊού, όλες εκ των οποίων βρίσκονταν στη νότια Ελλάδα. Διαφορετική εικόνα παρουσιάστηκε στο δεύτερο κύμα του ιού και δη από τα τέλη Αυγούστου ως και τον Οκτώβριο του 2020, καθώς 22 δομές παρουσίασαν εξάρσεις κρουσμάτων, με τον συνολικό αριθμό κρουσμάτων σε ΚΥΤ και Δομές Φιλοξενίας και Προσωρινής Υποδοχής να φτάνει τα 1106 κρούσματα²⁵. Ως εκ τούτου, αποτυπώνεται από την αρχή της πανδημίας η εν τοις πράγμασι δυσκολία των αρχών για υγειονομική πρόληψη στις δομές φιλοξενίας της χώρας, κάτι που βρίσκει εφαρμογή και στην δομή της παρούσας εργασίας.

23

United Nations High Commissioner for Refugees, 2020, Greece factsheet December 2020. Available from <https://data2.unhcr.org/en/documents/details/84481> 2024 [τελευταία επίσκεψη 26/02/2024]

24

Human Rights Watch, 2020, Greece: Island camps not prepared for Covid-19. April 2020. Available at: <https://www.hrw.org/news/2020/04/22/greece-islandcamps-not-prepared-covid-19> [τελευταία επίσκεψη 26/02/2024]

25

Dimitris Papamichail, Sophie McCann, Elspeth Carruthers, Apostolos Veizis, Miriam Orcutt, Sally Hargreaves, 2021, The impact of the COVID-19 pandemic on refugees and asylum seekers in Greece: A retrospective analysis of national surveillance data from 2020 [https://www.thelancet.com/journals/eclinm/article/PIIS2589-5370\(21\)00238-8/fulltext#%20](https://www.thelancet.com/journals/eclinm/article/PIIS2589-5370(21)00238-8/fulltext#%20) [τελευταία επίσκεψη 23/12/2024]

2.5. Εμβολιασμοί στις δομές φιλοξενίας

Παρόμοιες δυσκολίες παρατηρήθηκαν και ως προς το ζήτημα των εμβολιασμών στις δομές φιλοξενίας στην ενδοχώρα αλλά και στα ΚΥΤ στα ελληνικά νησιά. Αρκετούς μήνες αφότου ξεκίνησε η διαδικασία εμβολιασμού του γενικού πληθυσμού, το σχετικό ενδιαφέρον από τους διαμένοντες στις δομές ήταν ελάχιστο, αντιστρόφως ανάλογο με τα αυξημένα ποσοστά κρουσμάτων που εντοπίζονταν σε αυτούς. Για αυτόν τον λόγο, το Μάιο του 2021 σχεδιάστηκε από την κυβέρνηση μια εκστρατεία ενημέρωσης αυτών των ομάδων για τη δυνατότητα εμβολιασμού, δεδομένων και των συνθηκών συγχρωτισμού εντός των δομών φιλοξενίας. Η καμπάνια αυτή έλαβε χώρα μέσω της εφαρμογής μηνυμάτων στο Whats app (μιας που αποτελούσε σύννηθες μέσο δια του οποίου αιτούντες και πρόσφυγες έρχονται επικοινωνούσαν με τις αρχές). Επιπλέον, οι διοικητές των δομών επιφορτίστηκαν με το έργο διανομής ενημερωτικού υλικού στους διαμένοντες των δομών φιλοξενίας.²⁶

Οι εμβολιασμοί ξεκίνησαν επισήμως από τα Κέντρα Υποδοχής και Ταυτοποίησης στα νησιά του ανατολικού Αιγαίου τον Ιούνιο του 2021 και θα επεκτείνονταν και στους υπόλοιπους καταυλισμούς της χώρας. Βάσει δηλώσεων στελεχών του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου, σε τούτο το χρονικό σημείο ένα ποσοστό της τάξης του 15% των ΚΥΤ είχε δείξει ενδιαφέρον για εμβολιασμό. Μάλιστα, βάσει των υπολογισμών του Υπουργείου, το ποσοστό αυτό σε συνδυασμό με τους ήδη νοσήσαντες στις δομές φιλοξενίας θα έφερνε την επιθυμητή ανοσία.²⁷

Όπως φάνηκε στην πορεία, ωστόσο, η υλοποίηση του πλάνου του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου συνάντησε δυσκολίες. Ένα μήνα μετά την επίσημη έναρξη των εμβολιασμών στις δομές φιλοξενίας και στα ΚΥΤ οι εμβολιασμένοι αιτούντες άσυλο σε νησιά και ηπειρωτική Ελλάδα δεν ξεπερνούσαν τους 1000, παρά τις έρευνες που αναδείκνυαν την αναγκαιότητα εμβολιασμού

26

Τάνια Γεωργιοπούλου, 10/05/2021, Οι εμβολιασμοί στα κέντρα φιλοξενίας μεταναστών, Η Καθημερινή <https://www.kathimerini.gr/society/561356692/oi-emvoliasmoi-sta-kentra-filoxenias-metanaston/> [τελευταία επίσκεψη 26/02/2024]

27

Huffpost, 02/06/2021, Ξεκινούν οι εμβολιασμοί στους καταυλισμούς προσφύγων και μεταναστών στα νησιά https://www.huffingtonpost.gr/entry/xekinoen-oi-emvoliasmoi-stoes-kataelismoes-prosfeyon-kai-metanaston-sta-nesia_gr_60b77571e4b04b216be1a931 [τελευταία επίσκεψη 26/02/2024]

αυτών των ομάδων. Εν προκειμένω, οι ιδιαίτερες συνθήκες διαβίωσης στις δομές φιλοξενίας και στα ΚΥΤ καθιστούσαν τον κίνδυνο μόλυνσης από τον κορονοϊό 2,5 έως 3 φορές υψηλότερο εν συγκρίσει με τον γενικό πληθυσμό.²⁸ Ήδη από τον Οκτώβριο του 2020, η Κομισιόν είχε υιοθετήσει μια οδηγία σύμφωνα με την οποία οι πρόσφυγες κατατάσσονταν ρητά στην κατηγορία πληθυσμού που έχει προτεραιότητα στο δικαίωμα εμβολιασμού. Στην Ελλάδα, παρά ταύτα, δεν υπήρξε τέτοια πρόβλεψη καθώς ο αρχικά προγραμματισμένος τον Μάιο του 2021 εμβολιασμός άρχισε να διενεργείται 1 μήνα μετά. Ένα πρόβλημα που στάθηκε εμπόδιο στον εμβολιασμό των αιτούντων άσυλο αποτέλεσε η γλώσσα. Η ιστοσελίδα του Υπουργείου Υγείας παρείχε πληροφορίες μόνο στα ελληνικά, ενώ ενημέρωση στις γλώσσες των αιτούντων άσυλο πραγματοποιούσαν μόνον οι μη κυβερνητικές οργανώσεις με δική τους πρωτοβουλία.²⁹ Στην δομή της Νέας Καβάλας η διαδικασία των εμβολιασμών δεν ήταν άγνωστη, καθώς είχε πραγματοποιηθεί παρόμοια δράση για την αντιμετώπιση της εμφάνισης κρουσμάτων ηπατίτιδας το 2016. Συγκεκριμένα, τον Αύγουστο εκείνου του έτους 8 παιδιά είχαν μεταφερθεί στο Γενικό Νοσοκομείο του Κιλκίς με συμπτώματα ηπατίτιδας Α.³⁰

28

Dimitris Papamichail, Sophie McCann, Elspeth Carruthers, Apostolos Veizis, Miriam Orcutt, Sally Hargreaves, 2021, The impact of the COVID-19 pandemic on refugees and asylum seekers in Greece: A retrospective analysis of national surveillance data from 2020 [https://www.thelancet.com/journals/eclinm/article/PIIS2589-5370\(21\)00238-8/fulltext#%20](https://www.thelancet.com/journals/eclinm/article/PIIS2589-5370(21)00238-8/fulltext#%20) [τελευταία επίσκεψη 23/12/2024]

29

Ευτυχία Σουφλήρη, 2021, Θολά νερά με τους εμβολιασμούς προσφύγων και μεταναστών, <https://wearesolomon.com/el/mag/thematikh/metanasteush/thola-nera-me-tous-emvoliasmous-prosfygwn-kai-metanastwn/> [τελευταία επίσκεψη 26/02/2024]

30

LIFO, 2016, Κιλκίς: Εμβολιασμοί στο κέντρο προσφύγων στη Νέα Καβάλα μετά τα κρούσματα ηπατίτιδας <https://www.lifo.gr/now/greece/kilkis-emboliasmoi-sto-kentro-prosfygon-sti-nea-kabala-meta-ta-kroysmata-ipatitidas> [τελευταία επίσκεψη 26/02/2024]

Κεφάλαιο 3. Το χρονολόγιο της δομής της Νέας Καβάλας: τα κυβερνητικά μέτρα για την αντιμετώπιση της πανδημίας και οι χειρισμοί του Δήμου Παιονίας

Στο κεφάλαιο αυτό θα γίνει αρχικά αναφορά στα μέτρα και στις απαγορεύσεις που θέσπισε η ελληνική πολιτεία στην μάχη της απέναντι στην πανδημίας του κορονοϊού ενώ παράλληλα θα παρατεθούν οι χειρισμοί της δημοτικής αρχής της Παιονίας σχετικά με την δομή φιλοξενίας της Νέας Καβάλας. Η εμφάνιση της πανδημίας του νέου κορονοϊού SARS-CoV-2, έγινε γνωστή στο ελληνικό κράτος με το πρώτο επίσημο κρούσμα στις 26 Φεβρουαρίου 2020. Ταυτόχρονα, σε εκείνο το χρονικό σημείο εξαγγέλθηκε από την κυβέρνηση η δημιουργία νέων κέντρων φιλοξενίας στην ενδοχώρα για την μεταφορά 10.000 αιτούντων ασύλου οι οποίοι βρίσκονταν στα ΚΥΤ στα νησιά του Αιγαίου, με αποτέλεσμα την έντονη αντίδραση των τοπικών βουλευτών και της τοπικής αυτοδιοίκησης που παρέμεναν κάθετα αντίθετοι στο ενδεχόμενο αυτό. Σύμφωνα με τις εξαγγελίες της κυβέρνησης τα καινούρια κέντρα φιλοξενίας σχεδιάζονταν για να τεθούν σε λειτουργία άμεσα με την τοποθέτηση μεγάλων σκηνών, στις οποίες θα μπορούσαν να διασφαλιστούν συνθήκες αξιοπρεπούς διαβίωσης. Εκτός αυτού, θα λάμβανε χώρα εγκατάσταση κοντέινερ, που θα αποτελούσαν μια λύση με πιο μόνιμο χαρακτήρα, με την έννοια ότι θα υπήρχε φιλοξενία με όρους ασφάλειας.

Στην ήδη από το 2016 υπάρχουσα Δομή Φιλοξενίας της Νέας Καβάλας, το χρονικό σημείο εκείνο εκδηλώθηκε η πρόθεση του Δήμου Παιονίας για μεταφορά του χώρου υποδοχής μεταναστών της Νέας Καβάλας. Συγκεκριμένα, από την στις 26/02/2020 επιστολή (αρ. πρωτ. 3292) του Δημάρχου Κωνσταντίνου Σιωνίδη στον Ειδικό Γραμματέα Προστασίας του Πολίτη κατέστη γνωστή η βούληση του Δήμου να απομακρυνθεί η Δομή από τον αεροδιάδρομο για την δημιουργία θεματικού πάρκου ψυχαγωγίας σχετικά με την αεροπορία. Αντί αυτού, η διοίκησης του Δήμου έθεσε επί τάπητος την πρόταση για μετακίνηση του κέντρου φιλοξενίας στον χώρο ανατολικά του αεροδρομίου, όπου παλαιότερα υπήρχε κατάλληλος εξοπλισμός για την φιλοξενία μεταναστών. Μάλιστα, η επιστολή αυτή περιείχε και την διευκρίνιση πως στον προτεινόμενο χώρο -ο οποίος ήταν μέρος της δομής- υπάρχουν κοινόχρηστες εκτάσεις και περιμετρική περίφραξη αλλά και υποδομές για ύδωρ και ηλεκτρισμό, παρέχοντας ολοκληρωμένο σχέδιο σχετικά με την επάρκεια και καταλληλότητα του νέου χώρου για την δομή φιλοξενίας. Αυτή ήταν η πρώτη και η πρώτη επίσημη εκδήλωση της αξίωσης του Δήμου για αποδέσμευση του Αεροδρομίου Νέας Καβάλας και αξιοποίηση του ως χώρο αναψυχής, κάτι που εξελίχθηκε σε πάγιο αίτημα στην πορεία. Στις 13-03-

2020 και με την επιστολή του (αρ. πρωτ. 4300) ο Δήμαρχος Παιονίας επανέλαβε το αίτημα του για την μετακίνηση της δομής εκτός του αεροδιαδρόμου. Ωστόσο πέραν τούτου, στην παρούσα επιστολή ο Δήμος εξέφρασε την αντίθεση του και στην αύξηση του αριθμού των μεταναστών στην δομή. Και τούτο διότι αναφέρεται ότι η προσθήκη νέων μεταναστών θα ενέτεινε την ανισορροπία στην περιοχή. Συγκεκριμένα, όπως πρόκυπτε από τα αριθμητικά στοιχεία του Δήμου, μια τυχόν αύξηση των φιλοξενούμενων στην δομή θα συνεπαγόταν αύξηση 15% πάνω από τον αριθμό των μόνιμων κατοίκων της περιοχής.

Παράλληλα, η ελληνική κυβέρνηση θέσπισε ρυθμίσεις που εμπεριείχαν μέτρα καταπολέμησης από τις πρώτες μέρες μετά την εμφάνιση των πρώτων κρουσμάτων του κορονοϊού με κύριο μέλημα την αποφυγή της εξάπλωσης της πανδημίας στο εσωτερικό. Τα μέτρα αυτά στην αρχή αφορούσαν σε τοπικό και μετέπειτα σε εγχώριο επίπεδο καθώς η κατάσταση έτεινε να κλιμακώνεται ανεξέλεγκτα.

Από τις υγειονομικές αρχές εκδόθηκαν οδηγίες προφύλαξης του πληθυσμού, ιδιαίτερα των ευπαθών ομάδων και σταδιακά αναπτύχθηκε μια ενημερωτική καμπάνια με αφίσες, διαφημιστικά στην τηλεόραση και το ραδιόφωνο και μηνύματα σε εφημερίδες και ηλεκτρονικές ιστοσελίδες. Σε κρατικό επίπεδο ελήφθησαν μέτρα επιμέρους κλεισίματος σχολικών μονάδων και αναστολής πολιτιστικών εκδηλώσεων στις πληττόμενες περιοχές, δεδομένου ότι ήταν η περίοδος της Αποκριάς με πλήθος προγραμματισμένων εκδηλώσεων που ευνοούσαν τη συνάθροιση πληθυσμού. Καθώς όμως τα κρούσματα του ιού εξαπλωνόντουσαν ραγδαία σε διάφορες περιοχές της χώρας η συνέχεια ήταν αναπόφευκτη : στις 10/3 έκλεισαν όλες οι εκπαιδευτικές δομές σε όλες τις βαθμίδες της χώρας, στις 13/3 ανεστάλη η λειτουργία των καταστημάτων εστίασης, εμπορικών κέντρων, μουσείων και αθλητικών εγκαταστάσεων, στις 16/3 έκλεισαν τα εμπορικά καταστήματα και ανεστάλησαν όλες οι θρησκευτικές λειτουργίες. Ουσιαστικά παρέμειναν ανοιχτά τα σουπερμάρκετ, οι φούρνοι, τα φαρμακεία, οι υπηρεσίες υγείας και ορισμένες ακόμη επιχειρήσεις, όπως οι εταιρίες διανομής προϊόντων και παροχής προϊόντων σε πακέτο, τα βενζινάδικα, τα καταστήματα που ασχολούνται με συντήρηση και πώληση εξαρτημάτων οχημάτων, οι ταχυδρομικές υπηρεσίες, τα μαγαζιά υπηρεσιών κινητής τηλεφωνίας και οπτικών, τα γραφεία τελετών.

Από τις 23/03 επιβλήθηκαν σοβαρά μέτρα που περιορίζαν την κυκλοφορία και μετακίνηση των πολιτών σε όλο το εύρος της επικράτειας. Η μετακίνηση ήταν δυνατή με την αστυνομική ταυτότητα και τη σχετική βεβαίωση και μόνο για όσους μετακινούνταν προς και από την εργασία

τους, μετακινούνταν με σκοπό την προμήθεια αγαθών πρώτης ανάγκης ή φαρμάκων, επισκεπτόντουσαν γιατρό ή άτομο που έχρηζε βοήθειας, έβγαζαν βόλτα το κατοικίδιο τους ή αθλούνταν κατά μόνας ή σε δυάδα. Τα μέτρα ίσχυσαν μέχρι τις πρώτες μέρες του Μάη, οπότε άρχισε η σταδιακή ελάττωση των έκτακτων μέτρων και την επανέναρξη της λειτουργίας των επιχειρήσεων. Η στρατηγική της Ελλάδας επιδοκιμάστηκε από τα ξένα μέσα.

Στο πλαίσιο των έκτακτων μέτρων καθιερώθηκε από τις 16/3 ημερήσια αναφορά στο ευρύ κοινό μέσα από την συχνότητα της κρατικής τηλεόρασης από το υπουργείο υγείας αναφορικά με τα τελευταία υγειονομικά δεδομένα και τις ανάλογες κινήσεις των αρχών. Όσον αφορά στους υγειονομικούς πόρους δόθηκε βαρύτητα στην ενίσχυση και διατήρηση της λειτουργικότητας όλων των δομών του Εθνικού Συστήματος Υγείας. Ανεστάλησαν όλες οι άδειες του υγειονομικού προσωπικού, ξεκίνησαν διαδικασίες για επιπλέον προλήψεις, για την απόκτηση υγειονομικού υλικού και μέσων προστασίας για τους εργαζόμενους. Σε οικονομικό επίπεδο ανακοινώθηκαν μέτρα ενίσχυσης, λόγου χάριν το πάγωμα καταβολής ασφαλιστικών εισφορών και φορολογικών υποχρεώσεων από τις επιχειρήσεις που υποχρεώθηκαν να αναστείλουν τις δραστηριότητες τους. Όλα αυτά ωστόσο ίσχυαν υπό την αίρεση ότι δεν θα απέλυαν κανέναν από το προσωπικό τους. Επίσης αποφασίστηκε η αναβολή φορολογικών υποχρεώσεων και η χρηματική ενίσχυση ελεύθερων επαγγελματιών και αυτοαπασχολούμενων. Επίσης όσοι εργάζονταν σε εργοδότες των οποίων η δραστηριότητα ανεστάλη, αποζημιώθηκαν ξεχωριστά με παροχή ειδικού βοηθήματος. Αξιοποιήθηκαν πόροι από το ευρωπαϊκό ταμείο και αναθεωρήθηκε ο προϋπολογισμός του κράτους, ώστε να διατεθούν περισσότερα από 10 δισεκατομμύρια ευρώ για τη στήριξη της οικονομίας.

Σχετικά με τον περιορισμό των μετακινήσεων και συναθροίσεων δόθηκε ιδιαίτερη βαρύτητα στην προσπάθεια περιορισμού της διασποράς του ιού και προστασίας των ευάλωτων πληθυσμών, ιδιαίτερα σε χώρους που διαβιούν πολλά άτομα. Απαγορεύτηκαν οι δημόσιες συγκεντρώσεις που ξεπερνούσαν το όριο των 10 ατόμων καθώς και τα επισκεπτήρια σε νοσοκομεία, κέντρα αποκατάστασης, μονάδες φροντίδας ηλικιωμένων. Επίσης στο πλαίσιο αυτό τέθηκαν σε αυστηρή каранτίνια κάποια χωριά λόγω εμφάνισης πολλαπλών κρουσμάτων μεταξύ των κατοίκων τους (πχ. Δαμασκησιά και Δραγασιά του δήμου Βοίου Κοζάνης, Εχίνος του Δήμου Μύκης, Μεσσοποταμία του Δήμου Καστοριάς, Φούστανη του Δήμου Αλμωπίας, οικισμός Ρομά στη συνοικία Νέας Σμύρνης στη Λάρισα). Τον Απρίλιο 2020 τέθηκε σε каранτίνια και η δομή φιλοξενίας προσφύγων και μεταναστών αιτουμένων άσυλο στη Ριτσώνα Εύβοιας. Επιπλέον από τις 17/3 όλα τα κράτη της Ε.Ε. προέβησαν στο κλείσιμο των εξωτερικών συνόρων της Ένωσης και στον αποκλεισμό

δυνατότητας πρόσβασης σε πολίτες τρίτων χωρών.

Την ίδια περίοδο, με την από 27-03-2020 επιστολή του ο δήμος Παιονίας δήλωσε την αντίθεση του στην επέκταση της ανοιχτής δομής προσφύγων – μεταναστών της Νέας Καβάλας και ζήτησε από το Υπουργείο Μετανάστευσης να μην αυξηθεί ο αριθμός των μεταναστών στη δομή προσφύγων στη Νέα Καβάλα πέρα από τα ήδη 750 άτομα που φιλοξενούνταν έως τότε. Τούτο διότι εξέφρασε την ανησυχία του για αυξημένο υγειονομικό κίνδυνο ως προς την λήψη των αναγκαίων μέτρων προστασίας της δημόσιας υγείας. Παρά τα ως άνω αναφερθέντα υγειονομικά μέτρα που είχαν ληφθεί από την κυβέρνηση, ο Δήμος Παιονίας αναφέρθηκε στην επιστολή του στις έντονες διαμαρτυρίες της τοπικής κοινωνίας για τον καταυλισμό της Νέας Καβάλας. Ειδικότερα, περιέγραψε πως στην δομή απουσίαζε οποιοδήποτε είδος ελέγχου και οι φιλοξενούμενοι του εισέρχονταν και εξέρχονταν ανεξέλεγκτα από το τις εγκαταστάσεις, σε πολυπληθείς ομάδες με κατεύθυνση το χωριό της Νέας Καβάλας και το Πολύκαστρο. Μάλιστα, ο ίδιος ο Δήμαρχος επιβεβαίωσε το περιεχόμενο της επιστολής με αυτοψία του στην δομή ενώ παρέθεσε πως μια πιθανή επέκταση της με αύξηση του αριθμού των προσφύγων εντός της θα καθιστούσε αδύνατη την τήρηση των υγειονομικών μέτρων. Συν τοις άλλοις, ο Δήμαρχος έθεσε για πρώτη φορά το ζήτημα ισότητας ανάμεσα στην αυστηρή μεταχείριση του εντόπιου πληθυσμού για την τήρηση των υγειονομικών μέτρων (με κυριότερο την απαγόρευση κυκλοφορίας) και την πλήρη απουσία οποιουδήποτε ελέγχου στην δομή της Νέας Καβάλας που αποτελούσε τροχοπέδη στην συλλογική προσπάθεια των δημοτών της Παιονίας απέναντι στην πανδημία.

Στις 3 Απριλίου του 2020 ακολούθησε η επόμενη επιστολή του Δήμου Παιονίας προς τον Υπουργό Μετανάστευσης, όπου παρατέθηκε ακόμη μία ανησυχία της δημοτικής αρχής για πιθανή διασπορά του ιού από τους φιλοξενούμενους της δομής. Συγκεκριμένα, στον αστικό ιστό του Πολυκάστρου υπήρχαν 4 αυτόματα μηχανήματα ανάληψης μετρητών (ΑΤΜ) που εξυπηρετούσαν τους πολίτες. Το πρόβλημα που διέγινωσε η υγειονομική υπηρεσία του δήμου Παιονίας συνίστατο στο ότι οι μετανάστες και οι πρόσφυγες της δομής της νέας Καβάλας, κινούμενοι σε ομάδες κατευθύνονταν στο αστικό κέντρο του δήμου Πολυκάστρου για την ανάληψη χρημάτων παραβιάζοντας τις οδηγίες που είχαν τεθεί σε εφαρμογή με τις ΠΝΠ του Υπουργείου Υγείας. Με αυτόν τον τρόπο και δεδομένης της μη τήρησης των υγειονομικών μέτρων προστασίας στο εσωτερικό της δομής, έρχονταν σε επαφή με τους πολίτες του Πολυκάστρου, οι οποίοι χρησιμοποιούσαν τα εν λόγω ΑΤΜ με αποτέλεσμα την υπαρκτή απειλή της διασποράς του ιού. Ως εκ τούτου, ο Δήμος Παιονίας προχώρησε σε αίτημα στις τέσσερις συστημικές τράπεζες να

εγκαταστήσουν ένα ATM κοντά στη δομή ώστε να αποφευχθεί αυτή η συνάντηση των δυο πληθυσμιακών ομάδων και μία πιθανή διασπορά του ιού στο Πολύκαστρο, προτάσσοντας το γενικό συμφέρον της δημόσιας υγείας.

Στην συνέχεια, σε κυβερνητικό επίπεδο από τις 4 Μαΐου 2020 άρχισε η άρση με σταδιακό ρυθμό των έκτακτων μέτρων και η σταδιακή επανέναρξη εμπορικών δραστηριοτήτων με την υποχρεωτική τήρηση κανόνων ατομικής προστασίας για εργαζόμενους και πελάτες καθώς και η επαναλειτουργία των εκπαιδευτικών δομών. Ακολούθησε η απελευθέρωση της δυνατότητας μετακίνησης και η λειτουργία των καταστημάτων εστίασης με ύπαρξη τραπεζοκαθισμάτων αμιγώς σε εξωτερικούς χώρους και τήρηση αποστάσεων μεταξύ αυτών. Τέλος την 1 Ιουλίου έγινε επανέναρξη της λειτουργίας του τουρισμού με συγκεκριμένα πρωτόκολλα και οδηγίες. Την ίδια περίοδο, ο δήμος Παιονίας με επιστολή του στις 21 Μαΐου ζητούσε από το υπουργείο Μεταναστευτικής Πολιτικής και ασύλου χρηματοδότηση. Ο λόγος είχε να κάνει με την καθαριότητα του δήμου και ειδικότερα τους ανθρώπινους και υλικούς πόρους που απαιτούνταν στο κέντρο φιλοξενίας μεταναστών στη Νέα Καβάλα. Συγκεκριμένα ο Δήμος απέστειλε σε συνημμένα έγγραφα την τεχνική Περιγραφή και τον προϋπολογισμό, συμπεριλαμβανομένης της έκθεσης σκοπιμότητας του δήμου που αφορούσε την εύρυθμη λειτουργία της υπηρεσίας καθαριότητας, η οποία είχε υποστεί μεγάλη επιβάρυνση λόγω του προσφυγικού μεταναστευτικού. Εξάλλου αυτό ήταν αναμενόμενο σε μια περιοχή που βάσει της διαδικασίας απογραφής του 2011 είχε 140 μόνιμους κατοίκους, ενώ η μόνο η δομή αριθμούσε εκατοντάδες εκείνη την περίοδο.

Εν συνεχεία ακολούθησε το δεύτερο σε σειρά κύμα πανδημίας, καθώς η ραγδαία έκρηξη των κρουσμάτων σε πανελλήνιο επίπεδο οδήγησαν στην ανακοίνωση νέων μέτρων και συγκεκριμένα σε νέο περιορισμό των μετακινήσεων με καθολική έκταση σε όλη την επικράτεια από τις πρώτες μέρες του Νοεμβρίου του 2020. Τα σχολεία έκλεισαν ξανά και άνοιξαν εκ νέου τμηματικά μετά τις 11/1/2021. Στα τέλη Δεκεμβρίου 2020 ήρθε ένα μήνυμα ελπίδας με την έγκριση του πρώτου εμβολίου για τον κορονοϊό, το εμβόλιο της εταιρείας Pfizer & BioNTech. Έτσι ξεκίνησε σταδιακά με προτεραιοποίηση ομάδων πληθυσμού ο εμβολιασμός των πολιτών της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Στην πορεία εγκρίθηκαν εμβόλια και άλλων εταιρειών (Moderna, Astra Zeneca, Johnson & Johnson).

Στις 5 Σεπτεμβρίου του 2020 ο Δήμος Παιονίας προχώρησε στην υποβολή ενός υπομνήματος σχετικά με το ζήτημα των προσφύγων μεταναστών στη δομή υποδοχής της νέας Καβάλας. Στο εν λόγω υπόμνημα ο Δήμος ξεκαθάρισε ότι συμμετείχε ενεργά στη Φιλοξενία μεταναστών από το

2015, ωστόσο εκείνη την περίοδο η κατάσταση είχε εκτραχυνθεί. Συγκεκριμένα, εκείνη την περίοδο οι μετανάστες κυκλοφορούσαν σε μεγάλες ομάδες -από δεκάδες μέχρι εκατοντάδες- προσπαθώντας να μεταβούν στα σύνορα προς το Βορρά και να προχωρήσουν ενδότερα της βαλκανικής Χερσονήσου με στόχο να μεταβούν σε κάποια χώρα της αναπτυσσόμενης βόρειας Ευρώπης. Με αφορμή το παραπάνω γεγονός ο Δήμος σκιαγράφησε τα προβλήματα ως εξής: πρώτα από όλα τόνιζε την παρουσία υπέρογκου αριθμού προσφύγων μεταναστών στην Παιονία σε αναλογία με το μόνιμο πληθυσμό ενώ επικαλούνταν την αρχή της αναλογικότητας για να καταδείξει την ανισορροπία αυτή. Συν τοις άλλοις, περιέγραφε τη μη σύμφωνη με τους κανόνες εν τοις πράγμασι λειτουργία της δομής της νέας Καβάλας που εντοπιζόταν κυρίως στην ελλιπή περιφράξη αλλά και στην εσωτερικές προβλεπόμενες προδιαγραφές. Επιπρόσθετα υπενθύμιζε το πάγιο αίτημα του σχετικά με την αναγκαιότητα για την περιοχή να αξιοποιηθεί το αεροδρόμιο της νέας Καβάλας. Η αθρόα παρουσία εκείνη την περίοδο προσφύγων-μεταναστών στην περιοχή δημιουργούσε πολλούς κινδύνους στο τοπικό πληθυσμό καθώς οι άνθρωποι αυτοί σε πολυπληθείς ομάδες ευρισκόμενοι σε καθεστώς απελπισίας προκαλούσαν μεγάλα προβλήματα στην περιοχή όπως αναφέρεται στην επιστολή. Καταλάμβαναν αθλητικούς χώρους και δημοσίους κοινόχρηστους χώρους αναψυχής, απωθώντας τους μόνιμους κατοίκους ενώ κάποιοι από αυτούς είχαν προχωρήσει και σε αξιόποινες πράξεις διαπράττοντας ληστείες εις βάρος ανηλίκων. Σε όλα αυτά λειτουργούσε επιβαρυντικά φυσικά η κατάσταση με τον κορονοϊό που εκείνους τους μήνες βρισκόταν στο δεύτερο κύμα του και ήταν σε πλήρη έξαρση μετά την καλοκαιρινή ύφεση του. Έτσι στη συγκεκριμένη επιστολή ο δήμος αποτύπωσε αυτή την ήδη δύσκολη συνθήκη και συνάμα επιβαρυσμένη κατάσταση και ζήτησε από το Υπουργείο καταρχάς να προχωρήσει στη ματαίωση κατασκευής μόνιμων καταλυμάτων στην Νέα Καβάλα και έπειτα τη μείωση του αριθμού των προσφύγων ώστε να εφαρμοστεί η αρχή της αναλογικότητας και να επιβαρυνθεί η κοινότητα της νέας Καβάλας το ποσοστό που της αναλογεί. Ως υπενθύμιση, έκανε εκ νέου αναφορά στην ανάγκη για σωστή λειτουργία του κέντρου φιλοξενίας όσον αφορά την επιτήρηση του αλλά και τους κανόνες εσωτερικής λειτουργίας του. Τέλος, ο Δήμος Παιονίας διατύπωσε για ακόμη μια φορά το αίτημα προς το Υπουργείο για ενίσχυση σε ανθρώπινο και υλικό κεφάλαιο, ώστε να καταστεί δυνατό να διαφυλαχθεί η συνοχή της τοπικής κοινωνίας και να διασφαλιστεί η τήρηση των υγειονομικών μέτρων.

Στις 7 Οκτωβρίου του 2020 στο camp της Νέας Καβάλας επιβλήθηκε καθεστώς υποχρεωτικής καραντίνας λόγω εμφάνισης 11 κρουσμάτων του κορονοϊού. Με την διυπουργική απόφαση που δημοσιεύτηκε σε ΦΕΚ (6.10.2020, αριθμός φύλλου 4407) η δομή εισήλθε καθεστώς καραντίνας

για την αποτροπή της διασποράς του ιού. Μάλιστα, ενδεικτικό των συνθηκών διαβίωσης εντός της δομής ήταν ότι η νοσήσασα οικογένεια διέμενε σε μια από τις μεγάλες σκηνές της δομής μαζί με ακόμα 54 άτομα ενώ συνολικά η χωρητικότητα της ανέρχονταν σε 80 άτομα. Η διοίκηση της δομής συνεργαζόμενη με τα στελέχη του ΕΟΔΥ προχώρησαν σε διαδικασία ιχνηλάτησης των κρουσμάτων και σε τεστ στις κοντινές τους επαφές, από τα οποία προήλθαν τα υπόλοιπα κρούσματα.³¹

Με επιστολή του στις 30 Οκτωβρίου του 2020 ο Δήμος Παιονίας ζήτησε από το Υπουργό έκτακτη χρηματοδότηση για τη ζημιά που είχε υποστεί η δημοτική αρχή από την δομή της Νέας Καβάλας. Επιπλέον, η δημοτική αρχή προχώρησε σε έργα υποδομής στον χώρο της δομής. Αυτά περιλάμβαναν τον ηλεκτροφωτισμό των περιοχών γύρω από αυτή και την κατασκευή πεζοδρομίου στα πέριξ για την ασφαλέστερη διέλευση δημοτών και προσφύγων – μεταναστών.

Μέσα από το υπόμνημα που απέστειλε ο Δήμος Παιονίας στον Υπουργό Μεταναστευτικής Πολιτικής και Ασύλου στις 9 Δεκεμβρίου του 2020 συνεχάρη τον Υπουργό για το έργο του και την πραγματοποίηση έστω και εν μέρει των προ ολίγων μηνών εξαγγελιών του. Εντούτοις, δήλωνε την αντίθεσή του στην προσθήκη κοντέινερ και στην κατ' επέκταση αύξηση της χωρητικότητας της δομής της νέας Καβάλας. Αναλυτικά, ο Δήμαρχος ανέφερε πως εκείνο το χρονικό σημείο στην δομή διέμεναν 1.470 μετανάστες ενώ ταυτόχρονα τοποθετούνταν 259 κοντέινερ με την προοπτική να προστεθούν άλλοι 2.000 στους ήδη υπάρχοντες. Η δημοτική αρχή έδειξε την εκ διαμέτρου αντίθετη γνώμη της στην κίνηση αυτή εξηγώντας πως μολονότι δεν υπάρχουν αντιδράσεις από τον τοπικό πληθυσμό λόγω των περιοριστικών μέτρων του κορονοϊού, σύσσωμη η τοπική κοινωνία της Παιονίας απέρριπτε την ιδέα της επέκτασης της δομής. Ταυτόχρονα, επικαλούνταν για άλλη μια φορά το κριτήριο αναλογικότητας, για το οποίο είχε δεσμευτεί η κυβέρνηση και βάσει του οποίου η τυχόν επέκταση της δομής της Νέας Καβάλας θα σήμαινε την υπέρμετρη επιβάρυνση του τοπικού πληθυσμού. Για την απόδειξη του ισχυρισμού του, ο Δήμαρχος Κωνσταντίνος Σιωνίδης παρέθετε στην επιστολή του τα αριθμητικά δεδομένα σχετικά με τον μέγιστο αριθμό μεταναστών σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας. Ο ίδιος μάλιστα προχώρησε σε προσωπική έκκληση στον Υπουργό για την ματαίωση της διαφαινόμενης αύξησης του προσφυγικού πληθυσμού της δομής.

31

Typosthess.gr, 2020, Κορωνοϊός: Σε καραντίνα λόγω κρουσμάτων η δομή προσφύγων στη Νέα Καβάλα https://www.typosthes.gr/yegeia-epistimi/230243_koronoios-se-karantina-logo-kroysmaton-i-domi-prosfygon-sti-nea-kabala [τελευταία επίσκεψη 26/02/2024]

Η δυσαρέσκεια του Δήμου Παιονίας έγινε εντονότερη με την επιστολή που απέστειλε στο Υπουργείο Μετανάστευσης και Ασύλου στις 9 Φεβρουαρίου του 2021. Σε αυτή, ο Δήμαρχος ανέφερε πως ως δημοτική αρχή και ως τοπική αυτοδιοίκηση δεν είχε πλέον κανέναν λόγο στα πεπραγμένα όσον αφορά το μεταναστευτικό ζήτημα στο νομό Κιλκίς και δη σε μια περιοχή που ανήκει στην αρμοδιότητα του Δήμου Παιονίας. Περαιτέρω κατήγγειλε ότι όλες οι σχετικές με την δομή ενέργειες λαμβάνουν χώρα δίχως να ερωτηθεί κάποιος αρμόδιος από τον ίδιο τον Δήμο Παιονίας.

Τον Μάιο του 2021 επήλθε μια αλλαγή στο καθεστώς φύλαξης της δομής καθώς κατασκευάστηκε τείχος ύψους τριών μέτρων. Με την ολοκλήρωση του έργου περίφραξης, υπήρξε πρόβλεψη τοποθέτησης μηχανισμού εισόδου – εξόδου στην πύλη της δομής ώστε να υπάρχει έλεγχος των μετακινήσεων της δομής και να παραμένει κλειστή τις βραδινές ώρες.³²

Ο Ιούνιος του 2021 έβρισκε την Ελλάδα βρισκόταν επίσημα στην τρίτη φάση της πανδημίας με τη νέα μετάλλαξη να κάνει την εμφάνισή της. Τα δεδομένα αναφορικά με τον αριθμό των κρουσμάτων, εισαγωγών σε νοσοκομεία, διασωληνωμένων και θανάτων συνηγορούσαν συντριπτικά υπέρ της χρησιμότητας των εμβολίων για την θωράκιση απέναντι στον ιό με διπλό στόχο, το χτίσιμο ανοσίας του πληθυσμού και τη μείωση της επιβάρυνσης του συστήματος υγείας. Στη συνέχεια από τον Νοέμβριο 2021 ταυτοποιήθηκε και η μετάλλαξη Όμικρον, ιδιαίτερα μεταδοτική, χωρίς ωστόσο να έχει τα βαριά συμπτώματα της προηγούμενης. Την περίοδο αυτήν ελήφθησαν πάλι μέτρα προστασίας που αφορούσαν την περιορισμό όσων δεν είχαν εμβολιαστεί. Σε πρώτο στάδιο υπήρχαν χώροι προσβάσιμοι σε όλους, εμβολιασμένους και μη μόνο με χρήση μάσκας, που αφορούσαν στην προμήθεια ειδών πρώτης ανάγκης. Σε δεύτερο στάδιο η πρόσβαση επιτρεπόταν σε εμβολιασμένους, όσους είχαν μολυνθεί από κορονοϊό το τελευταίο εξάμηνο και ανεμβολίαστους με διαγνωστικό τεστ με την επίδειξη της αντίστοιχης βεβαίωσης. Επρόκειτο για την πρόσβαση σε επιχειρήσεις εμπορίου, ανοιχτούς χώρους εστίασης, εργασίας, εκπαίδευσης, λατρείας. Η Τρίτη φάση επέτρεπε την πρόσβαση μόνο σε όσους είχαν εμβολιαστεί ή νοσήσει τον τελευταίο μισό χρόνο και αφορούσε κλειστούς χώρους εστίασης, διασκέδασης, θέατρα, κινηματογράφους, μουσεία, κλπ. Από τις 19/2/22 ξεκίνησε εκ νέου η χαλάρωση των μέτρων.

32

Typosthess.gr, 2020, Κορωνοϊός, Τείχος ύψους τριών μέτρων κατασκευάζεται στη δομή Νέας Καβάλας <https://www.typosthes.gr/koinonia/249231-teihos-yposoy-trion-metron-kataskeyazetai-sti-domi-neas-kabalas-video> [τελευταία επίσκεψη 26/02/2024]

Στις 11 Σεπτεμβρίου του 2021 ο Υπουργός Μετανάστευσης και Ασύλου επισκέφτηκε την Δομή φιλοξενίας της Νέας Καβάλας, δηλώνοντας πως το Υπουργείο κάνει πραγματικότητα τα όσα έχει δεσμευτεί απέναντι στην τοπική κοινωνία και πως είχε ήδη δρομολογηθεί η επιστροφή του αεροδιαδρόμου του αεροδρομίου Νέας Καβάλας. Συγχρόνως, ανέφερε πως ο αριθμός των διαμενόντων έχει μειωθεί από τους 1500 στους 1100 ενώ οι συνθήκες διαβίωσης έχουν αναβαθμιστεί.³³ Παρά ταύτα, με την επιστολή του στις 22 Νοεμβρίου του 2021 ο Δήμος Παιονίας εξέφρασε έντονα τις ανησυχίες του σχετικά με την πλήρη απουσία εξελίξεων στο ζήτημα της δομής της Νέας Καβάλας. Εισαγωγικά, έκανε μνεία στην έξαρση όσον αφορά τα κρούσματα του κορονοϊού με τη νέα μετάλλαξη και καλούσε την κεντρική κυβέρνηση σε συνεργασία και κυρίως σε ενημέρωση με όρους διαφάνειας για την κατάσταση στην δομή φιλοξενίας της νέας Καβάλας. Οι φόβοι της Δημοτικής Αρχής όπως προκύπταν από την επιστολή κατά βάση συνίσταντο κυρίως στο υγειονομικό καθεστώς το οποίο υπήρχε στη δομή. Συγκεκριμένα, έκανε λόγο για έλλειψη οποιασδήποτε ενημέρωσης του Δήμου για το αν γινόταν ο απαραίτητος έλεγχος, τα κατάλληλα τεστ COVID και εξετάσεις για άλλα λοιμώδη νοσήματα στους διαμένοντες της δομής. Πρόσθετα, σε όλα αυτά δεν υπήρχε καμία ενημέρωση για το ποσοστό των εμβολιασμένων που διέμεναν εκεί. Αυτό ήταν μία πάγια απαίτηση του δήμου Παιονίας, ήτοι να υπάρχει εβδομαδιαία ενημέρωση σχετικά με την υγειονομική κατάσταση στο κέντρο της νέας Καβάλας. Τέλος σε όλα αυτά προστίθετο και η έλλειψη ανθρωπίνου δυναμικού, με την διοίκηση της δομής να παραμένει ακέφαλη καθώς οι αποφάσεις λαμβάνονταν από αναπληρωτή διοικητή που ανήκε σε έτερη δομή.

Με επιστολή του προς το Υπουργείο Μετανάστευσης και Ασύλου στις 18 Ιανουαρίου του 2022 ο Δήμος Παιονίας απηύθυνε το αίτημα του ενόψει της νέας διαμορφωθείσας κατάστασης, όπου οι εγκαταστάσεις της δομής της Νέας Καβάλας σταδιακά αποσύρονταν. Ειδικότερα, επιθυμία της δημοτικής αρχής ήταν η παραχώρηση 15 κοντέινερ, με σκοπό την διάθεση τους ως υποδομή υγιεινής (τουαλέτες, νιπτήρες και ντουζιέρες) για τον καταυλισμό που διέμεναν οι Ρομά στα όρια του Δήμου Παιονίας, στην Αξιούπολη. Κύριο μέλημα του Δήμου ήταν σύμφωνα με την επιστολή η βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης των κοινωνικά ευπαθών αυτών ανθρώπων αλλά και συνάμα η

33

Υπουργείο Μετανάστευσης και Ασύλου, 2021, Επίσκεψη του Υπουργού Μετανάστευσης και Ασύλου κ. Νότη Μηταράκη στη Δομή Φιλοξενίας στη Νέα Καβάλα <https://migration.gov.gr/episkepsi-toy-yπουργoy-metanasteysis-kai-asyloy-k-noti-mitaraki-sti-domi-filoxenias-sti-nea-kavala/> [τελευταία επίσκεψη 26/02/2024]

πρόληψη διάδοσης ασθενειών μέσω της υιοθέτησης καλύτερων συνθηκών υγιεινής. Ταυτόχρονα, ο Δήμος επικαλείται και την ωφέλεια της συγκεκριμένης δράσης στην πρόληψη διασποράς του κορονοϊού.

Στις 21 Φεβρουαρίου του 2022 ξέσπασε η εμπόλεμη σύγκρουση με την βίαια εισβολή ρωσικών δυνάμεων σε ουκρανικά εδάφη ύστερα από την εντολή του Βλαντιμίρ Πούτιν . Η κίνηση αυτή προκάλεσε τη σημαντικότερη σε μέγεθος προσφυγική κρίση στην Ευρώπη τα τελευταία 70 χρόνια με 6.7 εκατομμύρια Ουκρανούς πολίτες φεύγουν από την πατρίδα τους και περίπου το 30% του ουκρανικού λαού να μετακινείται στο εσωτερικό της χώρας. Με την από 3 Μαρτίου του 2022 επιστολή του ο Δήμος Παιονίας κατέθεσε πρόταση στο Υπουργείο Μετανάστευσης και Ασύλου περί φιλοξενίας ουκρανών προσφύγων στην δομή της Νέας Καβάλας. Πέραν τούτου, η δημοτική αρχή προχώρησε σε σειρά ενεργειών προς ενίσχυση του ουκρανικού λαού οργανώνοντας εκστρατεία συλλογής κάθε είδους ανθρωπιστικής βοήθειας και δηλώνοντας ρητά την αλληλεγγύη της κοινωνίας της Παιονίας απέναντι στους ουκρανούς πρόσφυγες.

Με την από 21 Ιουνίου του 2022 επιστολή του ο Δήμος προχώρησε εκ νέου σε αίτημα παραχώρησης επιπλέον κοντέινερ από την δομή της Νέας Καβάλας με σκοπό την διάθεση τους στον καταυλισμό των Ρομά.

Μετά από αυτά φάνηκε ότι η πανδημία άρχισε να αποκλιμακώνεται προοδευτικά. Η μετάλλαξη Όμικρον προκάλεσε πολλά κρούσματα, αλλά με ήπια νόσηση και αυτό σε συνάρτηση με τους πολυάριθμους εμβολιασθέντες οδήγησε σε μεγάλα ποσοστά ανοσίας. Επίσης αναπτύχθηκαν και τα κατάλληλα φάρμακα για την αντιμετώπιση του ιού με πολύ καλά αποτελέσματα. Στις 5 Μαΐου 2023 ο Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας (ΠΟΥ) ανακοίνωσε το τέλος του εκτάκτου καθεστώτος που είχε σημάνει ο κορονοϊός για την παγκόσμια υγεία. Η μέρα αυτή ήταν ένα ορόσημο για τον τερματισμό της κρίσης, που προκάλεσε τον θάνατο τουλάχιστον 7.000.000 ανθρώπων και αναστάτωσε την παγκόσμια οικονομία. Εδώ πρέπει να συνυπολογιστούν και οι ψυχολογικές επιπτώσεις στην ευημερία των πολιτών λόγω των επαναλαμβανόμενων περιοριστικών μέτρων και lockdown. Μετά το πανδημικό κύμα ο κορονοϊός θεωρείται ότι πέρασε σε ενδημική φάση, όπου θα συνεχίσει να προκαλεί κρούσματα και θανάτους, χωρίς όμως εξάρσεις.

Κεφάλαιο 4. Αρχές διοικητικού δικαίου στην περίπτωση των ενεργειών του Δήμου Παιονίας

Στο παρόν κεφάλαιο γίνεται μια μικρή θεωρητική θεμελίωση βασικών αρχών διοικητικού δικαίου που τυγχάνουν εφαρμογής στην άσκηση διοίκησης των ΟΤΑ Α΄ βαθμού απέναντι στους διοικουμένους. Στο δεύτερο κομμάτι αναλύονται ποιες από τις ανωτέρω αρχές γίνονται αντιληπτές και κατά ποιον τρόπο στην διαχείριση της Δομής Φιλοξενίας και Προσωρινής Υποδοχής Νέας Καβάλας.

Ο τρόπος διάρθρωσης και λειτουργίας της διοίκησης ρυθμίζεται σύμφωνα με περισσότερα είδη κανόνων, μεταξύ των οποίων υπάρχει ιεραρχική σχέση. Οι πηγές του διοικητικού δικαίου διακρίνονται ανάλογα αν είναι γραπτές ή άγραφες και εθνικές ή υπερεθνικές. Πηγές δημοσίου δικαίου αποτελούν το Σύνταγμα, το Ευρωπαϊκό Δίκαιο, το Διεθνές Δίκαιο, οι τυπικοί νόμοι, οι πράξεις νομοθετικού περιεχομένου, οι κανονιστικές διοικητικές πράξεις, οι γενικές αρχές του διοικητικού δικαίου, το έθιμο και η νομολογία.³⁴

Οι αρχές, που στηρίζεται ο τρόπος που ενεργούν οι δημόσιοι διοικούντες ονομάζονται θεμελιώδεις αρχές του διοικητικού δικαίου. Η πλειοψηφία αυτών έχουν διαπλαστεί μέσα από τις κρίσεις του ΣτΕ, δηλαδή του ανώτατου ακυρωτικού δικαστηρίου και αυτές των τακτικών δικαστών. Αυτοί οι κανόνες διαδραματίζουν πρωτεύοντα ρόλο στο να ερμηνεύουν το δημόσιο δίκαιο και πρέπει να τυγχάνουν εφαρμογής πάντοτε κατά την ενάσκηση των καθηκόντων των οργάνων της διοικήσεως. Συγκεκριμένα, οι σημαντικότερες εξ αυτών:³⁵

- i. Η αρχή της νομιμότητας, βάσει της οποίας η δημόσια διοίκηση δρα με βάση αυτά που προβλέπει ο νόμος και μόνον εάν πληρούνται τα κριτήρια που αυτός θέτει.
- ii. Η αρχή του υπέρτερου δημόσιου συμφέροντος, η οποία συνιστά απαραίτητη και θεμελιώδη αρχή για τον τρόπο που λειτουργεί και λαμβάνει αποφάσεις το όργανο της διοικήσεως ενώ το δημ. συμφέρον ως έννοια κατοχυρώνεται από το Σύνταγμα και

³⁴

Δαγτόγλου, 2012

³⁵

Ακριβοπούλου, Ανθόπουλος, 2015, Εισαγωγή στο Διοικητικό Δίκαιο

εξειδικεύεται στην κάθε περίπτωση ξεχωριστά ανάλογα με τις ειδικότερες επί μέρους συνθήκες.

- iii. Η αρχή της χρηστής διοίκησης, που ορίζει ότι οι διοικούντες πρέπει να συμπεριφέρονται με τρόπο τέτοιο ώστε σε νόμιμα πλαίσια να εξυπηρετούν τα συμφέροντα των ενδιαφερομένων και να δίνουν δίκαιες λύσεις.
- iv. Η αρχή της αναλογικότητας, η οποία θα αναλυθεί αναλυτικά στο κεφ. 5
- v. Η αρχή της αμεροληψίας, βάσει της οποίας οι διοικούντες οφείλουν να δρουν χωρίς οποιαδήποτε προκατάληψη ως προς τους διοικούμενους
- vi. Η αρχή της ισότητας και της αξιοκρατίας
- vii. Η αρχή της διαφάνειας, σύμφωνα με την οποία η πληροφόρηση, η ενημέρωση και οι διαφανείς διαδικασίες είναι θεμελιώδη στοιχεία του δημοκρατικού πολιτεύματος και οφείλουν να τα απολαμβάνουν οι διοικούμενοι.

4.1. Στοιχεία αρχών διοικητικού δικαίου μέσα από την δράση του Δήμου Παιονίας στο camp

Πέραν της αρχής της αναλογικότητας – που σε αυτή γίνεται πολλάκις επίκληση από τον Δήμο Παιονίας και επί της οποίας θα γίνει λόγος στο κεφάλαιο που έπεται- η δράση του Δήμου Παιονίας ως προς την δομή της Νέας Καβάλας φανερώνει κι άλλες εκφάνσεις των αρχών του διοικητικού δικαίου. Ειδικότερα, στην από 27 – 03- 2020 επιστολή του, ο Δήμαρχος Κωνσταντίνος Σιωνίδης θέτει επί τάπητος το ζήτημα της αρχής ισότητας απέναντι στο νόμο. Και τούτο διότι στη Νέα Καβάλα υπήρχαν εκείνη την χρονική στιγμή δύο καθεστώτα αντιμετώπισης των διοικουμένων σύμφωνα με το περιεχόμενο της επιστολής. Από την μία, οι ντόπιοι κάτοικοι της Παιονίας δέχονταν αυστηρούς ελέγχους και τηρούσαν τα περιοριστικά μέτρα για την αποφυγή διασποράς του κορονοϊού, με θετικά αποτελέσματα σύμφωνα με τα λεγόμενα του Δημάρχου για την δημόσια υγεία της περιοχής. Από την άλλη πλευρά, στην δομή της Νέας Καβάλας δεν πραγματοποιούνταν κανένας έλεγχος σχετικά με την τήρηση των μέτρων, γεγονός το οποίο συνδυαστικά με τις ήδη δυσμενείς συνθήκες διαβίωσης οδηγούσε σε απειλή διασποράς του ιού. Ως εκ τούτου, ο Δήμος Παιονίας ζήτησε με την επιστολή του την ίση εφαρμογή του νόμου απέναντι σε όλους, με την ρητή αναφορά πως ό,τι ισχύει για τους ντόπιους της περιοχής, πρέπει να ισχύει και για τους φιλοξενούμενους στη

δομή και ότι όλοι είναι ίσοι απέναντι στο νόμο.

Η αρχή που προασπίζει το δημ. συμφέρον εντοπίζεται εδώ στην προστασία της δημόσιας υγείας. Στην εν λόγω περίπτωση των υγειονομικών μέτρων, πληθώρα βασικών δικαιωμάτων των πολιτών περιορίστηκαν με την θέσπιση των υγειονομικών όρων από την κεντρική κυβέρνηση. Στην στάθμιση, ωστόσο, μεταξύ των ατομικών δικαιωμάτων των πολιτών και του συμφέροντος της δημόσιας υγείας, υπερίσχυσε το δεύτερο ως υπέρτερο δημόσιο συμφέρον. Έτσι, η διοίκηση έκρινε πως πρέπει να προκρίνει αυτό στον βωμό της θωράκισης της υγείας του πληθυσμού και να περιορίσει σημαντικά τις ελευθερίες τους. Τέλος, η αρχή της διαφάνειας γίνεται ζητούμενο από τον Δήμο Παιονίας στο αίτημα του απέναντι στο Υπουργείο Μετανάστευσης και Ασύλου. Στην επιστολή του Δημάρχου στις 9 – 2 – 2021 διατυπώνεται ως παράπονο από την δημοτική αρχή ότι βρέθηκε προ εκπλήξεως όταν στις 6-2-2021 τέσσερα λεωφορεία κατέφτασαν στην κεντρική πλατεία της πόλης και αποβίβασαν πρόσφυγες – μετανάστες με ενέργειες του Υπουργείου. Οι τοπικές αρχές και υπηρεσίες, εντούτοις, δεν είχαν ουδεμία ενημέρωση για την άφιξη αυτή. Το αίτημα του Δήμου Παιονίας εν προκειμένω συνίσταται στην διαφανή δράση της διοικήσεως και στην ενημέρωση ως προς την άσκηση πολιτικών που επηρεάζουν άμεσα την κοινωνία της Παιονίας. Μάλιστα, ο Δήμαρχος καταλήγει στην επιστολή του αναφέροντας πως « Θέλουμε άμεση και πλήρη ενημέρωση όσον αφορά το Μεταναστευτικό στην περιοχή μας. Συμμετοχή της τοπικής αυτοδιοίκησης στις αποφάσεις που αφορούν τη ζωή, την ασφάλεια και το μέλλον των κατοίκων του ακριτικού Δήμου Παιονίας. »

Κεφάλαιο 5. Η Αρχή της αναλογικότητας

5.1 Η Αρχή της αναλογικότητας στην ελληνική πραγματικότητα

Η αρχή της αναλογικότητας αποτελεί θεσμική και συνταγματικώς κατοχυρωμένη αρχή του ελληνικού δικαίου, η οποία έλκει την καταγωγή της στο αστυνομικό δίκαιο της Γερμανίας και της Γαλλίας³⁶ και ανήκει στους λεγόμενους «περιορισμούς των περιορισμών» των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Τούτο σημαίνει πως, όταν επίκεινται περιορισμοί στα ανθρώπινα δικαιώματα, αυτοί πρέπει να περιορίζονται -εκτός των άλλων- με βάση στοιχεία αναλογικότητας και να τελούν υπό το φως των επιταγών της προκειμένου να μην επιβάλλονται αυθαίρετα και ανέλεγκτα.

Ακόμη και πριν την κατοχύρωσή της στο Σύνταγμα και σε πληθώρα νομοθετικών κειμένων, η αρχή της αναλογικότητας και όσα αυτή πρεσβεύει δεν ήταν άγνωστα στην εγχώρια έννομη τάξη, ιδίως έχοντας τη μορφή και τη γενικότερη ιδέα του «προσήκοντος μέτρου». Αξίζει να σημειωθεί ότι ήδη το 1984 οι αποφάσεις του ΣτΕ είχαν ρητώς αναγνωρίσει, διατυπώνοντας την κρίση ότι οι περιορισμοί που επιβάλλει η κρατική εξουσία όσον αφορά τα δικαιώματα του κάθε ατόμου πρέπει να είναι τελείως απαραίτητοι και να συνδέονται με τον σκοπό που επιδιώκεται³⁷.

Με το Ψήφισμα της 6^{ης} Απριλίου του 2001 της Ζ' Αναθεωρητικής Βουλής, η ως άνω αρχή ενσωματώθηκε στην παράγραφο 1 του άρθρου 25 του Συντάγματος, σύμφωνα με το οποίο *«Τα δικαιώματα του ανθρώπου ως ατόμου και ως μέλους του κοινωνικού συνόλου και η αρχή του κοινωνικού κράτους δικαίου τελούν υπό την εγγύηση του Κράτους. Όλα τα κρατικά όργανα υποχρεούνται να διασφαλίζουν την ανεμπόδιση και αποτελεσματική άσκησή τους. Τα δικαιώματα αυτά ισχύουν και στις σχέσεις μεταξύ ιδιωτών στις οποίες προσιδιάζουν. Οι κάθε είδους περιορισμοί που μπορούν κατά το Σύνταγμα να επιβληθούν στα δικαιώματα αυτά πρέπει να προβλέπονται είτε απευθείας από το Σύνταγμα είτε από το νόμο, εφόσον υπάρχει επιφύλαξη υπέρ αυτού και να σέβονται την αρχή της αναλογικότητας.»*³⁸.

³⁶

ΚΩΣΤΑΣ Χ. ΧΡΥΣΟΓΟΝΟΣ & ΣΠΥΡΟΣ Β. ΒΛΑΧΟΠΟΥΛΟΣ, 2017, Ατομικά και Κοινωνικά Δικαιώματα, Δ' Αναθεωρημένη Έκδοση, ΝΟΜΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ, σελ. 126-131

³⁷

ΣτΕ 2112/1984

³⁸

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΣΑΚΚΟΥΛΑ, 2008, Το Σύνταγμα της Ελλάδος 1975/1986/2001/2008, , 26

Όπως διαφαίνεται από τη γραμματική ανάλυση του άρθρου 25, η περιγραφόμενη συνταγματική επιταγή απευθύνεται στον κοινό νομοθέτη, ο οποίος υποχρεούται να σέβεται την θεσμική αρχή της αναλογικότητας όταν λαμβάνει χώρα θέσπιση περιορισμών που αφορούν τα ατομικά και κοινωνικά δικαιώματα του ανθρώπου. Σε αντιδιαστολή με τον νομοθέτη, ο δικαστής αναλαμβάνει σε δεύτερο επίπεδο να διαπιστώσει την ορθή εφαρμογή ή παραβίαση της αρχής, και στο τελευταίο σενάριο να κηρύξει τον σχετικό με τους περιορισμούς νόμο ανεφάρμοστο λόγω αντισυνταγματικότητας.

Ο έλεγχος στον οποίο προβαίνει ο δικαστής ή αλλιώς -σε πρότερο χρονικό στάδιο- τα κριτήρια τα οποία πρέπει να λάβει υπόψη ο νομοθέτης κατά το νομοπαρασκευαστικό του έργο, αντιστοιχούν σε τρεις επιμέρους ειδικότερες εκφάνσεις της γενικότερης αναλογικότητας οι οποίες είναι υποχρεωτικό να τηρούνται σωρευτικώς και ορίζονται ως εξής³⁹:

- Η αρχή της καταλληλότητας
- Η αρχή της αναγκαιότητας
- Η *stricto sensu* αναλογικότητα (ή ορθολογικότητας)

Ως αρχή της καταλληλότητας, που προηγείται λογικά των υπολοίπων, νοείται η συνάφεια των μέσων και του επιδιωκόμενου σκοπού. Με άλλη διατύπωση τα μέτρα που επιβάλλονται οφείλουν να έχουν χαρακτήρα κατάλληλο και πρόσφορο για την εξυπηρέτηση του σκοπού για τον οποίο επιβάλλονται. Εν τοις πράγμασι, πάντως, είναι σχεδόν απίθανο να τεθεί από μέρους του νομοθέτη, μέτρο άσχετο προς τον επιδιωκόμενο σκοπό, ώστε μεγαλύτερη σημασία να έχει τελικά η τήρηση και ο έλεγχος της επόμενης επιμέρους αρχής, δηλαδή της αναγκαιότητας.

Αναλυτικότερα, εφόσον ένας περιορισμός αποδειχθεί κατάλληλος, θα πρέπει επιπλέον να μην υπερβαίνει τα όρια του «αναγκαίου μέτρου». Αυτό συμβαίνει, όταν από τα διαθέσιμα και πρόσφορα προς τον επιδιωκόμενο σκοπό μέσα επιλέγεται το ηπιότερο και λιγότερο περιοριστικό.

39

Συμέλα Θεοδοσιάδου, 2019, η αρχή της Αναλογικότητας στο Ελληνικό Σύνταγμα
<https://www.offlinepost.gr/2019/09/22/%CE%B7-%CE%B1%CF%81%CF%87%CE%AE-%CF%84%CE%B7%CF%82-%CE%B1%CE%BD%CE%B1%CE%BB%CE%BF%CE%B3%CE%B9%CE%BA%CF%8C%CF%84%CE%B7%CF%84%CE%B1%CF%82-%CF%83%CF%84%CE%BF-%CE%B5%CE%BB%CE%BB%CE%B7%CE%BD%CE%B9%CE%BA/>
[τελευταία επίσκεψη 26/02/2024]

Η αρχή της αναγκαιότητας, λοιπόν, μεριμνά ώστε τα μέτρα με τα οποία θα επιβληθούν οι σχετικοί περιορισμοί να είναι τα όσο το δυνατόν λιγότερο επαχθή.

Ως επί το πλείστον, η διάγνωση της παραβίασης η όχι της σχέσης αναλογικότητας γίνεται κατά τα δύο προαναφερθέντα βήματα ελέγχου. Εν τούτοις, ακολουθεί και το στάδιο ελέγχου της εν στενή εννοίας (*stricto sensu*) αναλογικότητας, το οποίο έγκειται σε μία στάθμιση κόστους-οφέλους του λαμβανόμενου μέτρου προς τον επιδιωκόμενο σκοπό. Πιο συγκεκριμένα, ένας κατάλληλος και πρόσφορος περιορισμός δεν είναι εν τέλει αναλογικός, αν οι επερχόμενες από αυτόν δυσμενείς συνέπειες υπερσκελίζουν τα οφέλη τα οποία προσδοκούνται με την επιβολή του.

Συνοψίζοντας, η αρχή της αναλογικότητας, ενόψει όσων διαφαίνονται από την ως άνω συστηματική ανάλυσή της, θέτει όρια στην νομοθετική επιβολή περιοριστικών συνεπειών στα δικαιώματα των ατόμων και έχει τον ρόλο της δικλείδας ασφαλείας σχετικά με την αποτροπή της αυθαιρεσίας και της ανέλεγκτης δράσης των κρατικών οργάνων. Συνάμα, αποτελεί μια ύψιστης σημασίας κατευθυντήρια αρχή, η οποία όταν ακολουθείται, επιφέρει την μέγιστη δυνατή ικανοποίηση του επιδιωκόμενου δημόσιου σκοπού/συμφέροντος και αντίστροφα τον -όσο το δυνατόν- ηπιότερο περιορισμό των δικαιωμάτων των θιγόμενων.

5.2 Η Αρχή της αναλογικότητας στο Ευρωπαϊκό δίκαιο

Η έννοια της αναλογικότητας, με τη μορφή και το περιεχόμενο που αναλύθηκε παραπάνω ήταν γνωστή στο δίκαιο των ευρωπαϊκών κοινοτήτων, ακόμη και πριν την πανηγυρική κατοχύρωσή της στο πρωτογενές δίκαιο της Ένωσης, με βάση το άρθρο 5, παράγραφος 4 όπως ορίζεται στη Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΣΕΕ/Λ, Συνθήκη της Λισαβόνας-2007). Ειδική μνεία για την σημασία της αρχής -αν και όχι αυτολεξεί- είχε γίνει, άλλωστε, και με την Συνθήκη του Μάαστριχτ, η οποία υπεγράφη το 1992 (άρθρο 5, παράγραφος 3 ΣΕΚ/Μ) με ρητή διατύπωση.

Ήδη με την αρχή της ίδρυσης της Ένωσης κα ιδίως στα τέλη του '80 και τα πρώτα χρόνια του '90, το Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (ΔΕΚ) -πλέον Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΔΕΕ)- αναγνώριζε, έχοντας ως πάγια νομολογία του⁴⁰, την αρχή της αναλογικότητας ως γενική θεσμική αρχή στον χώρο του κοινοτικού δικαίου. Πληθώρα αποφάσεων του αναδεικνύει την σημασία της αναλογικότητας ως εχέγγυο για το νόμιμο ή μη των αποφάσεων των θεσμικών οργάνων της Ε.Ε. , καθώς και για τον έλεγχο περιοριστικών μέτρων των κρατών μελών επί

40

Βλ. ΔΕΚ, 26.6.1990, Zardi, C-8/89, Συλλ 1990.I-2515, σκ. 10

θεμελιωδών κοινοτικών δικαιωμάτων και ελευθεριών.

Η δράση της Ένωσης, λοιπόν, καθώς και το περιεχόμενο των κανονιστικών της πράξεων, οριοθετείται και περιορίζεται από τις επιταγές του κριτηρίου της αναλογικότητας. Δυνάμει αυτής, όσα μέσα χρησιμοποιούν και όσα μέτρα επιβάλλουν τα θεσμικά όργανα της Ένωσης δεν επιτρέπεται να υπερβαίνουν τα δέοντα και το «αναγκαίο μέτρο» για να εξυπηρετήσουν τον σκοπό τους. Αντιθέτως, πρέπει να χαρακτηρίζονται κατάλληλα, πρόσφορα και απολύτως αναγκαία, ενώ παράλληλα να επιφέρουν την λιγότερη δυνατή επιβάρυνση σε σχέση με τον επιδιωκόμενο σκοπό.

Η αναλογικότητα είναι άρρηκτα συνυφασμένη με μία ακόμη θεσμική αρχή του κοινοτικού δικαίου, την αρχή της επικουρικότητας. Σύμφωνα με όσα ορίζει η τελευταία, η Ένωση υποχρεούται να απέχει -εκτός αν πρόκειται για αποκλειστική της αρμοδιότητα- από ζητήματα τα οποία αντιμετωπίζονται προσφορότερα και αποτελεσματικότερα σε εθνικό ή τοπικό επίπεδο των χωρών της Ε.Ε. Η αρχή της επικουρικότητας, επομένως, προηγείται λογικά της αναλογικότητας, αφού μπορεί να εμποδίσει ή να επιτρέψει σε πρότερο χρονικό στάδιο την έκδοση μιας ενωσιακής πράξης αυτή καθαυτή, ενώ η αρχή της αναλογικότητας εφαρμόζεται σε δεύτερο επίπεδο, προκειμένου να εξετασθεί αν το περιεχόμενο μιας ήδη συνταχθείσας πράξης υπερβαίνει τα όρια -όπως αυτά περιγράφηκαν ανωτέρω- τα οποία η ίδια αρχή επιβάλλει.

Τα όργανα της Ένωσης υποχρεούνται, μάλιστα, δυνάμει του άρθρου 5 του πρόσθετου πρωτοκόλλου (αριθ. 2) της Συνθήκης της Λισαβόνας⁴¹ να συντάσσουν, πριν από κάθε νόμο πιθανό για ψήφιση, ειδική και εμπειριστατωμένη αιτιολογική έκθεση με την οποία να τεκμηριώνουν την τήρηση των κριτηρίων της επικουρικότητας και της αναλογικότητας. Η παραβίαση της ως άνω υποχρέωσης ή η πλημμελής εκπλήρωσή υπόκεινται σε δικαστικό έλεγχο και ενέχουν τον κίνδυνο της ακύρωσης της σχετικής νομοθετικής πράξης.

Ο προαναφερθείς δικαστικός έλεγχος λαμβάνει χώρα σε ευρωπαϊκό επίπεδο. Σε εθνικό επίπεδο, προληπτικός ή/και κατασταλτικός έλεγχος δύναται να διενεργηθεί μόνον αναφορικά με το ορθό ή μη της εφαρμογής του κριτηρίου της επικουρικότητας. Και τούτο διότι ο έλεγχος αυτός καθιερώνεται ρητά στην παρ. 3, του α. 5 της Συνθήκης της Λισαβόνας (ΣΕΕ/Λ). Κάτι αντίστοιχο δεν προβλέπεται για την αρχή της αναλογικότητας, και ως εκ τούτου η επέκταση του ως άνω ελέγχου σε επίπεδο κρατών μελών να θεωρείται ανεπίτρεπτη και να αντιτίθεται στη βούληση του Ευρωπαϊκού νομοθέτη.

41

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΣ & ΜΑΝΩΛΗΣ ΠΕΡΑΚΗΣ, 2019, Ευρωπαϊκό Δίκαιο ΣΕΕ/ΣΛΕΕ/ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΑ/ΧΘΔΕΕ/ΕΣΔΑ, Β' Έκδοση, ΝΟΜΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ, 244

Εν πάση περιπτώσει, όπως διαφαίνεται από τη γραμματική διατύπωση του Νόμου για την αρχή της αναλογικότητας, τελικοί αποδέκτες αυτού είναι καταρχήν η Ε.Ε και οι θεσμοί της, δίχως τούτο να στερεί από τα κράτη μέλη να επωφεληθούν τελικώς από αυτήν. Κάθε μέλος της Ε.Ε., όπως και κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο που ανήκει σε αυτήν, δύναται, σαφώς, να αξιώσει την τήρηση της αρχής υπέρ αυτού, ταυτόχρονα, όμως, οφείλει να σέβεται τις επιταγές της και να συμμορφώνεται με όσα αυτή ορίζει, όταν εφαρμόζεται το δίκαιο της Ε.Ε..

Συμπερασματικά, γίνεται φανερό πως το εχέγγυο της αναλογικότητας είναι μια διαχρονική θεσμική αρχή που διαπνέει τις δικαιοτικές τάξεις του ευρωπαϊκού κόσμου πολύ πριν αυτές αποκτήσουν θετή και υποστατή μορφή νομοθετικών κειμένων. Οι επιταγές της αναγνωρίζονται ρητά και πανηγυρικά στη νομολογία και νομοθεσία των Ευρωπαϊκών χωρών, ώστε να μην καταλείπεται αμφιβολία για την ύψιστη σημασία και συμβολή της εφαρμογής της στην αποτροπή της αυθαιρεσίας και την εξασφάλιση της νομιμότητας των πράξεων των θεσμικών οργάνων τους.

Η αρχή της αναλογικότητας ως κριτήριο της μεταναστευτικής και προσφυγικής πολιτικής κατά την περίοδο της πανδημίας

5.2.1. Μεταναστευτική πολιτική και εφαρμογή της αρχής της αναλογικότητας κατά την περίοδο της πανδημίας

Προκειμένου να αντιμετωπίσει την εισροή των μεταναστών και να πετύχει την μετέπειτα ένταξή τους στην ελληνική κοινωνία, η εκάστοτε κυβέρνηση θεσπίζει, υπό το φως των Ευρωπαϊκών κανόνων⁴², ένα σύνολο νομικών και κανονιστικών ρυθμίσεων το οποίο αποτελεί την μεταναστευτική πολιτική της χώρας.

Επιβάλλεται, τα κυβερνητικά μέτρα που θα παρθούν για την επίλυση του μεταναστευτικού ζητήματος να κρίνονται κατάλληλα και αναγκαία εν σχέσει με τον σκοπό που επιδιώκεται και το κόστος αυτών να μην υπερσκελίζει τα προσδοκώμενα οφέλη. Η ανάγκη της οριοθέτησης αυτής, εμφανίζεται ακόμη πιο επιτακτική, κατά την διάρκεια της πανδημικής κρίσης, αφού κατά την περίοδο αυτή «απειλείται» εντονότερα ένα από τα αναφαίρετα δικαιώματα του ανθρώπου, αυτό στη δημόσια υγεία.

42

Υπουργείο Μετανάστευσης και Ασύλου, 2024, Πολιτικές και Νομοθεσία Ε.Ε. για τη Μετανάστευση, <https://migration.gov.gr/migration-policy/europaikes-kai-diethneis-politikes-metanasteusis/politikes-kai-nomothesia-e-e-gia-ti-nomimi-metanasteysi%e2%80%8b/> [τελευταία επίσκεψη 26/02/2024]

Κατά την χρονική περίοδο της πανδημίας, η πολιτεία προέβη στη θέσπιση μέτρων αντιμετώπισης του μεταναστευτικού ζητήματος με μία σειρά υπουργικών αποφάσεων⁴³, οι οποίες -μεταξύ άλλων- καθιέρωσαν τους εσωτερικούς όρους διάρθρωσης, διοίκησης και λειτουργίας των ήδη υφιστάμενων ΚΥΤ καθώς και των Δομών Φιλοξενίας των πολιτών που έχουν εισέλθει στην ελληνική επικράτεια δίχως τα απαραίτητα έγγραφα και οι οποίοι αιτούνται άσυλο ή/και διεθνή προστασία⁴⁴. Παράλληλα ιδρύθηκε το Υπουργείο Μετανάστευσης και Ασύλου, με Υπουργό τον Παναγιώτη Μηταράκη, στην αρμοδιότητα του οποίου μεταφέρθηκαν τα ΚΥΤ και οι Δομές Φιλοξενίας.

Στόχος του νέου Υπουργού ήταν η ανάσχεση και η μείωση της μεταναστευτικής ροής στα σύνορα της χώρας, η επιτάχυνση των διαδικασιών των αιτούντων άσυλο και η επαναπροώθηση στις χώρες προέλευσης ή διαμονής όσων δεν το δικαιούνταν, καθώς και η ισόποση κατανομή των μεταναστών σε πανελλαδικό επίπεδο, ώστε να επιτευχθεί η αποσυμφόρηση των ελληνικών νήσων και η παράλληλη αποφυγή συνωστισμού στην ενδοχώρα.

Προκειμένου να καταστεί εφικτός ο τελευταίος στόχος, όπως δήλωσε/δεσμεύτηκε ο κ. Μηταράκης, ήταν αναγκαίο -μεταξύ άλλων- οι φιλοξενούμενοι μετανάστες να μην υπερβαίνουν το 1% αναλογικά με τον τοπικό πληθυσμό της περιφέρειας στην οποία θα διέμεναν⁴⁵. Με άλλα λόγια, ο Υπουργός Μετανάστευσης και Ασύλου, δεσμεύτηκε ως προς την εφαρμογή της αρχής της αναλογικότητας κατά την λήψη αποφάσεων για την αντιμετώπιση του μεταναστευτικού ζητήματος, και ως εκ τούτου την διασπορά αυτών στο εσωτερικό της χώρας κατά το ως άνω ποσοστό (1%), δεδομένης και της οξείας υγειονομικής κρίσης εξαιτίας του κορονοϊού.

Επιχειρώντας μια πιο αναλυτική προσέγγιση του μέτρου των κλειστών μικρών δομών φιλοξενίας, παρατηρεί, πράγματι, κανείς την ευθυγράμμιση του εν λόγω μέτρου προς τις επιταγές της αρχής της αναλογικότητας. Πιο συγκεκριμένα, η ρύθμιση αυτή παρουσιάζεται κατάλληλη και

43

Υπουργείο Μετανάστευσης και Ασύλου, 2024 [Ελληνική Νομοθεσία για τη Μετανάστευση](https://migration.gov.gr/nomothesia-1-2/#metanasteusi), <https://migration.gov.gr/nomothesia-1-2/#metanasteusi> [τελευταία επίσκεψη 26/02/2024]

44

Υπουργική Απόφαση 23/13532 - ΦΕΚ 5272/Β/30-11-2020

45

Capital.gr, 2020, « Υπουργείο Μετανάστευσης και Ασύλου ιδρύει ο Κ. Μητσotάκης - υπουργός ο Ν. Μηταράκης», <https://www.capital.gr/politiki/3404688/upourgeio-metanasteusis-kai-asulou-idruei-o-k-mitsotakis-upourgos-o-n-mitarakis/> [τελευταία επίσκεψη 26/02/2024]

πρόσφορη ως προς τον επιδιωκόμενο σκοπό της, την υποδοχή, δηλαδή, και την διαμονή των πολιτών τρίτων χωρών με προσωρινή διάρκεια στην Ελλάδα. Επιπλέον, η παρούσα ρύθμιση δεν ξεπερνά το αναγκαίο μέτρο, αλλά αντιθέτως εμφανίζεται μάλλον ως μία από τις ηπιότερες, αν όχι η ηπιότερη των διαθέσιμων επιλογών. Και αυτό γιατί η μετανάστευση αποτελεί πραγματικό φαινόμενο το οποίο χρήζει άμεσης αντιμετώπισης, με αποτέλεσμα η αξιοποίηση των ήδη υπάρχουσών δομών για την προσωρινή διαμονή των νεοφερμένων πολιτών τρίτων χωρών, σε συνδυασμό με την ισομερή ολιγάριθμη κατανομή (1%) των τελευταίων στις περιφέρειες της χώρας, να μοιάζει ως η απολύτως αναγκαία λύση, η οποία σε καμία περίπτωση δεν βαίνει πέρα των δεόντων. Τέλος, σε μια αφηρημένη στάθμιση κόστους-οφέλους της κατανομής των μεταναστών σε κλειστά μικρά κέντρα φιλοξενίας με αναλογία 1% σε σχέση με τους τοπικούς πληθυσμούς των περιφερειών, διαπιστώνει κανείς ότι το επερχόμενο κόστος είναι το μικρότερο δυνατό ως προς τον επιδιωκόμενο σκοπό -την ομαλή υποδοχή, διασπορά και εν τέλει απορρόφηση των μεταναστών- στο εσωτερικό της χώρας.

Όλα τα ως άνω, έχουν ισχύ βέβαια υπό την αίρεση πως εφαρμόζονται στην πράξη. Ωστόσο, παρά την ελεγχόμενη ως ένα βαθμό είσοδο των μεταναστών στη χώρα, εντούτοις πολλές τοπικές αυτοδιοικήσεις ήρθαν αντιμέτωπες με την ανάγκη φιλοξενίας υπέρογκων πληθυσμών πολιτών τρίτων χωρών. Μια εξ' αυτών ήταν και η τοπική αυτοδιοίκηση του Δήμου Παιονίας, στον οποίο βρίσκεται και λειτουργεί η Δομή Φιλοξενίας/Προσωρινής Διαμονής μεταναστών, υπό την ονομασία «Νέα Καβάλα».

Κατά το έτος του 2020, η Δομή της Νέας Καβάλας αριθμούσε περίπου 1500 φιλοξενούμενους μετανάστες, μη συμπεριλαμβανομένων των περίπου 300 πολιτών που φιλοξενούνταν σε ιδιωτικές κατοικίες και ξενοδοχεία της περιοχής, ενώ την ίδια περίοδο συστήνονταν νέες εγκαταστάσεις χωρητικότητας 2000 ατόμων. Διαπιστώνει κανείς εύκολα, ότι η αναλογία των -συνολικά- 1800 διαμενόντων μεταναστών σε έναν δήμο (Δήμος Παιονίας) 28.500 μόνιμων κατοίκων, και δη σε έναν νομό (Κιλκίς) 80.000 μόνιμων κατοίκων ξεπερνά κατά πολύ το ποσοστό του 1%, το οποίο αν εφαρμοζόταν θα αναλογούσε σε 285 και 800 άτομα σε δημοτικό και νομαρχιακό επίπεδο αντίστοιχα⁴⁶. Και ναι μεν, σε επίπεδο περιφέρειας (Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας) η αναλογία μεταναστών/τοπικών πληθυσμών δεν ξεπερνούσε το 1%, πλην όμως ο νομός Κιλκίς και ιδίως ο Δήμος Παιονίας επιφορτίστηκαν με την φιλοξενία, την κάλυψη αναγκών

⁴⁶

Υπομνήματα Δήμου Παιονίας προς τον Υπουργό Μετανάστευσης και Ασύλου, 09-05-2020 & 12-09-2020

και την προσφορά υπηρεσιών, οι οποίες έβαιναν πέρα από τις δυνάμεις τους, ιδίως σε μια περίοδο εκτεταμένης υγειονομικής κρίσης⁴⁷. Έτσι και αλλιώς η υπόσχεση της κεντρικής εξουσίας ως προς την αντιμετώπιση του μεταναστευτικού ζητήματος με ισοβαρή κατανομή των μεταναστών στις περιφέρειες της χώρας είχε ως λογικό παρεπόμενο και την ισοβαρή κατανομή αυτών στο εσωτερικό των περιφερειών, δηλαδή στις διάφορες περιφερειακές ενότητες και τους δήμους που ανήκουν σε αυτές, διαφορετικά θα αντέβαινε στον ίδιο τον επιδιωκόμενο σκοπό της.

Ο Δήμαρχος Παιονίας, Κ. Σιωνίδης είχε επανειλημμένως, με ηλεκτρονικά υπομνήματα, απευθυνθεί στους αρμόδιους υπουργούς για την διευθέτηση του ζητήματος με την χρήση του κριτηρίου αναλογικότητας στην πράξη -την τήρηση δηλαδή της αναλογίας ως προς το 1% και σε τοπικό επίπεδο-, με σκοπό την αποσυμφόρηση και την συνεπεία αυτής αποδοτικότερη λειτουργία της Δομής της «Νέας Καβάλας» και κατ' αυτόν τον τρόπο την προάσπιση του αγαθού της δημόσιας υγείας αλλά και την αποφυγή εντάσεων και ενδεχόμενων αναταραχών. Το αίτημα αυτό ήταν, όπως περιγράφηκε ανωτέρω, όχι μόνο δικαιολογημένο, δυνάμει των δηλώσεων/δεσμεύσεων των κυβερνητικών οργάνων αλλά και επιβεβλημένο, τηρουμένων των συνταγματικών επιταγών της αναλογικότητας αλλά και της εύρυθμης και αποδοτικής λειτουργίας της Δομής Φιλοξενίας της Νέας Καβάλας, με σκοπό να επέλθει ομαλά η υποδοχή/διαμονή των μεταναστών και η μετέπειτα κοινωνική ένταξή τους, αλλά και να προστατευθούν με τον βέλτιστο δυνατό τρόπο οι αξιώσεις των πολιτών (εντόπιων και μη) για δημόσια υγεία και ασφάλεια.

Οι προσπάθειες επίλυσης, σε διοικητικό επίπεδο, του ανωτέρω ζητήματος παραβίασης της αρχής της αναλογικότητας απέβησαν άκαρπες. Η παραβίαση αυτή, λοιπόν, αποτέλεσε μία από τις αιτίες που ο Δήμος Παιονίας προχώρησε δια της δικαστικής οδού σε αίτηση ακύρωσης ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας⁴⁸ ενάντια στην Υπουργική Απόφαση που όριζε τα σχετικά με την λειτουργία και οργάνωση της Δομής Φιλοξενίας Μεταναστών του Πολυκάστρου, καθόσον αυτές

47

aftodioikisi.gr, 2020 « Προσφυγή του δημάρχου Παιονίας για εφαρμογή του 1% στη φιλοξενία προσφύγων», <https://www.aftodioikisi.gr/ota/dimoi/prosfygi-toy-dimarchoy-paionias-gia-efarmogi-toy-1-sti-filoxenia-prosfygon/> [τελευταία επίσκεψη 26/02/2024]

48

vorla.gr, 2020, «Στο ΣτΕ κατά της δομής προσφύγων στη Νέα Καβάλα ο δήμος Παιονίας», <https://www.vorla.gr/article/d-peonias-sto-ste-gia-akirosti-tis-kia-gia-to-camp-tis-neas-kavalas> [τελευταία επίσκεψη 26/02/2024]

δεν περιλάμβαναν νομοθετικές διατάξεις, εξασφαλιστικές της εφαρμογής της αρχής της αναλογικότητας στην πράξη (αναλογία φιλοξενούμενων μεταναστών-τοπικών πληθυσμών). Τους άλλους δύο λόγους της αίτησης ακύρωσης, η έκδοση απόφασης επί της οποίας ακόμη εκκρεμεί, αποτέλεσαν η παραβίαση της αρχής της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης και η παράβαση δημοσίου συμφέροντος.

5.3 Συμπεράσματα ως προς την εφαρμογή της αρχής αναλογικότητας

Συνοψίζοντας, αντιλαμβάνεται κανείς πως η αναλογικότητα, εκτός από αρχή συνταγματικής περιωπής του εθνικού και διεθνούς δικαίου, αποτελεί παράλληλα και μια ιδέα που διαπνέει και περιβάλλει το αίσθημα των πολιτών περί ορθού και δικαίου. Η αφηρημένη ιδέα ότι καθείς πρέπει να αναλαμβάνει τα βάρη ανάλογα με τις δυνάμεις του, παρουσιάζεται ως διαχρονική και δικαιολογημένη ανάγκη των ατόμων για την προάσπιση και προστασία των δικαιωμάτων του ατόμου και της κοινωνίας ως συνόλου. Η ανάγκη αυτή, ως γενική πλέον θεσμική αρχή, περιβλημένη με τον μανδύα του θετού -και μάλιστα συνταγματικού- δικαίου, παρουσιάζεται πιο επιτακτική από κάθε άλλοτε και επιβάλλεται να τηρείται στο ακέραιο, όχι μόνο σε θεωρητικό, μα κυρίως στο επίπεδο του πράττειν. Τα μέτρα, λοιπόν, της αντιμετώπισης του μεταναστευτικού ζητήματος δεν εκφεύγουν των προταγμάτων της αρχής της αναλογικότητας, αντιθέτως οφείλουν να ευθυγραμμίζονται και να περιορίζονται από αυτήν εφόσον -όπως εκτενώς αναλύθηκε- έχουν ως ένα βαθμό δυσμενή αντίκτυπο στα δικαιώματα των τοπικών πληθυσμών και αρχών.

Κεφάλαιο 6. Παρουσίαση περιπτώσεων έτερων Δήμων που αντιμετώπισαν παρόμοια ζητήματα με τον Δήμο Παιονίας

Κοινός παρονομαστής των δημοτικών αρχών της ελληνικής ενδοχώρας ήταν η έντονη αντίδραση τους στα κυβερνητικά σχέδια για μετατόπιση των προσφυγικών πληθυσμών από τις νησιωτικές δομές σε δομές φιλοξενίας εντός των πρώτων. Στην περιοχή της Νέας Καβάλας, ήδη από τα τέλη του 2019 η επιχείρηση μεταφοράς περίπου 1300 προσφύγων προκάλεσε κύμα αντιδράσεων στους κόλπους της τοπικής αυτοδιοίκησης. Μάλιστα, υπήρξε επίσημη ανακοίνωση από την Περιφερειακή Ένωση Δήμων Κεντρικής Μακεδονίας (ΠΕΔ-ΚΜ) ότι οι Δήμοι λάμβαναν πληροφόρηση μόνο μέσω των ΜΜΕ σχετικά με επικείμενες μετατοπίσεις προσφυγικών πληθυσμών στο εσωτερικό τους. Ο πρόεδρος, τότε, της Ένωσης Λάζαρος Κυρίζογλου δήλωνε πως δε νοείται στα νησιά δίπλα στα σύνορα της χώρας, να βρίσκονται 5000 πρόσφυγες σε μέρη με 5000 μόνιμους κατοίκους. Εντούτοις, υπογράμμισε πως ούτε είναι βιώσιμο ένα μοντέλο όπου ο μισός προσφυγικός πληθυσμός θα βρίσκεται στο Αιγαίο κι ο άλλος μισός στην Κεντρική Μακεδονία. Μάλιστα, από τότε παρατηρείται η διαπίστωση ότι η δομή της Νέας Καβάλας είχε τη μέγιστη πληρότητα, όπως το ίδιο συνέβαινε και με όμορες δομές⁴⁹. Ως εκ τούτου, τα παράπονα της αυτοδιοίκησης ότι δεν υπήρχε καμία επίσημη ενημέρωση από τα αρμόδια υπουργεία είχαν γίνει ορατά από πολύ νωρίς. Οι αντιδράσεις του Δήμου Παιονίας εκείνη την περίοδο και λίγους μήνες πριν ξεσπάσει η πανδημία του κορονοϊού αποτέλεσαν μέρος του γενικότερου ξεσηκωμού των κατά τόπους τοπικών κοινοτήτων που εναντιώνονταν στην εκ νέου επιβάρυνση των περιοχών τους με νέες ή επέκταση υπάρχουσών δομών. Παρόμοια κατάσταση παρουσιάστηκε και στην δομή φιλοξενίας στο Κουτσόχερο του Δήμου Λαρισαίων⁵⁰ αλλά και στον Δήμο Βόλβης⁵¹. Τα

49

Απόστολος Λυκεσάς, 04/09/2019, Γαλάζιες αντιδράσεις για τη μεταφορά προσφύγων στη Νέα Καβάλα Κιλκίς, Εφημερίδα των Συντακτών https://www.efsyn.gr/ellada/209537_galazies-antidraseis-gia-ti-metafora-prosfygon-sti-nea-kabala-kilkis [τελευταία επίσκεψη 26/02/2024]

50

Kede.gr, 15/09/2019, Λάρισα: Να μην επεκταθεί η δομή φιλοξενίας προσφύγων στο Κουτσόχερο ζητά ο δήμος <https://kede.gr/larisa-na-min-epektathei-i-domi-filoxenias-prosfygon-sto-koutsochero-zita-o-dimos/> [τελευταία επίσκεψη 26/02/2024]

51

Kede.gr, 24/10/2019, Δήμαρχος Βόλβης: Η κυβέρνηση μας διαβεβαίωσε ότι δεν θα εγκατασταθούν πρόσφυγες στις τουριστικές περιοχές του <https://kede.gr/dimarchos-volvis-i->

επιχειρήματα τους αφορούσαν κυρίως πως οι ήδη υφιστάμενες δομές δεν είχαν αντοχές για περαιτέρω επιβάρυνση με μεταφορά νέου πληθυσμού ενώ καλούσαν να αναλάβουν όλοι οι Δήμοι της επικράτειας το κομμάτι που τους αναλογεί. Επιπλέον, ανησυχία των Δήμων ήταν η πιθανή δημιουργία νέων δομών σε τουριστικές και παραθαλάσσιες περιοχές. Το ίδιο κλίμα εξακολούθησε να υπάρχει και λίγες εβδομάδες πριν την πανδημία, όπου παρατηρήθηκε από διάφορους Δήμους η κατηγορηματική άρνηση να δημιουργηθούν δομές φιλοξενίας εντός τους. Στις 16-01-2020 η δημοτική αρχή Νικολάου Σκούφα δήλωνε ενάντια στην δημιουργία δομής φιλοξενίας προσφύγων στην περιοχή των Σελλάδων. Κύριο σημείο της επιχειρηματολογίας τους ήταν οι περιορισμένες δυνατότητες των υποδομών της περιοχής, οι οποίες δεν μπορούσαν να εξυπηρετήσουν ούτε τις ανάγκες του ντόπιου πληθυσμού. Σύμφωνα με τον Δήμο, η παροχή των δημοτικών υπηρεσιών θα καθίστατο αδύνατη με τον υπερδιπλασιασμό του τοπικού πληθυσμού.⁵²

Η παραπάνω τάση αντιδράσεων επιβεβαιώθηκε και από την ανακοίνωση της ΚΕΔΕ στις 10-02-2020 με αφορμή τις εξελίξεις και την πρόθεση του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου για δημιουργία νέων δομών φιλοξενίας και επέκταση των ήδη υπαρχουσών. Μάλιστα η ΚΕΔΕ τόνιζε το αίσθημα δυσαρέσκειας για την απουσία οιασδήποτε γνωστοποίησης στους Δήμους για τα πλάνα της κυβέρνησης και τα επιμέρους κριτήρια που αυτή λάμβανε υπόψη για την τοποθέτηση των προσφύγων⁵³.

Ενόψει των ανωτέρων, συνάγεται μια συνολική αντίδραση των κατά τόπους Δήμων που δεν αφορούσε την άρνηση ύπαρξης δομών στο εσωτερικό τους αλλά και την πλήρη απουσία ενημέρωσης των ενεργειών και των τρόπων που λαμβάνονταν οι αποφάσεις του Υπουργείου.

kyvernisi-mas-diavevaiose-oti-den-tha-egkatastathoun-prosfyges-stis-touristik-es-perioches-tou/ [τελευταία επίσκεψη 26/02/2024]

⁵²

Kede.gr, 16/01/2020, Αντίθετος ο δήμος Νικολάου Σκούφα στη δημιουργία δομής προσφύγων <https://kede.gr/antithetos-o-dimos-nikolaou-skoufa-sti-dimiourgia-domis-prosfygon/> [τελευταία επίσκεψη 26/02/2024]

⁵³

Efsyn.gr, 10/02/2020, Πολιτικές και τοπικές αντιδράσεις για τις επιτάξεις στα νησιά https://www.efsyn.gr/ellada/koinonia/230744_politikes-kai-topikes-antidraseis-gia-tis-epitaxeis-sta-nisia [τελευταία επίσκεψη 26/02/2024]

Κεφάλαιο 7. Επικοινωνιακή διαχείριση από τον Δήμο Παιονίας

Το παρόν κομμάτι πραγματεύεται την έξωθεν μαρτυρία των χειρισμών της δημοτικής αρχής της Παιονίας στο camp στη Νέα Καβάλα μέσω των αναρτήσεων του δήμου Παιονίας στα κοινωνικά δίκτυα (Facebook). Η επισκόπηση γίνεται με χρονική σειρά και αναλύει την επικοινωνιακή διαχείριση της υγειονομικής κρίσης από τον Δήμο. Συγχρόνως παρατίθενται θεωρητικά κομμάτια όσον αφορά την επικοινωνιακή διαχείριση κρίσεων.

Η κρίση στην γλώσσα της ελληνικής περιλαμβάνει δύο έννοιες, το να έχει κάποιος την ικανότητα να εκτιμήσει ορθά μια συνθήκη και την σημασία μιας κατάστασης που γνωρίζει ραγδαία χειροτέρευση. Ως κρίση ορίζεται οποιοδήποτε γεγονός ή περίοδος που οδηγεί σε μια κατάσταση που χαρακτηρίζεται από αστάθεια και κινδύνους και έχει επιπτώσεις σε ένα άτομο ή μια ομάδα ανθρώπων. Ουσιαστικά πρόκειται για την απώλεια της ομοιόστασης, τη διατάραξη της ισορροπίας ενός συστήματος, είτε αυτό αναφέρεται στο άτομο είτε σε μια κοινωνική ομάδα. Η αντίδραση του συστήματος στοχεύει ακριβώς στην αποκατάσταση αυτής της ισορροπίας. Λέγεται ότι στην κινεζική γλώσσα η κρίση συνιστά μία έννοια που αποτελείται από επιμέρους κομμάτια, προσδίδοντας διττή φύση σε μια κρίση. Αυτό εξαρτάται κυρίως από την έκβαση της. Συναποτελείται ήτοι, αφενός από το συνθετικό «κίνδυνος» (wei) και αφετέρου από την «ευκαιρία» (ji), θέλοντας να καταστήσει σαφές, πως μια κρίση ενδέχεται να μην χαρακτηρίζεται σε όλες τις περιπτώσεις από αρνητικές συνέπειες, μα να αποτελεί αφορμή για κάτι θετικό. Όντως, η ύπαρξη μιας κρίσης μπορεί να λειτουργήσει ευεργετικά ως προς την απόκτηση καινούριων δεξιοτήτων αλλά και την καλυτέρευση των ήδη υφισταμένων. Σε μια επισκόπηση βιβλιογραφικών αναφορών η Κάνη (2022)⁵⁴ ορίζει πως η κάθε κρίση ανεξάρτητα από τον τύπο της παρουσιάζει τα εξής χαρακτηριστικά⁵⁵:

- α. Πρόκειται για μια συγκεκριμένη συνθήκη που διαρκώς εντείνεται ως το χρονικό σημείο που

54

Κάνη Αναστασία, 2022, Επικοινωνιακή διαχείριση της κρίσης του Covid-19 από τους Ελληνικούς δήμους στα κοινωνικά δίκτυα, <https://dspace.uowm.gr/xmlui/handle/123456789/2844>

55

Ahmed, M.,2006, The principles and practice of crisis management. The case of Brent Spar, Palgrave Macmillan,London

επέρχεται η κορύφωση της. Αυτή είναι και η στιγμή που η κρίση θα έχει το εντονότερο αποτέλεσμα και το μέγιστο των αρνητικών της συνεπειών. Από εκεί και έπειτα θα εκτονωθεί χρονικά ραγδαία.

β. Η κρίση προκαλεί συναισθήματα αβεβαιότητας, αγωνίας και στερεί από τους εμπλεκόμενους το αίσθημα της ασφάλειας. Σε αυτό το διάστημα της κρίσης, όσοι επηρεάζονται από τα αρνητικά συναισθήματα που αυτή προκαλεί έχουν την τάση να νιώθουν ανίκανοι να επιλύσουν τα προβλήματα τους.

γ. Ο φόβος για επικράτηση του χειρότερου πιθανού σεναρίου μειώνει την διαύγεια σκέψης των εμπλεκόμενων, την ικανότητα λήψης ορθών αποφάσεων και επιδρά αρνητικά στην εύρυθμη λειτουργία του ανθρώπου.

δ. Προκαλείται ζημία στο προφίλ και στην υπόληψη της υπό κρίση χώρας. Το πρώτο πεδίο όπου γίνεται αντιληπτό το επακόλουθο της κρίσης είναι κατά κύριο λόγο το εξωτερικό περίβλημα, δηλαδή η εικόνα που η χώρα εκπέμπει προς τα έξω.

ε. Όλες οι τυχόν κινήσεις που θα αποφασιστούν κατά τη διάρκεια μιας κρίσης θα υποστούν έντονο έλεγχο και κριτική από όλες τις πλευρές (με έμφαση τα μέσα μαζικής ενημέρωσης) διότι υπάρχει έντονο ενδιαφέρον για τον χειρισμό τέτοιων καταστάσεων και την έκβαση τους.

στ. Αποτέλεσμα μιας κρίσης είναι η πρόκληση ζημίας, πρώτον σε περιουσιακό και έπειτα σε άυλο επίπεδο. Πρώτα πλήττεται η φήμη και η υπόληψη ενός κράτους και σε μεταγενέστερο στάδιο γίνονται αντιληπτές περαιτέρω αρνητικές συνέπειες σε άλλους τομείς όπως λόγου χάρη η οικονομία.

Σύμφωνα με τον Merten (2008), ο χειρισμός μιας κατάστασης κρίσεως αποτελεί μια στρατηγική πρόκληση υψηλής δυσκολίας λόγω του αισθήματος του κινδύνου, των στενών χρονικά περιθωρίων και της μειωμένης δυνατότητας. Τα στοιχεία που αφορούν την χρονική αφετηρία μιας κρίσης, το πόσο αυτή θα διαρκέσει αλλά και το αποτέλεσμα της είναι απρόβλεπτα.

Τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης αποτελούν φαινόμενο της σημερινής εποχής το οποίο έχει δώσει μια νέα μορφή στη σύνδεση και στην ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ των ατόμων από κάθε γωνιά του πλανήτη⁵⁶. Η χρήση των κοινωνικών δικτύων στους ΟΤΑ Α΄ βαθμού αποτελεί ένα

56

εργαλείο μείζονος σημασίας για αυτούς. Οι δημοτικές αρχές τα τελευταία χρόνια αυξάνουν ολοένα και περισσότερο την δραστηριότητα τους σε αυτά καθώς με αυτό τον τρόπο έχουν την δυνατότητα να αλληλεπιδρούν με το κοινό τους, να καθιστούν γνωστές τις δράσεις, ενέργειες και στόχους τους⁵⁷ και να λαμβάνουν χρήσιμο Feedback. Όλα αυτά λαμβάνουν χώρα με πολυμεσικές αναρτήσεις που αφορούν τοπικά αλλά και ευρύτερα ζητήματα, δίχως να απαιτούν δαπάνες και να επιβαρύνουν τον δημοτικό προϋπολογισμό. Μέσω των κοινωνικών δικτύων παρέχεται η δυνατότητα για:

- Διαλογική επικοινωνία⁵⁸

- Βελτίωση της φήμης και των σχέσεων του ΟΤΑ προς τα έξω

- Συμπερίληψη και ανάμιξη διαδικτυακά των δημοτών στις δραστηριότητες του Δήμου

- Γενική ενημέρωση για τα πεπραγμένα της δημοτικής αρχής⁵⁹

- Πέραν τούτων γίνονται γνωστά και άλλα ζητήματα που άπτονται του Δήμου και των δημοτών του: ενέργειες του δημάρχου, δημοτικά έργα, επιδοτήσεις και παροχές, δημόσιοι διαγωνισμοί, προκηρύξεις, αποφάσεις δημοτικού συμβουλίου, πολιτιστικά δρώμενα. Οι Δήμοι στην Ελλάδα δίνουν μεγάλη έμφαση στην παρουσίαση των δράσεων τους μέσω των κοινωνικών δικτύων και αποσκοπούν στην προώθηση τους μέσω αυτών ενώ στοχεύουν στην ενεργή συμμετοχή των πολιτών στις αναρτήσεις τους. Έτσι, λαμβάνουν ένα είδος κριτικής αλλά και σφυγμομετρούν την κοινή γνώμη.

Edosomwan, S., Prakasan, S.K., Kouame, D., Watson, J. & Seymour, T., 2011. The history of social media and its impact on Business. *The Journal of Applied Management and Entrepreneurship*

57

Bonsón, E., L. Torres, S. Royo, and F. Flores. 2012. "Local E-government 2.0: Social Media and Corporate Transparency in Municipalities." *Government Information Quarterly*

58

Agostino D., Arnaboldi M., 2016 A measurement framework for assessing the contribution of social media to public engagement: An empirical analysis on Facebook. *Public Management*

59

Mergel, I. 2013. "A Framework for Interpreting Social Media Interactions in the Public Sector."

Σχετικά με την προβληματική που εξετάζει το παρόν πόνημα παρατηρείται η συνάντηση της προσφυγικής – μεταναστευτικής κρίσης με μια υγειονομική κρίση παγκόσμιας εμβέλειας, την υγειονομική κρίση του κορονοϊού. Η δυσανάλογη εν συγκρίσει με τον αριθμό των μόνιμων κατοίκων αύξηση των μεταναστών στην περιοχή ανακινεί μνήμες από την περίοδο του 2015, όπου μεγάλος αριθμός μεταναστών – προσφύγων είχαν συνωστισθεί στην περιοχή της Ειδομένης του δήμου Παιονίας σε μια απέλπιδα προσπάθεια λόγω παραπληροφόρησης να περάσουν τα σύνορα προς τον Βορρά. Η ανθρωπιστική κρίση που δημιουργήθηκε τότε είχε δοκιμάσει τα κοινωνικά αντανάκλαστικά όχι μόνο των ντόπιων κατοίκων της περιοχής, αλλά και όλων των Ελλήνων και είχε συνέπειες σε πολιτικό, οικονομικό, ψυχοκοινωνικό επίπεδο. Η πανδημία κορονοϊού από την άλλη δημιούργησε μεγάλο αίσθημα ανασφάλειας, φόβου και επικινδυνότητας στους πολίτες λόγω της αιφνίδιας ανατροπής της καθημερινότητας (lockdown) της αρχικής αδυναμίας των συστημάτων υγείας σε παγκόσμιο επίπεδο να διαχειριστούν την κατάσταση, των πολλών περιστατικών με βαριά νόσηση και των θανάτων ακόμη και ατόμων που δεν είχαν ευαλωτότητα λόγω προηγούμενων υποκείμενων νοσημάτων. Εδώ έπαιξε σημαντικό ρόλο κι η προβολή του θέματος μέσα από τα ΜΜΕ, αρχικά με την ενίσχυση του κλίματος φόβου και στην συνέχεια με την παραίνεση προς τον κόσμο να τηρεί τα προβλεπόμενα μέτρα των αρχών και στόχο την αποκατάσταση αισθήματος ελέγχου και ενός αισθήματος αλληλεγγύης.

Στην πρώτη φάση στην επίσημη σελίδα του δήμου Παιονίας στο Facebook αναρτώνται οι ενέργειες του δήμου Παιονίας σε σχέση με το μεταναστευτικό ζήτημα στην περιοχή :

Στις 19/2/2020 Ο Δήμαρχος Παιονίας μετέβη στην Αθήνα και παρουσίασε αναλυτικά στον Ειδικό Γραμματέα Υποδοχής του Υπουργείου τις ζημίες που είχαν προκληθεί στον δήμο Παιονίας λόγω του Προσφυγικού – Μεταναστευτικού ζητήματος τα τελευταία χρόνια. Ο επικεφαλής της δημοτικής αρχής ζήτησε να εφαρμοστεί στο Δήμο Παιονίας το πληθυσμιακό κριτήριο της αναλογικότητας, για το οποίο είχε δεσμευτεί η κεντρική εξουσία και να επανέλθουν εκ νέου στην διάθεση της τοπικής κοινωνίας οι δεσμευμένοι χώροι του αεροδρομίου, λειτουργώντας ως αναπτυξιακός μοχλός για τον τόπο. Παρέδωσε στον ειδ. Γραμματέα υπομνήματα της Αντιδημαρχίας Καθαριότητας, του τμήματος τεχνικών έργων και του παρόχου ύδρευσης που αναλύουν τις ζημίες που έχουν προκληθεί στον ΟΤΑ αλλά και τις απαιτούμενες δαπάνες αποκατάστασης τους.

Στις 12/3/2020 με νέα ανάρτηση εκφράζεται ξεκάθαρα η θέση του Δήμου Παιονίας μετά τη διαπίστωση ότι διεξάγονται κάποια έργα στην δομή όχι με στόχο την μετατόπιση των

υφισταμένων κατασκευών, αλλά την προετοιμασία χώρων για την φιλοξενία επιπλέον ατόμων.

Ο Δήμος Παιονίας επεδίωκε με σθένος και συνέπεια την μεταφορά της δομής και ανάκτηση του Αεροδρομίου και διαφώνουσε κάθετα σε οιαδήποτε διόγκωση του αριθμού των διαμενόντων. Σύμφωνα με δηλώσεις ξεκαθαριζόταν πως η τοπική κοινωνία εκδήλωσε για πολλά χρόνια το φιλόξενο και φιλανθρωπικό της πρόσωπο, εντούτοις οι αντοχές εξαντλήθηκαν. Για αυτό και ζητούσε για άλλη μια φορά με επιτακτικό τρόπο την εφαρμογή του πληθυσμιακού κριτηρίου αναλογικότητας.

Οι προ υπάρχουσες αντιδράσεις των κατοίκων για την αύξηση του αριθμού μεταναστών στην περιοχή εντείνονται με το ξεκίνημα της πανδημίας, την έναρξη ισχύος περιοριστικών μέτρων και την εύλογη ανησυχία τους για τον υγειονομικό κίνδυνο : Στις 16/3/2020 ο Δήμαρχος Παιονίας ζήτησε από την Κεντρική Διοίκηση την λήψη περιοριστικών μέτρων στις μετακινήσεις των Προσφύγων – Μεταναστών που διαμένουν στην Νέα Καβάλα αναφέροντας ότι είναι αδιανόητο και ταυτόχρονα προκλητικό να καλούνται οι δημότες να εφαρμόσουν την κεντρική οδηγία του «Μένουμε Σπίτι» και οι διαμένοντες στην δομή της Νέας Καβάλας να περιφέρονται και να συναθροίζονται, χωρίς κανένα προληπτικό μέτρο – ανεξέλεγκτα, στην πόλη του Πολυκάστρου και στην Νέα Καβάλα.

Στις 3/4/2020 ζητήθηκε η αύξηση στην συχνότητα των αστυνομικής επιτήρησης στους διαμένοντες της δομής της Νέας Καβάλας, αποσκοπώντας στην ελεγχόμενη κινητικότητα τους και κατ' επέκταση την προστασία του αγαθού της υγείας της τοπικής κοινωνίας. Αίτημα ήταν να αντιμετωπιστεί ο συγχρωτισμός στα ΑΤΜ της πόλης του Πολυκάστρου λόγω της μαζικής μετάβασης των φιλοξενούμενων στη δομή τις μέρες που πιστώνονται χρήματα στους λογαριασμούς τους. Έτσι καταστρατηγούνταν οι οδηγίες που είχαν δοθεί με τις ΠΝΠ του Υπουργείου Υγείας και της Πολιτικής Προστασίας για τον περιορισμό της πανδημίας, την ίδια ώρα που οι δημότες του δήμου στην συντριπτική τους πλειοψηφία ακολουθούσαν τις προτροπές και τις οδηγίες της κεντρικής διοίκησης.

Προκειμένου λοιπόν να υπάρξει άμεση λύση ώστε να μην δημιουργηθεί το ίδιο πρόβλημα την ακόλουθη φορά που λάβουν οι μετανάστες – πρόσφυγες το οικονομικό βοήθημα, ο Δήμαρχος απέστειλε αίτημα στις τέσσερις τράπεζες οι οποίες διαθέτουν ΑΤΜ στο Πολύκαστρο, κάνοντας έκκληση να υπάρξει άμεση εγκατάσταση ΑΤΜ εντός της δομής, καλώντας τις τράπεζες σε μια πράξη εταιρικής κοινωνικής ευθύνης και της προστασίας της υγείας των δημοτών – πελατών των

πιστωτικών αυτών ιδρυμάτων.

Η ανησυχία στην τοπική κοινωνία φαίνεται ότι αυξάνεται σταδιακά και έτσι στην επόμενη ανάρτηση τονίζεται ότι ο Δήμος Παιονίας τις τελευταίες εβδομάδες είναι σε μόνιμο διάλογο επικοινωνίας με τις αρμόδιες υπηρεσίες του Υπουργείου Υγείας.

Για τον λόγο ότι η έλευση νέου προσφυγικού πληθυσμού στο camp της Νέας Καβάλας σε συνάρτηση με εμφάνιση κρουσμάτων κοινής μεταδοτικής νόσου είχαν ως συνέπεια την πρόκληση φόβου στην τοπική κοινότητα, η δημοτική αρχή αύξησε την ένταση των αιτημάτων της προς τον ΕΟΔΥ ώστε να προχωρήσει σε εξέταση των διαμενόντων.

Η διοίκηση του ΕΟΔΥ ανταποκρινόμενη στο αίτημα του δήμου έστειλε στις 7/5/2020 εξειδικευμένο ιατρικό προσωπικό στην δομή της Νέας Καβάλας με σκοπό τη διενέργεια δειγματοληπτικού ελέγχου, για κορονοϊό .

Η κατάσταση κλιμακώνεται : Στις 16/5/2020 έξω από το δημαρχείο του Πολυκάστρου έγινε συγκέντρωση για το προσφυγικό – μεταναστευτικό την οποία προκάλεσαν κάτοικοι του Πολυκάστρου, αφότου έγινε γνωστή η κατασκευή από τον ΔΟΜ νέων εγκαταστάσεων μόνιμου χαρακτήρα στην δομή της Νέας Καβάλας και στην οποία είχε προσκληθεί και ο δήμαρχος Παιονίας. Στην συγκέντρωση ο δήμαρχος ανακοίνωσε στους παρευρισκόμενους την απόφαση του για προσφυγή στην δικαιοσύνη , που θα θέσει στα αρμόδια όργανα του δήμου άμεσα. Από την συντονιστική επιτροπή αποφασίστηκε η διενέργεια συλλαλητηρίου στις 23/5 στην πλατεία του Πολυκάστρου.

Εμφανίζονται τα πρώτα κρούσματα και ακολουθούνται οι προβλεπόμενες διαδικασίες με κύριο μέλημα να ελεγχθούν όλες οι υγειονομικές συνθήκες διεξοδικά και να καθησυχαστούν οι δημότες : Στις 3/6/2020 ο δήμαρχος Παιονίας έλαβε ενημέρωση από τους υγειονομικά υπεύθυνους για την ύπαρξη ασυμπτωματικής περίπτωσης στο νοσοκομείο Κιλκίς. Η γυναίκα είναι μέλος του τελευταίου κύματος άφιξης στην δομή. Χωρίς χρονοτριβή τέθηκε σε χρήση το προβλεπόμενο πρωτόκολλο, η δομή της Νέας Καβάλας εισήλθε σε καθεστώς 14ήμερης καραντίνας και ως εκ τούτου υπήρξε συνεργασία με την αστυνομική υπηρεσία.

Από το πρωί της Πέμπτης 4 Ιουνίου η δημοτική αρχή προέβη σε απολυμάνσεις :

· Σχολεία που έχουν ως μαθητές διαμένοντες της δομής.

· Σε ΑΤΜ.

· Σε κοινόχρηστους χώρους.

Οι κινήσεις αυτές έγιναν για την πρόληψη απέναντι στον covid-19. Συγχρόνως η δημοτική αρχή ήταν σε διαρκή διάλογο επικοινωνίας με τον ΕΟΔΥ με σκοπό να λάβει γνώση για επόμενες ενέργειες. Η εξέλιξη αυτή ουσιαστικά επιβεβαίωσε τους φόβους της δημοτικής αρχής που εκφράστηκαν και προς τον Υφυπουργό Πολιτικής Προστασίας.

Στις 18/6/2020 ανακοινώνονται οι νομικές ενέργειες του δήμου Παιονίας για τη δομή της Νέας Καβάλας και δη η προσφυγή ενώπιον του Συμβουλίου Επικρατείας για την ακύρωση της ΚΥΑ των Υπουργών Οικονομικών και Μετανάστευσης και Ασύλου για τη σύσταση δομής στην περιοχή λόγω της παραβίασης του πληθυσμιακού κριτηρίου της αναλογικότητας, του δημοσίου συμφέροντος και της αρχής δικαιολογημένης εμπιστοσύνης.

Στις 15/7/2020 ο Δήμαρχος προχώρησε σε ενημέρωση του Περιφερειάρχη, αξιώνοντας παράλληλα την στήριξη της Περιφέρειας, για την κατάσταση που έχει δημιουργηθεί αναφορικά με τους παράνομους μετανάστες, τα ζητήματα που προκύπτουν από την δομή της Νέας Καβάλας, τις απειλές που ελλοχεύουν από τις μετακινήσεις των παράνομων μεταναστών στον επαρχιακό δρόμο Νέας Καβάλας- Πολυκάστρου- Αξιούπολης, τις νομικές κινήσεις και λοιπές ενέργειες στις οποίες έχει προβεί ο δήμος επικαλούμενος την εφαρμογή της αρχής της αναλογικότητας.

Στις 3/9/2020 ο δήμαρχος Παιονίας συναντήθηκε με τον γενικό γραμματέα του Υπ. Μεταναστευτικής Πολιτικής και τον ειδικό γραμματέα του Υπουργείου στο πλαίσιο των επισκέψεων που πραγματοποιούν ανά την Ελλάδα σε περιοχές που λειτουργούν δομές φιλοξενίας. Ο δήμαρχος αφού παρουσίασε στους δύο κυβερνητικούς παράγοντες την κατάσταση όπως έχει διαμορφωθεί μέχρι σήμερα στην περιοχή σχετικά με το Μεταναστευτικό - Προσφυγικό ζήτημα, ανέδειξε ακανθώδη ζητήματα που ταλαιπωρούν τους κατοίκους του δήμου από αυτό.

Λίγες μέρες αργότερα στις 5/9/2020 ακολουθεί η επίσκεψη του Υπουργού Μετανάστευσης & Ασύλου στο Δήμο Παιονίας και ο δήμαρχος παραδίδει υπόμνημα στον υπουργό, στο οποίο θέτει εκ νέου τα προβλήματα που παρατηρούνται στην περιοχή λόγω της μεταναστευτικής κρίσης. Εκεί αναφέρεται ότι το τελευταίο διάστημα παρατηρείται έξαρση των μετακινήσεων παράνομων μεταναστών που κυκλοφορούν κατά ομάδες (μέχρι και 100 ατόμων) όλο το 24ωρο ανεξέλεγκτοι προσπαθώντας είτε να μεταβούν προς βορά είτε επιστρέφοντας από τα σύνορα εντείνοντας έτσι

το κλίμα ανασφάλειας του πληθυσμού. Στην παρούσα φάση στην δομή της Νέας Καβάλας διαμένουν περίπου 1600 πρόσφυγες – μετανάστες που μαζί με τους 300 που μένουν σε σπίτια στο Πολύκαστρο και την Αξιούπολη κυκλοφορούν επίσης όλο το 24ωρο στον αστικό ιστό. Υπάρχει η ανησυχία ότι η ομοιότητα της τωρινής κατάστασης είναι μεγάλη με την περίοδο που δημιουργήθηκε το φαινόμενο της Ειδομένης το 2015. Στο υπόμνημα εκφράζονται ξανά τα αιτήματα του δήμου :

- η αντίθεση στην δημιουργία οποιασδήποτε μόνιμης υποδομής στην Νέα Καβάλα,
- η ανάγκη εφαρμογής της αρχής της αναλογικότητας λόγω της πολυάριθμης παρουσίας προσφύγων – μεταναστών στην Παιονία εν συγκρίσει με τον αριθμό των μόνιμων κατοίκων,
- η διαμαρτυρία για την απουσία ελέγχου εισόδου- εξόδου λόγω απουσίας φράχτη και η ανεξέλεγκτη λειτουργία της δομής της Νέας Καβάλας,
- η σημασία του να ελευθερωθεί ο αεροδιάδρομος και να υπάρξει εκμετάλλευση του αεροδρομίου για την ανάπτυξη του τόπου,
- η ανησυχία για την ανεξέλεγκτη μετακίνηση των διαμενόντων στην περιοχή που είτε με μέσα είτε πεζοί βάζουν σε κίνδυνο την ασφάλεια τους και την δημόσια κυκλοφορία, αφού δεν τηρούν τους κανονισμούς κυκλοφορίας,
- η αντιμετώπιση της δυσλειτουργίας στα σχολικά ιδρύματα της Νέας Καβάλας από την συσσώρευση μεταναστών μαθητών που δεν γνωρίζουν την Ελληνική γλώσσα σε σύγκριση με το ποσοστό των Ελλήνων μαθητών,

η αντιμετώπιση της ανασφάλειας που προκαλείται στον τοπικό πληθυσμό της Παιονίας από τις μαζικές διελεύσεις προσφύγων – μεταναστών προς και από τα σύνορα σε συνάρτηση με την ελάττωση της αστυνομικής παρουσίας στην ευρύτερη περιοχή λόγω της συγχώνευσης των τμημάτων συνοριακής φύλαξης Ευζώνων και Ειδομένης,

- η αυστηρή εφαρμογή των υγειονομικών κανόνων λόγω των κινδύνων που ελλοχεύουν από την πανδημία όταν δεν ακολουθούνται οι οδηγίες και τα μέτρα των υγειονομικών αρχών.

Μετά την επίσκεψη του υπουργού εκφράζεται ένα αίσθημα ικανοποίησης : Στις 7/9/2020 ακολουθεί η δήλωση του δημάρχου Παιονίας σχετικά με την επίσκεψη του Υπουργού το Σάββατο

05/09/2020 στο δημαρχείο του Πολυκάστρου και στην δομή της Νέας Καβάλας και εκφράζεται ικανοποίηση για την ανταπόκριση του υπουργού στις ανησυχίες διοικούντων και διοικουμένων που συντονισμένα διεκδικούν τελευταία. Σύμφωνα με τις δηλώσεις του εκδήλωνε την αισιοδοξία του για τις θετικές απαντήσεις του Υπουργού στην πλειοψηφία των αιτημάτων του, τα οποία άγγιζαν και το ζήτημα της λειτουργίας της δομής σύμφωνα με κανόνες φύλαξης και της επαναλειτουργίας του αεροδρομίου. Ο δήμος συνεχίζει να ζητεί την ελάττωση του αριθμού προσφύγων – μεταναστών στο δήμο και την εφαρμογή της αρχής της αναλογικότητας μέχρι και την οριστική κατάργηση της δομής της Νέας Καβάλας, με την πεποίθηση ότι όλοι οι Δήμοι της Ελλάδας οφείλουν να σηκώσουν το βάρος που τους αναλογεί. Αναμένει επίσης αρωγή και σε έτερα θέματα που δεν άπτονται άμεσα του χαρτοφυλακίου του Υπουργείου, όπως η ενίσχυση του αστυνομικού ελέγχου των διερχομένων μεταναστών από τον δήμο, η αίσθηση ασφάλειας του τοπικού πληθυσμού, η επίλυση του ζητήματος που παρατηρείται στα σχολεία της περιοχής με την αναλογία Ελλήνων μαθητών και μαθητών προσφύγων-μεταναστών.

Τέλος αναμένεται να ξεκινήσει η διαδικασία καταβολής αποζημιώσεων για ιδιώτες και φορείς και η επιπλέον αρωγή για την αποκατάσταση των ζημιωθεισών υποδομών του δήμου.

Στη διάρκεια της επόμενης χρονιάς οι αναρτήσεις είναι πολύ περιορισμένες σχετικά με το θέμα, μια που οι εξελίξεις έχουν δρομολογηθεί. Επίσης με την πάροδο του χρόνου και η υγειονομική κρίση τίθεται σταδιακά υπό έλεγχο, οι μαζικοί εμβολιασμοί δημιουργούν τείχος ανοσίας, οι νέες παραλλαγές του κορονοϊού οδηγούν σε ήπια νόσηση και σιγά σιγά αρχίζουν να υπάρχουν αποτελεσματικές θεραπείες. Το αίσθημα ασφάλειας των πολιτών φαίνεται ότι προοδευτικά αποκαθίσταται, οπότε υπάρχουν τα περιθώρια για αιτήματα που αφορούν και την ψυχαγωγία μέσα από τη δημιουργία ενός πάρκου αεραθλητισμού. Φαίνεται ότι έχει βρεθεί και μια συμβιβαστική λύση σχετικά με την ικανοποίηση των αιτημάτων του δήμου Παιονίας και τη λειτουργία της δομής μεταναστών – προσφύγων. Έτσι στις 3/6/2021 φαίνεται ότι η δημοτική αρχή προβαίνει στις πρώτες κινήσεις για να πάρει πάλι ζωή το αεροδρόμιο με την υποβολή ολοκληρωμένου πλάνου για την ανάκτηση των αγροτεμαχίων τα οποία σχηματίζουν τη συνολική έκταση του αεροδρομίου Νέας Καβάλας. Το 2015 άπασες αυτές οι εκτάσεις του Αεροδρομίου δόθηκαν κατά χρήση στο Υπουργείο Αμύνης και Μεταναστευτικής Πολιτικής για την ίδρυση και εγκατάσταση δομής φιλοξενίας.

Ύστερα από διαδοχικές απόπειρες, η δημοτική αρχή κατάφερε να απελευθερώσει τον αεροδιάδρομο και τις λοιπές εγκαταστάσεις με την μετατόπιση της δομής σε δύο αγροτεμάχια

εμβαδού 55421,00 τ.μ. στην ανατολική πλευρά του αεροδρομίου.

Οι ενέργειες αυτές οδήγησαν στην εκ νέου διαθεσιμότητα του πεδίου προσγείωσης-απογείωσης και της κύριας έκτασης του Αεροδρομίου.

Και στις 16/11/2021 αναρτάται δελτίο τύπου, σύμφωνα με το οποίο ο Δήμαρχος Παιονίας επισκέφτηκε το ΤΕΘΑ μετά από πρόσκληση που του απηύθυνε ο Διευθυντής του Ταμείου Εθνικής Άμυνας, Αντιστράτηγος Αντώνης Κονδύλης. Στην συνάντηση συμφωνήθηκαν και δρομολογήθηκαν οι επόμενες ενέργειες που είναι απαραίτητες να γίνουν ώστε να περιέλθει στον δήμο Παιονίας η κυριότητα της πλατείας της 28ης Οκτωβρίου στο Πολύκαστρο και να περιέλθει στο δήμο Παιονίας η χρήση του αεροδιαδρόμου της Νέας Καβάλας.

Μικρός είναι ο αριθμός των σχετικών αναρτήσεων και κατά το 2022. Η ανησυχία του δήμου εκφράζεται τώρα σε σχέση με την αυξημένη ροή μεταναστών στην περιοχή των συνόρων και όχι σε σχέση με την λειτουργία της δομής στη Νέα Καβάλα. Στις 26/8/22 ο δήμαρχος Παιονίας έστειλε επιστολή στον Υπουργό Μετανάστευσης και Ασύλου όπου τον ενημέρωνε για το ότι την τελευταία χρονική περίοδο έχει διαπιστωθεί η ύπαρξη αυξημένων ροών λαθρομεταναστών, αλλά και πληθυσμιακή συγκέντρωση στην περιοχή της Ειδομένης. Ο Δήμαρχος ζήτησε από το Υπουργό την λήψη των απαραίτητων μέτρων, προκειμένου να ελεγχθεί -εξαλειφθεί το φαινόμενο αυτό. Ακολουθούν αναρτήσεις σχετικά με τη δημοπράτηση και κατασκευή δημοσίων έργων. Στις 3/10/2022 οι δημότες ενημερώνονται για τη δημοπράτηση του έργου «ΥΠΟΔΟΜΕΣ ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗΣ ΠΕΖΩΝ ΣΤΟΝ ΟΔΙΚΟ ΑΞΟΝΑ ΑΞΙΟΥΠΟΛΗΣ - ΠΟΛΥΚΑΣΤΡΟΥ - ΝΕΑΣ ΚΑΒΑΛΑΣ» με προϋπολογισμό 360.000,00€ (με ΦΠΑ). Η χρηματοδοτική κάλυψη πηγάζει από το Ταμείο Αλληλεγγύης του άρθρου 196 ν. 4662/2020. Πρόκειται για παρεμβάσεις μεταξύ άλλων στον οικισμό της Νέας Καβάλας. Στην τελευταία ανάρτηση του έτους φαίνεται ότι στις 20/12/2022 ο δήμαρχος Παιονίας και ο πρόεδρος της ΔΕΥΑΠ επισκέφτηκαν στην Αθήνα τον Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων Γιώργο Γεωργαντά με αίτημα την αρωγή του Υπουργείου για τα τρέχοντα ζητήματα του Δήμου Παιονίας. Τα θέματα που απασχόλησαν την συνάντηση αφορούσαν τη δημοπράτηση, αναβάθμιση και εξοπλισμό βιολογικών καθαρισμών σε περιοχές του δήμου, τον εκσυγχρονισμό πεπαλαιωμένων δικτύων ύδρευσης, αλλά και την διαχρονική αξίωση του δήμου Παιονίας για την παραχώρηση του αεροδρομίου Νέας Καβάλας και των παρακείμενων εκτάσεων. Φαίνεται ότι η κρίση που ξεκίνησε στις αρχές του 2020 έχει πια ελεγχθεί σε μεγάλο βαθμό, η διατάραξη της λειτουργίας του κοινωνικού συστήματος έχει αποκατασταθεί με την επίτευξη μιας νέας ισορροπίας κι έτσι το δήμο απασχολούν πια τρέχοντα ζητήματα που αφορούν στην βελτίωση

της καθημερινότητας των πολιτών.

Η κατάσταση στην δομή της Νέας Καβάλας μετά την μεταφορά και την αποκλιμάκωση της έντασης.

Τα επόμενα χρόνια, οι δημοσιεύσεις τόσο του Δήμου Παιονίας αλλά και των τοπικών μέσων ενημέρωσης έπαψαν να ασχολούνται με την δομή της Νέας Καβάλας, η οποία συνεχίζει να λειτουργεί χωρίς τις εντάσεις των προηγούμενων ετών. Τον Ιούνιο του 2023, στην δομή πραγματοποιήθηκε γιορτή λήξης του σχολικού έτους για τα παιδιά των προσφύγων που διαμένουν στην δομή. Μάλιστα, πραγματοποιήθηκε ομιλία ενός εφήβου μαθητή της δομής που αποφοίτησε από το γενικό λύκειο Πολυκάστρου, οποίος τόνισε την σημασία της παροχής παιδείας για τα παιδιά που διαμένουν στις συγκεκριμένες δομές.⁶⁰ Παράλληλα, τον Δεκέμβριο του 2023, στον χώρο της δομής δημιουργήθηκε ο «Φιλικός Χώρος για τις Γυναίκες», μετά από συνεργασία 2 οργανώσεων στο πλαίσιο του προγράμματος με τίτλο “Female Forward”.⁶¹ Με αυτό το πρόγραμμα επιδιώχθηκε η στήριξη των γυναικών που βρίσκονται σε δομές φιλοξενίας και τη παροχή βοήθειας σε ευάλωτα άτομα. Ενόψει των ανωτέρω παρατηρείται ότι οι εντάσεις με την τοπική αυτοδιοίκηση έχουν εκλείψει και πως το έργο της ένταξης χτίζεται σε πιο γερές βάσεις.

60

Maxitis.gr, 2023, Γιορτή λήξης σχολικού έτους στη δομή προσφύγων Νέας Καβάλας <https://maxitis.gr/giorti-kai-diplomata-sto-kleisimo-tis-sxolikas-xronias-sti-domi-prosfygon-neas-kabalas/> [τελευταία επίσκεψη 26/02/2024]

61

Drapenhavet και solidarity_now, 2023, Instagram https://www.instagram.com/drapenhavet/p/C0blFUxKbj/?img_index=1

Κεφάλαιο 8. Συμπεράσματα και προτάσεις από την μελέτη των ενεργειών του Δήμου Παιονίας στην περίπτωση της δομής της Νέας Καβάλας κατά την περίοδο της πανδημίας

Η ελληνική επικράτεια έχει καταστεί ως πρώτη χώρα υποδοχής της Ευρωπαϊκής Ένωσης αποδέκτης αδιάκοπων και αριθμητικά μεγάλων μεταναστευτικών και προσφυγικών ροών. Αυτή η τάση επιβεβαιώνεται σε υπερθετικό βαθμό στο νομό Κιλκίς και στην Παιονία, μέρη που ανέκαθεν αποτελούσαν και εξακολουθούν να αποτελούν εστία υπερσυγκέντρωσης μεταναστευτικών και προσφυγικών ροών, λόγω της γεωγραφικής τους σημασίας. Και τούτο διότι τοποθετούνται στην συνοριακή πύλη με την Βόρεια Μακεδονία και άρα στο πέρασμα με προορισμό τα κράτη της κεντρικής και βόρειας Ευρώπης. Οι έκτακτες συνθήκες με την προσφυγική κρίση το 2015 και η επιβάρυνση των νησιών του Αιγαίου με φιλοξενούμενους πληθυσμούς που υπερέβαιναν των δυνατοτήτων τους οδήγησαν το Υπουργείο Μετανάστευσης και Ασύλου να δημιουργήσει νέες δομές φιλοξενίας στην ηπειρωτική Ελλάδα με σκοπό την επίτευξη της ισόποσης κατανομής των προσφυγικών και μεταναστευτικών ροών. Η Παιονία δέχτηκε από τα πρώτα έτη και δη από την κρίση του 2015 χιλιάδες άτομα κυρίως στις περιοχές της Ειδομένης και των Ευζώνων. Η διαμορφωθείσα κατάσταση καθιστούσε αδήριτη ανάγκη την ύπαρξη χώρου φιλοξενίας στην περιοχή, με αποτέλεσμα τη δημιουργία της δομής φιλοξενίας μεταναστών για την εξυπηρέτηση παγίων αναγκών στον αεροδιάδρομο του Αεροδρομίου Νέας Καβάλας το 2016. Μέσα από την μελέτη της ανωτέρω εργασίας προκύπτουν χρήσιμες διαπιστώσεις ως προς τους άξονες που κινήθηκε ο Δήμος Παιονίας ως προς την διαχείριση της Δομής φιλοξενίας της Νέας Καβάλας:

1^{ος} άξονας: Η βούληση του Δήμου Παιονίας για αξιοποίηση του Αεροδρομίου ως χώρου αναψυχής και κέντρου αεραθλητισμού για τους κατοίκους της περιοχής. Από την πρώτη στιγμή εμφάνισης της πανδημίας του κορονοϊού (επιστολές από 26-02-2020, 13-03-2020, αναρτήσεις στο Facebook) η δημοτική αρχή έθεσε στο Υπουργείο αλλά και στο κοινό το ζήτημα της εκμετάλλευσης του αεροδιαδρόμου προς όφελος της τοπικής κοινωνίας. Τα μέσα που χρησιμοποίησε είχαν διπλή κατεύθυνση με διττό σκοπό: αφενός με τις προσωπικές επιστολές του Δημάρχου στον Υπουργό γινόταν σαφή τα αιτήματα της δημοτικής αρχής, αφετέρου με τις αναρτήσεις στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης επιτυγχάνονταν η διαφάνεια της δράσης της διοίκησης και η ενημέρωση του τοπικού πληθυσμού. Στο αίτημα του αυτό ο Δήμος Παιονίας δεν περιορίστηκε μόνο στην διατύπωση παραπόνων αλλά ήδη από τις αρχές του 2020 κατέθεσε ειδικά αιτιολογημένη εναλλακτική πρόταση για την φιλοξενία των διαμενόντων στην δομή. Αυτή συνίστατο στον χώρο ανατολικά του αεροδρομίου που ήδη υπήρχαν βασικές εγκαταστάσεις καταυλισμού. Συνεπώς, η στρατηγική της

δημοτικής αρχής στο εν λόγω ζήτημα περιείχε ολοκληρωμένο πλάνο το οποίο συμπεριλάμβανε τη συνύπαρξη του αεροδρομίου ως χώρου αναψυχής και την συνέχιση λειτουργίας της δομής σε παρακείμενο χώρο. Πράγματι, οι προσπάθειες του Δήμου ευοδώθηκαν το 2021 και πλέον η μόνη προϋπόθεση που ελλείπει για την πλήρη επαναλειτουργία του είναι κάποιες ενέργειες που αναμένονται από το Υπουργείο σύμφωνα με την Αερολέσχη Πολυκάστρου.⁶² και τον τοπικό τύπο.⁶³

2^{ος} άξονας: Η βούληση του Δήμου Παιονίας για **διατήρηση της ομαλής ισορροπίας των πληθυσμιακών ομάδων στην περιοχή και η υιοθέτηση δραστικότερων μέσων πίεσης για το διαχρονικό αίτημα επί τη βάσει της αρχής αναλογικότητας.** Μέσα από τους χειρισμούς του Δήμου Παιονίας αποτυπώνεται το πάγιο αίτημα περί αρχής αναλογικότητας. Μέσω αυτού η δημοτική αρχή αποδεχόταν μεν την ανάληψη της υποχρέωσης να φιλοξενήσει προσφυγικό πληθυσμό εντός της διοικητικής της περιφέρειας, με την απαραίτητη προϋπόθεση ωστόσο να αναλάβει ο Δήμος βάρη ανάλογα με τις δυνάμεις του. Ο Δήμαρχος χρησιμοποιώντας τα μέσα των επιστολών του προς τον Υπουργό και των αναρτήσεων στα μέσα, επαναλάμβανε διαρκώς την απαίτηση για ύπαρξη λελογισμένου αριθμού στην δομή της Νέας Καβάλας σε αναλογία στο 1% και μη περαιτέρω αύξηση του. Στην πράξη, εντούτοις, φάνηκε πως δεν υπήρξε ποτέ τήρηση της εν λόγω δέσμευσης εκ μέρους της κεντρικής κυβέρνησης. Οι μεγάλοι αριθμοί των αιτούντων άσυλο σε συνδυασμό με την έκτακτες συνθήκες της πανδημίας και τα στενά χρονικά περιθώρια δεν επέτρεψαν την κυβέρνηση να στρέψει την προσοχή της στο ζήτημα υπεράριθμης παρουσίας φιλοξενουμένων στην δομή της Νέας Καβάλας. Η συνεχιζόμενη παραβίαση της ανωτέρω αρχής και η δυσκολία ανταπόκρισης του Υπουργείου οδήγησαν την δημοτική αρχή να λάβει δραστικότερα μέτρα. Έτσι, ο Δήμος Παιονίας κινήθηκε νομικά κατά της Υπουργικής Απόφασης με την αίτηση ακυρώσεως του στο Συμβούλιο της Επικρατείας. Η συγκεκριμένη οδός ήταν πλέον το μόνο μέσο με το οποίο μπορούσε να επικοινωνήσει τις θέσεις του στην κεντρική κυβέρνηση.

62

ΑΕΡΟΛΕΣΧΗ ΠΟΛΥΚΑΣΤΡΟΥ ΑΕΛΡΟ, 2024 <http://aelpo.gr/>

63

Maxitis.gr, 16/06/2023, Αεροδρόμιο Νέας Καβάλας: Ακόμη πιο κοντά πλέον η προοπτική αξιοποίησης <https://maxitis.gr/telos-oi-agonas-dragster-sto-aerodromio-neas-kavalas/> [τελευταία επίσκεψη 26/02/2024]

3^{ος} άξονας: Η επιβεβαίωση της απουσίας των Δήμων στην λήψη αποφάσεων της κεντρικής κυβέρνησης ως προς την δημιουργία δομών φιλοξενίας

Μέσα από την παρούσα μελέτη αποτυπώνεται ο εν γένει αποκλεισμός των Δήμων από την διαδικασία ενημέρωσης και λήψης αποφάσεων για τις δομές φιλοξενίας. Το εν λόγω φαινόμενο εκδηλώθηκε αρχικά με την ανακοίνωση της ΚΕΔΕ, με την οποία εξέφραζε την δυσφορία της σχετικά με την απουσία οποιασδήποτε επίσημης γνωστοποίησης εκ μέρους του Υπουργείου περί των συνολικών ζυμώσεων και σχεδιασμών αλλά και την ανυπαρξία συνεργασίας μεταξύ αυτού και των Δήμων⁶⁴. Πράγματι, μέσα από τα υπομνήματα του Δήμου Παιονίας καθ' όλη την διάρκεια της πανδημίας επιβεβαιώθηκε η έλλειψη οποιασδήποτε ενημέρωσης της δημοτικής αρχής σχετικά με τις ενέργειες του Υπουργείου στην δομή της Νέας Καβάλας. Αντί αυτού, η γενικότερη τάση ήταν η απουσίας της αυτοδιοίκησης από την λήψη αποφάσεων και η υποχρέωση της να εφαρμόζει προειλημμένες αποφάσεις. Πολλές από τις επιστολές του Δήμου εκφράζουν την αγωνία της τοπικής κοινωνίας και το δίκαιο αίτημα τους για συμπερίληψη στον δημόσιο διάλογο σχετικά με την διαχείριση της δομής.

4^{ος} άξονας: Η βούληση του Δήμου Παιονίας για την προάσπιση του αγαθού της δημόσιας υγείας της περιοχής

Μέσα από την εν λόγω μελέτη προκύπτει η υψηλή προτεραιότητα που έδωσε ο Δήμος Παιονίας κατά τη φάση της πανδημίας στην προστασία κατά της διασποράς του κορονοϊού στην τοπική περιοχή. Η αδυναμία της ίδιας της δημοτικής αρχής λόγω έλλειψης δημοτικής αστυνομίας να διενεργήσει ελέγχους στην μετακίνηση των διαμενόντων της δομής οδήγησαν σε διαδοχικά της αιτήματα προς το Υπουργείο για περιφρούρηση της δομής και έλεγχο εισόδου εξόδου. Πέραν τούτου, ο Δήμος Παιονίας δεν δίστασε να απευθυνθεί και σε ιδιώτες (τράπεζες) για την τοποθέτηση ATM στην δομή και την αποφυγή της διασποράς. Ενόψει των ανωτέρω, διακρίνεται το πρώτον το υψηλό αίσθημα ευθύνης της δημοτικής αρχής απέναντι στον τοπικό πληθυσμό που τηρούσε εν πολλοίς τα υγειονομικά μέτρα και η επιδίωξη της να μην χαθεί αυτή η προσπάθεια

64

Efsyn.gr , 10/02/2020, Πολιτικές και τοπικές αντιδράσεις για τις επιτάξεις στα νησιά https://www.efsyn.gr/ellada/koinonia/230744_politikes-kai-topikes-antidraseis-gia-tis-epitaxeis-sta-nisia [τελευταία επίσκεψη 26/02/2024]

λόγω των δυσμενών υγειονομικών συνθηκών που επικρατούσαν εντός της δομής.

Προτάσεις.

Αναμφίβολα η περίοδος της πανδημίας ήταν ένα καθεστώς έκτακτης ανάγκης όπου όπως ήταν φυσικό, ήταν αδύνατο να επιτευχθεί η ιδανική συνεργασία και συντονισμός μεταξύ της κεντρικής κυβέρνησης που κατηύθυνε την μεταναστευτική πολιτική και των ΟΤΑ Α' βαθμού, που είχαν την ευθύνη των δομών εντός των διοικητικών τους ορίων και δέχονταν επιπλέον πιέσεις και έντονες αντιδράσεις από τους τοπικούς πληθυσμούς. Παρά ταύτα, μέσα από την παράθεση των παραπάνω προβληματικών ανακύπτει καταρχάς πασιδήλα η ανάγκη για ποιοτικότερη και πιο εύστοχη νομοθέτηση των αρμοδιοτήτων των ΟΤΑ Α' βαθμού εν σχέσει με το μεταναστευτικό-προσφυγικό ζήτημα. Η Εθνική Στρατηγική για την ένταξη (βλ. κεφ. 2) αποτέλεσε εκ του αποτελέσματος περισσότερο μια έκθεση ιδεών παρά μια απτή ρύθμιση που θα καθόριζε με σαφήνεια το πλαίσιο αρμοδιοτήτων. Επιπροσθέτως, μέσα από την παραπάνω μελέτη αποτυπώνεται ευκρινώς η αναγκαιότητα για περισσότερο δημόσιο διάλογο και διαβούλευση μεταξύ της κυβέρνησης και της τοπικής αυτοδιοίκησης για μεταναστευτικά ζητήματα. Η διαφάνεια, οι διαυγείς διαδικασίες και η συμπερίληψη των Δήμων στην λήψη αποφάσεων που τους αφορούν καθίσταται αναγκαία και σίγουρα θα προσφέρει βελτίωση στην λειτουργία των δομών χωρίς τη μόνιμη άρνηση των Δήμων να συνεισφέρουν.

Βιβλιογραφικές αναφορές

Ξενόγλωσσες:

- **Agostino D., Arnaboldi M., 2016** A measurement framework for assessing the contribution of social media to public engagement: An empirical analysis on Facebook. *Public Management Review*,;18(9):1289–1307
- **Ahmed, M.,2006**, The principles and practice of crisis management. The case of Brent Spar, Palgrave Macmillan,London
- **Bonsón, E., L. Torres, S. Royo, and F. Flores. 2012.** “Local E-government 2.0: Social Media and Corporate Transparency in Municipalities.” *Government Information Quarterly* 29 (2): 123–132.
- **Clayton J., 2016**, More than one million refugees travel to Greece since 2015. United Nations High Commissioner for Refugees. 2016. Available from <https://www.unhcr.org/uk/news/latest/2016/3/56e9821b6/million-refugees-travel-greecesince-2015.html>
- **Dimitris Papamichail, Sophie McCann, Elspeth Carruthers, Apostolos Veizis, Miriam Orcutt, Sally Hargreaves, 2021**, The impact of the COVID-19 pandemic on refugees and asylum seekers in Greece: A retrospective analysis of national surveillance data from 2020 [https://www.thelancet.com/journals/eclinm/article/PIIS2589-5370\(21\)00238-8/fulltext#%20](https://www.thelancet.com/journals/eclinm/article/PIIS2589-5370(21)00238-8/fulltext#%20)
- **Edosomwan, S., Prakasan, S.K., Kouame, D., Watson, J. & Seymour, T., 2011.** The history of social media and its impact on Business. *The Journal of Applied Management and Entrepreneurship*, 16(3), 79-91.
- **European Council, 18th March 2016**, EU-Turkey Statement, <https://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2016/03/18/eu-turkey-statement/>
- **Lappas G., Triantafillidou, A., Kani A.(2021).** Harnessing the power of dialogue: examining the impact of facebook content on citizens’ engagement . *Local Government Studies*, –. doi:10.1080/03003930.2020.1870958
- **Mergel, I. 2013.** “A Framework for Interpreting Social Media Interactions in the Public Sector.” *Government Information Quarterly* 30 (4): 327–334. doi:10.1016/j.giq.2013.05.015.
- **United Nations High Commissioner for Refugees, 2020**, Greece factsheet December 2020. https://data2.unhcr.org/en/documents/details/84481_2024

Ελληνόγλωσσες:

- **Ακριβοπούλου, Ανθόπουλος, 2015**, Εισαγωγή στο Διοικητικό Δίκαιο
- **ΒΛΑΧΟΠΟΥΛΟΣ ΣΠΥΡΟΣ & ΧΡΥΣΟΓΟΝΟΣ ΚΩΣΤΑΣ, 2017**, Ατομικά και Κοινωνικά Δικαιώματα, Δ' Αναθεωρημένη Έκδοση, *ΝΟΜΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ*, σελ. 126-131
- **Δαγτόγλου Π., 2012**, Συνταγματικό Δίκαιο - Ατομικά Δικαιώματα, 4η έκδ., 2012, 737
- **ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΣΑΚΚΟΥΛΑ, 2008**, Το Σύνταγμα της Ελλάδος 1975/1986/2001/2008, , 26
- **Μπάγκαβος Χρήστος, Παπαδοπούλου Δέσποινα, 2003**, Μεταναστευτικές τάσεις και ευρωπαϊκή μεταναστευτική πολιτική, Ινστιτούτου Εργασίας ΓΣΕΕ-ΑΔΕΔΥ, σελ. 87-109
- **ΣΑΧΠΕΚΙΔΟΥ ΕΥΓΕΝΙΑ Ρ., 2013**, Ευρωπαϊκό Δίκαιο, Β' Έκδοση, *ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΣΑΚΚΟΥΛΑ*, 223-232
- **Τεγόπουλος – Μανιατέας, 1996**, *Εγκυκλοπαίδεια Νέα Δομή*. σελ. 72, τομ. 24.
- **ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ & ΠΕΡΑΚΗΣ ΜΑΝΩΛΗΣ, 2019**, Ευρωπαϊκό Δίκαιο ΣΕΕ/ΣΛΕΕ/ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΑ/ΧΘΔΕΕ/ΕΣΔΑ, Β' Έκδοση, *ΝΟΜΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ*, 244
- **Tim Dixon, Stephen Hawkins, Míriam Juan-Torres, Arisa Kimaram, 2019**, Αντιλήψεις περί εθνικής ταυτότητας, μετανάστευσης και προσφύγων στην Ελλάδα, *More in Common*

Πηγές από το διαδίκτυο:

- **Κάνη Αναστασία, 2022**, Επικοινωνιακή διαχείριση της κρίσης του Covid-19 από τους Ελληνικούς δήμους στα κοινωνικά δίκτυα, μεταπτυχιακή εργασία
- **Facebook, 2024**, Προφίλ Δήμου Παιονίας
https://www.facebook.com/paionia.gov.gr/?locale=el_GR
- **Διεθνής Οργανισμός Μετανάστευσης, 2024**, Definition of "Migrant",
<https://www.iom.int/about-migration>
- **Ύπατη Αρμοστεία του ΟΗΕ, 2024**, Η Σύμβαση του 1951 σχετικά με το Καθεστώς των Προσφύγων
<https://www.unhcr.org/gr/%CE%B7-%CF%83%CF%8D%CE%BC%CE%B2%CE%B1%CF%83%CE%B7-%CF%84%CE%BF%CF%85-1951-%CF%83%CF%87%CE%B5%CF%84%CE%B9%CE%BA%CE%AC-%CE%BC%CE%B5-%CF%84%CE%BF-%CE%BA%CE%B1%CE%B8%CE%B5%CF%83%CF%84%CF%8E%CF%82-%CF%84>

- **Υπουργείο Μετανάστευσης και Ασύλου, 2024,** <https://migration.gov.gr>
- **Wikipedia,** Αεροδρόμιο Πολυκάστρου, <https://el.wikipedia.org/wiki/%CE%91%CE%B5%CF%81%CE%BF%CE%B4%CF%81%CF%8C%CE%BC%CE%B9%CE%BF%CE%A0%CE%BF%CE%BB%CF%85%CE%BA%CE%AC%CF%83%CF%84%CF%81%CE%BF%CF%85>
- **Ηλεκτρονική Εφημερίδα Μαχητής, 2021,** Εισήγηση Δήμου Παιονίας, <https://maxitis.gr/ksekina-o-dimos-paionias-energeies-gia-aksiopoiisi-aerodromiou-neas-kavalas/>
- **Eidiseis.gr, 2021,** Μας έδιωξαν και καταστρέφουν το αεροδρόμιο Νέας Καβάλας <https://www.eidisis.gr/politiki/mas-edioksan-kai-katastrefoyn-to-aerodromio-n-kabalas.html>
- **Typoshess.gr, 2020,** Κορωνοϊός, Τείχος ύψους τριών μέτρων κατασκευάζεται στη δομή Νέας Καβάλας https://www.typoshess.gr/koinonia/249231_teihos-yproys-trion-metron-kataskeyazetai-sti-domi-neas-kabalas-video
- **Metrosport.gr, 2022,** Νέα Καβάλα: Ξαναλειτουργεί το αεροδρόμιο που είχε γίνει... δομή προσφύγων <https://www.metroport.gr/nea-kavala-xanaleitoyrgei-to-aerodromio-poy-eiche-ginei-domi-prosfygon-367458>
- **Αυτοδιοίκηση - Airetos, (16/01/2019),** Σε Διαβούλευση ο ρόλος Δήμων-Περιφερειών στην ένταξη μεταναστών/προσφύγων (Έγγραφο), (Πολιτική - Οικονομία - Διεθνή), <https://www.airetos.gr/se-diaboyleysi-o-rolos-dimwn-perifereion-stin-entaksi-metanastonprosfygn-eg-grafo.aspx>
- **Η Καθημερινή, 2020,** ΟΟΣΑ: Μείωση 30% στις μεταναστευτικές ροές το 2020 <https://www.kathimerini.gr/world/561561319/oosa-meiosi-30-stis-metanasteytik-es-roes-to-2020/>
- **Human Rights Watch, 2020,** Greece: Island camps not prepared for Covid-19. April 2020. Available at: <https://www.hrw.org/news/2020/04/22/greece-islandcamps-not-prepared-covid-19>
- **Τάνια Γεωργιοπούλου, 10/05/2021,** Οι εμβολιασμοί στα κέντρα φιλοξενίας μεταναστών, Η Καθημερινή <https://www.kathimerini.gr/society/561356692/oi-emvoliasmoi-sta-kentra-filoxenias-metanaston/>
- **Huffpost, 02/06/2021,** Ξεκινούν οι εμβολιασμοί στους καταυλισμούς προσφύγων και μεταναστών στα νησιά https://www.huffingtonpost.gr/entry/xekinoun-oi-emvoliasmoi-stoes-kataelismoes-prosfygon-kai-metanaston-sta-nesia_gr_60b77571e4b04b216be1a931

- **Ευτυχία Σουφλήρη, 2021**, Θολά νερά με τους εμβολιασμούς προσφύγων και μεταναστών, wearesolomon
<https://wearesolomon.com/el/mag/thematikh/metanasteush/thola-nera-me-tous-emboliasmous-prosfygwn-kai-metanastwn/>
- **LIFO, 2016**, Κυκλίκis: Εμβολιασμοί στο κέντρο προσφύγων στη Νέα Καβάλα μετά τα κρούσματα ηπατίτιδας
<https://www.lifo.gr/now/greece/kilkis-emboliasmoi-sto-kentro-prosfygon-sti-nea-kabala-meta-ta-kroysmata-ipatitidas>
- **Typossthes.gr, 2020**, Κορωνοϊός: Σε καραντίνα λόγω κρουσμάτων η δομή προσφύγων στη Νέα Καβάλα
https://www.typossthes.gr/ygeia-epistimi/230243_koronoios-se-karantina-logo-kroysmaton-i-domi-prosfygon-sti-nea-kabala
- **Συμέλα Θεοδοσιάδου, 2019**, η αρχή της Αναλογικότητας στο Ελληνικό Σύνταγμα
<https://www.offlinepost.gr/2019/09/22/%CE%B7-%CE%B1%CF%81%CF%87%CE%AE-%CF%84%CE%B7%CF%82-%CE%B1%CE%BD%CE%B1%CE%BB%CE%BF%CE%B3%CE%B9%CE%BA%CF%8C%CF%84%CE%B7%CF%84%CE%B1%CF%82-%CF%83%CF%84%CE%BF-%CE%B5%CE%BB%CE%BB%CE%B7%CE%BD%CE%B9%CE%BA/>
- **Capital.gr, 2020**, « Υπουργείο Μετανάστευσης και Ασύλου ιδρύει ο Κ. Μητσοτάκης - υπουργός ο Ν. Μηταράκης»,
<https://www.capital.gr/politiki/3404688/upourgeio-metanasteusis-kai-asulou-idruei-o-k-mitsotakis-upourgos-o-n-mitarakis/>
- **vorla.gr, 2020**, «Στο ΣτΕ κατά της δομής προσφύγων στη Νέα Καβάλα ο δήμος Παιονίας»,
<https://www.vorla.gr/article/d-peonias-sto-ste-gia-akirosti-tis-kia-gia-to-camp-tis-neas-kavalas>
- **aftodioikisi.gr, 2020** « Προσφυγή του δημάρχου Παιονίας για εφαρμογή του 1% στη φιλοξενία προσφύγων»,
<https://www.aftodioikisi.gr/ota/dimoi/prosfygi-toy-dimarchoy-paionias-gia-efarmogi-toy-1-sti-filoxenia-prosfygon/>
- **Kede.gr, 15/09/2019**, Λάρισα: Να μην επεκταθεί η δομή φιλοξενίας προσφύγων στο Κουτσόχερο ζητά ο δήμος
<https://kede.gr/larisa-na-min-epektathei-i-domi-filoxenias-prosfygon-sto-koutsochero-zita-o-dimos/>

- **Απόστολος Λυκεσάς, 04/09/2019**, Γαλάζιες αντιδράσεις για τη μεταφορά προσφύγων στη Νέα Καβάλα Κιλκίς, Εφημερίδα των Συντακτών https://www.efsyn.gr/ellada/209537_galazies-antidraseis-gia-ti-metafora-prosfygon-sti-nea-kabala-kilkis
- **Kede.gr, 24/10/2019**, Δήμαρχος Βόλβης: Η κυβέρνηση μας διαβεβαίωσε ότι δεν θα εγκατασταθούν πρόσφυγες στις τουριστικές περιοχές του <https://kede.gr/dimarchos-volvis-i-kyvernisi-mas-diavenvaiose-oti-den-tha-egkatastathoun-prosfyges-stis-touristik-es-perioches-tou/>
- **Kede.gr, 16/01/2020**, Αντίθετος ο δήμος Νικολάου Σκουφά στη δημιουργία δομής προσφύγων <https://kede.gr/antithetos-o-dimos-nikolaou-skoufa-sti-dimiourgia-domis-prosfygon/>
- **Efsyn.gr, 10/02/2020**, Πολιτικές και τοπικές αντιδράσεις για τις επιτάξεις στα νησιά https://www.efsyn.gr/ellada/koinonia/230744_politikes-kai-topikes-antidraseis-gia-tis-epitaxeis-sta-nisia
- **Maxitis.gr, 2023**, Γιορτή λήξης σχολικού έτους στη δομή προσφύγων Νέας Καβάλας <https://maxitis.gr/giorti-kai-diplomata-sto-kleisimo-tis-sxolikis-xronias-sti-domi-prosfygon-neas-kabalas/>
- **ΑΕΡΟΛΕΣΣΗ ΠΟΛΥΚΑΣΤΡΟΥ ΑΕΛΡΟ, 2024** <http://aelpo.gr/>
- **Maxitis.gr, 16/06/2023**, Αεροδρόμιο Νέας Καβάλας: Ακόμη πιό κοντά πλέον η προοπτική αξιοποίησης <https://maxitis.gr/telos-oi-agon-es-dragster-sto-aerodromio-neas-kavalas/>
- **Efsyn.gr, 10/02/2020**, Πολιτικές και τοπικές αντιδράσεις για τις επιτάξεις στα νησιά https://www.efsyn.gr/ellada/koinonia/230744_politikes-kai-topikes-antidraseis-gia-tis-epitaxeis-sta-nisia

Νομοθεσία:

- **Υπουργείο Μετανάστευσης και Ασύλου, 2019**, Εθνική Στρατηγική για την Ένταξη 2019 <http://www.opengov.gr/immigration/wp-content/uploads/downloads/2019/01/ethniki-stratigiki.pdf>
- **N. 4375/2016** <https://migration.gov.gr/wp-content/uploads/2021/01/4375.16.pdf>

Παραρτήματα

Αλληλογραφία Δήμου Παιονίας με Υπουργείο Μετανάστευσης και Ασύλου:

ΔΗΜΟΣ ΠΑΙΟΝΙΑΣ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΝΟΜΟΣ ΚΙΛΚΙΣ
ΔΗΜΟΣ ΠΑΙΟΝΙΑΣ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΔΗΜΑΡΧΟΥ

Τοχ. Δ/ση: Μ. Αλιζάνδρου 75-77
Τοχ. Κώδικας: 512 00 ΠΟΛΥΚΑΣΤΡΟ
Πληροφορίες: Αναστασία Κώνη
Τηλέφωνο: 23433-50121
FAX: 23433-50180
e-mail: info@paionia.gov.gr

Πολύκαστρο, 26-02-2020
Αριθ. Πρωτ.: 3292

ΠΡΟΣ:
Υπουργείο Προστασίας του
Πολίτη
Ειδικό Γραμματέα
Δρ Εμμανουήλ Λογοθέτη
Λ. Συγγρού 83, 11745 Αθήνα

ΘΕΜΑ: Μεταφορά του χώρου υποδοχής μεταναστών της Νέας Καβάλας

κ. Ειδικό Γραμματέα,

σε συνέχεια της συνεργασίας μας και των προφορικών μας συνεννοήσεων, που αφορά την οργάνωση του Κέντρου Υποδοχής Μεταναστών στη Νέα Καβάλα Πολυκάστρου σας γνωρίζουμε ότι:

α) Ο Δήμος Παιονίας έχει την πολιτική βούληση, να αξιοποιήσει το αεροδρόμιο της Νέας Καβάλας βάσει της μελέτης που υπάχει και ως "Θεματικό και Ψυχαγωγικό Πάρκο Αεροπορικών Δραστηριοτήτων". Συνεπώς ζητούμε την απλευθέρωση του αεροδιαδρόμου και των εγκαταστάσεων των Αεροελαστών Κιλκίς και Πολυκάστρου από τις δομές Φιλοξενίας Μεταναστών.

β) Για όσο διάστημα απαιτείται η λειτουργία των Κέντρων Φιλοξενίας Μεταναστών προτείνουμε την μετακίνηση του στο χώρο ανατολικά του αεροδρομίου, όπου παλαιότερα υπήρχαν σκηνές. Σας επισυνάπτουμε Τοπογραφικό Διάγραμμα της Τεχνικής Υπηρεσίας μας.

γ) Ο προτεινόμενος χώρος είναι μέρος της σημερινής δομής του Κέντρου Φιλοξενίας Μεταναστών. Αποτελείται από κοινόχρηστες εκτάσεις και διαθέτει περιμετρική περίφραξη, υποδομή ύδρευσης και ηλεκτροδότησης. Αναπτύσσεται σε έκταση περίπου 100 στρμ.

Τέλος, σας επισυνάπτουμε αντίγραφο Τοπογραφικού Διαγράμματος που απεικονίζει την σημερινή κατάσταση του Κέντρου Μεταναστών Νέας Καβάλας και ζητούμε τις άμεσες ενέργειές σας για την υλοποίηση των παραπάνω.

Ο ΔΗΜΑΡΧΟΣ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Α. ΣΙΩΝΙΔΗΣ

Συνημμένα:

- 1) Τοπογραφικό Διάγραμμα χώρου Υποδοχής Μεταναστών Νέας Καβάλας
- 2) Αντίγραφο Τοπογραφικού Διαγράμματος σημερινής κατάστασης

Πολύκαστρο, 13-03-2020
Αριθ. Πρωτ.: 4300

ΠΡΟΣ:
Δρ. Εμμανουήλ Λογοθέτη
Ειδικό Γραμματέα Υποδοχής
Λ. Σπυριδίου 83
11745 Αθήνα

Κύριε Λογοθέτη,

Τις τελευταίες ημέρες διαπιστώσαμε ότι ξεκίνησαν κάποιες εργασίες στην δομή της Νέας Καβάλας. Στην πρόσφατη συνάντησή μας στο γραφείο σας στην Αθήνα μας δώθηκε η δυνατότητα να σας παρουσιάσουμε την όλη απαίτησή μας για αποδοτικότητα του Αεροδρομίου της Νέας Καβάλας προκειμένου αυτό να αξιοποιηθεί αναπτυξιακά για την περιοχή. Αναμένουμε η έναρξη των εργασιών που προαναφέρα να αφορά την απομάκρυνση των υπαρχουσών εγκαταστάσεων από τον αεροδρόμιο και όχι την προστασία νέων χώρων για την φιλοξενία επιπλέον Προσφύγων-Μεταναστών.

Το ότι επιδιώκουμε την ικανοποίηση του αιτήματός μας για μετακατάσταση της δομής και απελευθέρωση του Αεροδρομίου της Νέας Καβάλας δεν σημαίνει ότι συναντούμε τη ταυτόχρονη αύξηση των φιλοξενούμενων στην δομή. Η θέση του Δήμου Παιονίας είναι ξεκάθαρη και η στάση των δημοτών μας απέναντι στο μεγάλο πρόβλημα του Μεταναστευτικού, που απασχολεί την χώρα μας εδώ και πέντε χρόνια, έχει καταγραφεί στην συνείδηση του Ελληνικού Λαού. Η Παιονία στήριξε με κόπο το πρόβλημα, έδειξε ανθρωπιά αλλά δεν ανέχετο άλλες ανισορροπίες. Έχουμε υποβάλει σειρά αιτημάτων σχετικά με την αποκατάσταση των υποδομών μας που επιμύλησαν ανεπαρκώς και αναμένουμε την ικανοποίησή τους.

Αναμένουμε την άμεση εφαρμογή της αρχής της αναλογικότητας στο Προσφυγικό – Μεταναστευτικό η οποία δεν μπορεί να συνεπάγεται αύξηση του ήδη μεγάλου αριθμού φιλοξενούμενων στην δομή της Νέας Καβάλας που μαζί με τους κατοίκους σήμερα στον Αστικό Ιστό (Πολυκάστρο - Νέα Καβάλας) υπερβαίνει το 15% των μόνιμων κατοίκων τους.

Ο ΔΗΜΑΡΧΟΣ

Πολύκαστρο, 27-03-2020
Αριθ. Πρωτ.: 4875

ΠΡΟΣ:
ΥΠΟΥΡΓΟ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΗΣ & ΑΣΥΛΟΥ
κ. ΝΟΤΗ ΜΗΤΑΡΑΧΗ
ΣΥΛΛΟΓΟ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑ ΥΠΟΔΟΧΗΣ
κ. ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΛΟΓΟΘΕΤΗ

ΘΕΜΑ: Λειτουργία ανοιχτής δομής προσφύγων-μεταναστών Νέας Καβάλας του Δήμου Παιονίας- τήρηση μέτρων προστασίας για την αποφυγή μετάδοσης του κορωνοϊού.

Κύριε Υπουργέ, κύριε Ειδικό Γραμματέα,

Με έκπληξη πληροφορηθήκαμε τον σχεδιασμό του Υπουργείου για την επέκταση της ανοιχτής δομής προσφύγων – μεταναστών στη Νέα Καβάλα, πέραν των ήδη 750 ατόμων που φιλοξενούνται σήμερα.

Εν μέσω των αυστηρών μέτρων απαγόρευσης της κυκλοφορίας, λόγω της πανδημίας του κορωνοϊού (μέτρων που στο σύνολό τους προκύπτει από τους πολίτες του Δήμου μας), εκφράζουμε την έντονη ανησυχία μας για την λήψη όλων των απαιτούμενων μέτρων στη συγκεκριμένη δομή μέτρων που θα διασφαλίσουν την υγεία των δημοτών μας.

Με τα σημερινά δεδομένα, δεχόμαστε πλήθος διαμαρτυριών από τους δημότες μας, οι οποίοι βλέπουν τους πρόσφυγες να κυκλοφορούν ανεξέλεγκτα χωρίς την τήρηση μέτρων προστασίας και χωρίς να υπάρχει δυνατότητα οποιασδήποτε ελέγχου. (Ακόμη και εάν υποθέσουμε ότι γίνεται έλεγχος στην πόλη εξέδου, υπάρχουν πολλά σημεία της δομής από όπου μπορεί κάποιος να εξέλθει –εισέλθει ανεξέλεγκτα).

Ο Δήμος μας στερείται Δημοτικής Αστυνομίας, ενώ οι δυνάμεις του Τοπικού Αστυνομικού Τμήματος είναι μειωμένες σημαντικά λόγω απόσπασης πολλών αστυνομικών στα σύνορα του Έβρου, στα νησιά και στη νέα δομή στο Κλειδί Σερρών.

Σε επίσκεψη που πραγματοποιήσαμε σήμερα στη δομή της Νέας Καβάλας, διαπιστώσαμε ότι πράγματι υπάρχει ανεξέλεγκτος έξοδος και κυκλοφορία των προσφύγων-μεταναστών από το χώρο της δομής προς Νέα Καβάλα – Πολύκαστρο.

Η κατάσταση δεν είναι δυνατόν να ελεγχθεί με τον σημερινό αριθμό των προσφύγων-μεταναστών, πόσο μάλλον εάν αυτός αυξηθεί.

Κύριε Υπουργέ, κύριε Ειδικό Γραμματέα,

Σας θέτουμε ενώπιόν των ευθυνών σας και την ύστατη στιγμή ζητάμε να αναθεωρήσετε τους σχεδιασμούς σας αναφορικά με την αύξηση του αριθμού των

Πολύκαστρο, 06-04-2020
Αριθ. Πρωτ.: 5209

ΠΡΟΣ:
Υπουργό Μετανάστευσης & Ασύλου
κ. Νότη Μηταράκη

Κύριε Υπουργέ,

Την Παρασκευή 3 Απριλίου 2020 στο Πολύκαστρο υπήρξε μαζική μετακίνηση Μεταναστών – Προσφύγων για συναλλαγές στα ΑΤΜ της πόλης.

Στον αστικό ιστό του Πολυκάστρου είναι εγκατεστημένα τέσσερα ΑΤΜ και οι φιλοξενούμενοι στην δομή της Νέας Καβάλας, εφοδιασμένοι με την ειδική άδεια για πραγματοποίηση τραπεζικής συναλλαγής, κινούνται κατά ομάδες καταστράφησαν κάθε οδηγία που εφαρμόζεται με τις ΠΜΠ του Υπουργείου Υγείας και της Πολιτικής Προστασίας για τον περιορισμό της πανδημίας.

Με την Κοινή Υπουργική Απόφαση 2945/2020 - ΦΕΚ 1016/Β/24-3-2020, των Υπουργών Οικονομικών και Μετανάστευσης & Ασύλου έγινε η σύσταση 28 Δομών Προσωρινής Υποδοχής Πολιτών Τρίτων Χωρών ή ανθαγενών, οι οποίοι έχουν αιτηθεί διεθνή προστασία και μια από τις 28 δομές είναι η Νέα Καβάλα.

Εν μέσω της πανδημίας και την στιγμή που οι δημότες μας στην συντριπτική τους πλειοψηφία υπακούουν στις προτροπές και τις οδηγίες της κεντρικής διοίκησης για την προστασία της δημόσιας υγείας, κρίνουμε απολύτως επικίνδυνη την κατάσταση που δημιουργείται λόγω της χρήσης των ΑΤΜ από τους Μεταναστες-Πρόσφυγες που δεν εφαρμόζουν τα προβλεπόμενα μέτρα.

Μέσω επιστολών μας προς τους διοικητές των τραπεζών Alpha Bank, Eurobank, Εθνικής και Πειραιώς, που ήδη λειτουργούν ΑΤΜ στο Πολύκαστρο, ζητήσαμε να εγκαταστήσουν ένα ΑΤΜ άμεσα στη δομή της Νέας Καβάλας στο πλαίσιο της κοινωνικής εταιρικής ευθύνης, για το χρονικό διάστημα που θα λειτουργεί, ώστε να πραγματοποιούνται οι συναλλαγές των φιλοξενούμενων χωρίς μετακινήσεις και συγχρωτισμούς στον αστικό ιστό.

Έτσι θα συνδράμουν αποτελεσματικά στην προστασία της δημόσιας υγείας και των κατοίκων – πελατών τους στο Δήμο Παιονίας.

Κύριε Υπουργέ ευελπιστούμε στην προσωπική σας παρέμβαση – συνδρομή στο παραπάνω δίκαιο αίτημα μας.

Ο ΔΗΜΑΡΧΟΣ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Α. ΣΙΩΝΙΔΗΣ

προσφύγων της δομής αλλά και να απαιτήσετε την αυστηρή τήρηση των μέτρων κυκλοφορίας.

Οι ισχύει για τους δημότες και κατοίκους του Δήμου μας, πρέπει να ισχύει και για τους φιλοξενούμενους στη δομή. Όλοι είμαστε ίσοι απέναντι στο νόμο.

Η προσπάθεια των δημοτών μας, που τηρούν ευλαβικά τους όρους της απαγόρευσης κυκλοφορίας, δεν πρέπει να πάει χαμένη.

Από εσάς εξαρτάται η τήρηση του όρου αυτού και στη δομή της Νέας Καβάλας.

Για ακόμη μία φορά ζητάμε να μας προστατέψετε και να διασφαλίσετε την υγεία και την ασφάλεια των δημοτών μας, ιδίως στις παρούσες κρίσιμες συνθήκες.

Ο ΔΗΜΑΡΧΟΣ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Α. ΣΙΩΝΙΔΗΣ

ΘΕΜΑ: Ζητήται χρηματοδότηση

Σας αποστέλλουμε συνημμένα τα παρακάτω δικαιολογητικά προκειμένου να επιχορηγήσετε το Δήμο μας για την προμήθεια ενός νέου απορριμματοφόρου οχήματος.

- 1) Δήσηση του Δήμου μας
- 2) Τεχνική Περιγραφή
- 3) Προϋπολογισμός
- 4) Απόφαση Οικονομικής Επιτροπής
- 5) Έκθεση σκοπιμότητας- του αιτήματος και διασύνδεσή του με το Δήμο.

Παρακαλούμε για την ικανοποίηση του δικαίου αιτήματός μας, δίδοντας την δυνατότητα συνέχισης της εύρυθμης λειτουργίας της υπηρεσίας Καθαριότητας, η οποία έχει επιβαρυνθεί σημαντικά, λόγω του προσφυγικού-μεταναστευτικού.

Ο ΔΗΜΑΡΧΟΣ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Α. ΣΙΩΝΙΔΗΣ

Πολύκαστρο, 05-09-2020

ΠΡΟΣ:
ΥΠΟΥΡΓΟ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΤΙΚΗΣ
ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ & ΑΣΥΛΟΥ
Κ. ΝΟΤΗ ΜΗΤΡΑΚΗ

ΘΕΜΑ: ΥΠΟΜΝΗΜΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΠΡΟΣΦΥΓΙΚΟ – ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΤΙΚΟ ΠΡΟΒΛΗΜΑ ΣΤΟ ΔΗΜΟ ΠΑΙΟΝΙΑΣ ΚΑΙ ΤΗΝ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΗΣ ΔΟΜΗΣ ΥΠΟΔΟΧΗΣ ΤΗΣ ΝΕΑΣ ΚΑΒΑΛΑΣ

Κύριε Υπουργέ,

ο δήμος Παιονίας από το 2015 μέχρι σήμερα συμμετέχει και επηρεάζεται από την μεταναστευτική κρίση που έχει πλήξει την πατρίδα μας.

Το τελευταίο διάστημα παρατηρούμε έξαρση των μετακινήσεων παράνομων μεταναστών που κυκλοφορούν κατά ομάδες (μέχρι και 100 ατόμων) όλο το 24ωρο ανεξέλεγκτοι προσπαθώντας είτε να μεταβούν προς βορά είτε επιστρέφοντας από τα σύνορα εντεινώντας έτσι το κλίμα ανασφάλειας του πληθυσμού.

Στην δομή της Νέας Καβάλας διαμένουν περίπου 1600 πρόσφυγες – μετανάστες που μαζί με τους 300 που μένουν σε στέπια στο Πολύκαστρο και την Αξιοσπολή κυκλοφορούν επίσης όλο το 24ωρο στον αστικό ιστό.

Ανημετηπιζόμε καθημερινά σοβαρά προβλήματα και η ομοιότητα της τωρινής κατάστασης είναι μεγάλη με την περίοδο που δημιουργήθηκε το φαινόμενο της Ειδομένης το 2015.

Η σημερινή επίσκεψη σας στο Πολύκαστρο μας δίνει την ευκαιρία να σας εκφράσουμε δια ζώσης:

- την αντίθεση μας σε οποιαδήποτε κατασκευή μόνιμου χαρακτήρα στην Νέα Καβάλα,
- την παρουσία μεγάλου αριθμού Προσφύγων – Μεταναστών στην Παιονία σε σχέση με τον μόνιμο πληθυσμό του δήμου και στην ανάγκη εφαρμογής της αρχής της αναλογικότητας,
- την άναρχη και ανεξέλεγκτη λειτουργία της δομής της Νέας Καβάλας που απορρέει από την ελλιπή περιφύραση και τους έως τώρα κανόνες λειτουργίας που την διέπουν,
- την ανάγκη ελευθέρωσης του αεροδρομίου της Νέας Καβάλας προκειμένου να λειτουργήσει αναπτυξιακά για την περιοχή,

- την άναρχη μετακίνηση των διαμενόντων προσφύγων – μεταναστών στην περιοχή που είτε με ποδήλατα είτε πεζοί θέτουν σε κίνδυνο την ασφάλεια τους και την ασφάλεια των διερχόμενων οδηγών, καθότι δεν ακολουθούν τους κανόνες κυκλοφορίας,
- την δυσλειτουργία που παρουσιάζεται στα σχολεία της περιοχής από την φοίτηση μεγάλου αριθμού μεταναστών που δεν γνωρίζουν την Ελληνική γλώσσα σε σχέση με τον αριθμό των Ελλήνων μαθητών,
- την ανασφάλεια που δημιουργείται στους κατοίκους της Παιονίας από τις μαζικές διελεύσεις προσφύγων – μεταναστών προς και από τα σύνορα σε συνδυασμό με την μείωση της αστυνομικής δύναμης στην ευρύτερη περιοχή που προέκυψε από την συγχώνευση των τμημάτων συνοριακής φύλαξης Ευζώνων και Ειδομένης,
- την κατάληψη αθλητικών χώρων και χώρων αναμνηστικής που συχνά λειτουργεί αποτρεπτικά προς τα παιδιά των μόνιμων κατοίκων του δήμου,
- τους κινδύνους που εγκυμονούν από την πανδημία COVID-19 όταν δεν τηρούνται οι υποδείξεις των υγειονομικών αρχών.

Για τους λόγους αυτούς ζητάμε από εσάς στήριξη των αιτημάτων της δημοτικής αρχής που είναι:

- Ακύρωση του έργου κατασκευής μόνιμων κατοικιών στην Νέα Καβάλα.
- Μείωση του αριθμού των προσφύγων – μεταναστών και εφαρμογή της αρχής της αναλογικότητας.
- Επιτήρηση και έλεγχος όσων παραμένουν στην δομή και εγκατάσταση ATM εντός αυτής μέχρι της οριστικής κατάργησής της.
- Επαναλειτουργία και των δύο τμημάτων συνοριακής φύλαξης Ευζώνων και Ειδομένης και ενίσχυση της αστυνομικής δύναμης του τμήματος Πολυκάστρου με παράλληλη λήψη μέτρων απέναντι στους διερχόμενους προς και από τα σύνορα με στόχο την ενίσχυση του αισθήματος ασφάλειας των κατοίκων.
- Τακτοποίηση των αποζημιώσεων που εκκρεμούν προς τους δημότες από την εποχή της εκκαθάρισης της Ειδομένης.
- Ενεργοποίηση των διατάξεων του άρθρου 195 του ν. 4622/2020 για την αποζημίωση ζημιών ιδιωτών και φορέων.
- Αυστηρή εφαρμογή των υγειονομικών κανόνων από όλους διότι την περίοδο αυτή προτεραιότητα έχει η δημόσια υγεία.
- Απελευθέρωση των χώρων του αεροδρομίου.

Ο ΔΗΜΑΡΧΟΣ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Α. ΣΙΩΝΙΔΗΣ

ΘΕΜΑ: ΕΓΚΡΙΣΗ ΥΠΟΒΑΘΗΤΩΝ ΑΙΤΗΜΑΤΩΝ.

ΣΧΕΤ.: Τις υπ' αριθμ.13708/26-08-2020, υπ' αριθμ.11396/17-07-2020 επιστολές μας.

Κύριε Κωνσταντίνου,

Αναμένουμε την απόφαση ένταξης του έργου <<Ηλεκτροφοτισμός δρόμου Πολυκάστρου – Γέφυρας Αζιού και κατασκευή πεζοδρομίου Πολυκάστρου – Νέας Καβάλας>> και την απόφαση για το αίτημα έκτακτης χρηματοδότησης που έχουμε υποβάλει στην υπηρεσία σας, βάσει του νόμου 4662/2020 άρθρο 195, παρ.4 για τις ζημιές που έχει υποστεί ο Δήμος μας λόγω του προφυγκικού-μεταναστευτικού.

Ο ΔΗΜΑΡΧΟΣ

ΥΠΟΜΝΗΜΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΑ ΕΡΓΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΗΣ ΔΟΜΗΣ ΥΠΟΔΟΧΗΣ ΤΗΣ ΝΕΑΣ ΚΑΒΑΛΑΣ

Κύριε Υπουργέ,

Με ικανοποίηση διαπιστώνουμε μέρα με την ημέρα την μείωση των μεταναστευτικών ροών προς την πατρίδα μας αλλά και την ευρύτερη περιοχή του Πολυκάστρου.

Στην προ μηνών επίσκεψη σας στο Πολύκαστρο μας είχατε προειδήσει για αυτήν την εξέλιξη και θεωρούμε ιδιαίτερα ενθαρρυντικό ότι επιβεβαιώνεστε στην πράξη.

Η δομή της Νέας Καβάλας έχει ήδη 150 διαμένοντες λιγότερους από την δύναμη που είχε τις ημέρες της επίσκεψής σας.

Στον «Ελεύθερο Τύπο» της Κυριακής 6 Δεκεμβρίου 2020, δημοσιεύθηκε άρθρο με τίτλο «το Αιγαίο δεν είναι πλέον η κύρια πύλη εισόδου των δουλεμπόρων» που επιβεβαιώνει τα αποτελέσματα των επιλογών της Κυβέρνησης όπως μας τα παρουσιάσατε και δια ζώσης στο Πολύκαστρο.

Κύριε Υπουργέ,

Σε αντίθεση με όλα τα θετικά που συμβαίνουν στην περιοχή και στη χώρα και τα οποία συνεπάγονται και βελτίωση της κατάστασης που επικρατεί στις δομές, οι κατασκευές που γίνονται σήμερα στην δομή της Νέας Καβάλας σηματοδοτούν αύξηση των διαμενόντων σε αυτήν.

Σήμερα στη δομή διαμένουν 1470 μετανάστες και οι δυνατότητες που είχε έως τώρα ήταν να φιλοξενεί 2010 μετανάστες σε κοντέινερ και σκηνές.

Τοποθετούνται τις ημέρες αυτές αυτή σε αντικατάσταση του παλαιού εξοπλισμού 250 νέα κοντέινερ, με δυνατότητα να διαμένουν σε αυτά 2000 μετανάστες.

Η κάτοικος μας ανησυχούν με αυτή την εξέλιξη. Μπορεί λόγω των μέτρων περιορισμού της πανδημίας που ισχύουν, αυτό να μην είναι εμφανές αλλά σας βεβαιώνω ότι η κοινωνία μας «βράζει». Φοβάμαι ότι μόλις αρθούν τα μέτρα οι αντιδράσεις θα είναι εντονότερες και μάλιστα εν μέσω των εορτών των Χριστουγέννων.

Σαν διοίκηση ζητήσαμε από την πρώτη στιγμή, με αίτημα ευθύνης, να αναλάβουμε το βάρος που μας αναλογεί. Ζητήσαμε να εφαρμοστεί στην ακριβική περιοχή μας η αρχή της αναλογικότητας. Επιστημάμε προς όλους, τους κινδύνους νομιμοποίησης ενός θύλακα μεταναστών πλησίον των συνόρων μας.

Εμπιστευθήκαμε την δέσμευσή σας για σταδιακή αποσυμφόρηση της δομής της Νέας Καβάλας μέσω της μείωσης των ροών και μέσω της επιτάχυνσης των διαδικασιών ασύλου.

Ο δήμος Παionίας των 28.500 κατοίκων θα έπρεπε, εφαρμόζοντας την αρχή της αναλογικότητας του 1% να φιλοξενεί προσωρινά 285 μετανάστες που το αίτημα ασύλου τους είναι υπό εξέταση.

Επειδή η Δομή της Νέας Καβάλας είναι η μοναδική στο νομό Κιλίκιας και με δεδομένο ότι ο νομός έχει 80.000 κατοίκους θα έπρεπε, εφαρμόζοντας την αρχή της αναλογικότητας του 1% να φιλοξενεί προσωρινά 800 μετανάστες που το αίτημα ασύλου τους είναι υπό εξέταση.

Δεν κατανοούμε λοιπόν, γιατί σήμερα γίνονται νέες εγκαταστάσεις για 2000 μετανάστες και κατ' επέκταση δεν μπορούμε να απαντήσουμε στα ερωτήματα των δημοτών μας. Οι νέες εγκαταστάσεις δεν συνάδουν με τις δεδηλωμένες προθέσεις σας και με τις θετικές εξελίξεις του μεταναστευτικού.

Ο κόσμος της περιοχής μας έχει προσφέρει τα μέγιστα στο Μεταναστευτικό ζήτημα και απαιτεί την προσοχή σας. Οι κάτοικοι της Παionίας είναι ακρίτες και όχι δεύτερης κατηγορίας πολίτες. Η δομή της Νέας Καβάλας πρέπει να μικρύνει άμεσα έως ότου καταργηθεί ή μεταφερθεί στην ενδοχώρα. Οι εργασίες που γίνονται σήμερα, δίνουν βήμα στους επικριτές σας και στέλνουν διαφορετικά μηνύματα από αυτά που δώσατε, ως αρμόδιος υπουργός στην επίσκεψή σας στο Πολύκαστρο.

Κύριε Υπουργέ, παρακαλούμε να επληρωθείτε του θέματος προσωπικά προκειμένου οι κάτοικοι της περιοχής μας να βιώσουν την ασφάλεια και τη φροντίδα που δικαιούνται από την πολιτεία. Εμείς έχουμε υποχρέωση απέναντι στους δημότες μας, να διεκδικήσουμε με κάθε τρόπο την τήρηση της αρχής της αναλογικότητας.

Ο ΔΗΜΑΡΧΟΣ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Α. ΣΙΩΝΙΔΗΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΝΟΜΟΣ ΚΙΛΙΚΙΑΣ
ΔΗΜΟΣ ΠΑΙΟΝΙΑΣ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΔΗΜΑΡΧΟΥ

Ταχ. Δ/ση: Μ. Αλεξάνδρου 75-77
Ταχ. Κώδικας: 612 00 ΠΟΛΥΚΑΣΤΡΟ
Πληροφορίες: Αναστασία Κώνη
Τηλέφωνο: 23433-50121
FAX: 23433-50160
e-mail: info@paionia.gov.gr

Πολύκαστρο, 09-02-2021
Αριθ. Πρωτ.: 1934

ΠΡΟΣ:
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΗΣ & ΑΣΥΛΟΥ
ΓΕΝΙΚΟ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΥΠΟΔΟΧΗΣ
ΑΙΤΟΥΝΤΩΝ ΑΣΥΛΟ
κ. ΛΟΓΟΘΕΤΗ ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ

Αξιότιμε κύριε Γενικέ,

με την επιστολή μου αυτή επανέρχομαι στο θέμα του μεταναστευτικού και της διαχείρισής του. Ως δημοτική αρχή είμαστε παρατηρητές των γεγονότων που αφορούν άμεσα τη ζωή και την ασφάλεια των κατοίκων του δήμου Παιονίας. Είναι διάχρητη η αίσθηση ότι όλα γίνονται εν κρυπτώ, αφού δεν έχουμε καμία ενημέρωση σχετικά.

Θα αναφερθώ συγκεκριμένα στα τελευταία γεγονότα, όταν έκπληκτοι οι κάτοικοι του Πολυκάστρου πρωτεύουσας του δήμου μας, παρακολούθησαν το μεσημέρι του Σαββάτου της 6^{ης} Φεβρουαρίου τέσσερα λεωφορεία να καταφτάνουν στην κεντρική πλατεία της πόλης, και να αποβιβάζουν τους Πρόσφυγες-Μετανάστες που επέβαιναν σε αυτά. Επικοινωνήσαν μαζί μου και εγώ με τη σειρά μου επικοινωνήσα με το τοπικό αστυνομικό τμήμα, όπου κανείς δεν γνώριζε τίποτα! Όλα αυτά εν μέσω πανδημίας, και με απαγόρευση των μετακινήσεων για όλους.

Τα ερωτήματα που γενώνται είναι: «Ζούμε τελικά σε μία εννομούμενη πολιτεία; Ποιός είναι ο ρόλος της τοπικής αυτοδιοίκησης;» Υπεκθυμίζω ότι από την πρώτη στιγμή που προέκυψε το πρόβλημα του Μεταναστευτικού, ζητήσαμε να εφαρμοστεί η αρχή της αναλογικότητας επί ματαίω όπως αποδεικνύεται.

Κύριε Γενικέ, κλείνοντας την επιστολή μου σας μεταφέρω το αίτημα που δικαίως αποτελεί και απαίτηση: **Θέλουμε άμεση και πλήρη ενημέρωση όσον αφορά το Μεταναστευτικό στην περιοχή μας. Συμμετοχή της τοπικής αυτοδιοίκησης στις αποφάσεις που αφορούν τη ζωή, την ασφάλεια και το μέλλον των κατοίκων του ακριτικού δήμου Παιονίας.**

Με εκτίμηση,
Ο Δήμαρχος

Κωνσταντίνος Α. Σιωνίδης

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΝΟΜΟΣ ΚΙΛΙΚΙΑΣ
ΔΗΜΟΣ ΠΑΙΟΝΙΑΣ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΔΗΜΑΡΧΟΥ

Ταχ. Δ/ση: Μ. Αλεξάνδρου 75-77
Ταχ. Κώδικας: 612 00 ΠΟΛΥΚΑΣΤΡΟ
Πληροφορίες: Αναστασία Κώνη
Τηλέφωνο: 23433-50121
FAX: 23433-50160
e-mail: info@paionia.gov.gr

Πολύκαστρο, 09-02-2021
Αριθ. Πρωτ.: 1934

ΠΡΟΣ:
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΗΣ & ΑΣΥΛΟΥ
ΓΕΝΙΚΟ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΥΠΟΔΟΧΗΣ
ΑΙΤΟΥΝΤΩΝ ΑΣΥΛΟ
κ. ΛΟΓΟΘΕΤΗ ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ

Αξιότιμε κύριε Γενικέ,

με την επιστολή μου αυτή επανέρχομαι στο θέμα του μεταναστευτικού και της διαχείρισής του. Ως δημοτική αρχή είμαστε παρατηρητές των γεγονότων που αφορούν άμεσα τη ζωή και την ασφάλεια των κατοίκων του δήμου Παιονίας. Είναι διάχρητη η αίσθηση ότι όλα γίνονται εν κρυπτώ, αφού δεν έχουμε καμία ενημέρωση σχετικά.

Θα αναφερθώ συγκεκριμένα στα τελευταία γεγονότα, όταν έκπληκτοι οι κάτοικοι του Πολυκάστρου πρωτεύουσας του δήμου μας, παρακολούθησαν το μεσημέρι του Σαββάτου της 6^{ης} Φεβρουαρίου τέσσερα λεωφορεία να καταφτάνουν στην κεντρική πλατεία της πόλης, και να αποβιβάζουν τους Πρόσφυγες-Μετανάστες που επέβαιναν σε αυτά. Επικοινωνήσαν μαζί μου και εγώ με τη σειρά μου επικοινωνήσα με το τοπικό αστυνομικό τμήμα, όπου κανείς δεν γνώριζε τίποτα! Όλα αυτά εν μέσω πανδημίας, και με απαγόρευση των μετακινήσεων για όλους.

Τα ερωτήματα που γενώνται είναι: «Ζούμε τελικά σε μία εννομούμενη πολιτεία; Ποιός είναι ο ρόλος της τοπικής αυτοδιοίκησης;» Υπεκθυμίζω ότι από την πρώτη στιγμή που προέκυψε το πρόβλημα του Μεταναστευτικού, ζητήσαμε να εφαρμοστεί η αρχή της αναλογικότητας επί ματαίω όπως αποδεικνύεται.

Κύριε Γενικέ, κλείνοντας την επιστολή μου σας μεταφέρω το αίτημα που δικαίως αποτελεί και απαίτηση: **Θέλουμε άμεση και πλήρη ενημέρωση όσον αφορά το Μεταναστευτικό στην περιοχή μας. Συμμετοχή της τοπικής αυτοδιοίκησης στις αποφάσεις που αφορούν τη ζωή, την ασφάλεια και το μέλλον των κατοίκων του ακριτικού δήμου Παιονίας.**

Με εκτίμηση,
Ο Δήμαρχος

Κωνσταντίνος Α. Σιωνίδης

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΝΟΜΟΣ ΚΙΛΙΚΙΑΣ
ΔΗΜΟΣ ΠΑΙΟΝΙΑΣ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΔΗΜΑΡΧΟΥ

Ταχ. Δ/ση: Μ. Αλεξάνδρου 75-77
Ταχ. Κώδικας: 012 00 ΠΟΛΥΚΑΣΤΡΟ
Πληροφορίες: Αναστασία Κώνη
Τηλέφωνο: 23433-50121
FAX: 23433-50180
e-mail: info@paionia.gov.gr

Πολύκαστρο, 22-11-2021
Αριθ. Πρωτ.: 19635

ΠΡΟΣ:
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΗΣ &
ΑΣΥΛΟΥ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ
κ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΜΗΤΡΑΚΗ
ΘΗΒΩΝ 198
18233 ΙΩΑΝΝΗΝ ΡΕΝΤΗ

κ. Υπουργέ,

με την επιστολή μου αυτή επανέρχομαι στο θέμα του μεταναστευτικού και της διαχείρισής του στη δύσκολη αυτή περίοδο του διανύουμε με τον αριθμό των θετικών κρουσμάτων covid-19 να εκτοξεύεται. Ως δημοτική αρχή είμαστε παρατηρητές των γεγονότων που αφορούν άμεσα τη ζωή και την υγεία των κατοίκων του Δήμου Παionίας.

Ως διοίκηση πιστεύουμε στις Αρχές της χρηστής συνεργασίας των φορέων εξουσίας του Κράτους και της τοπικής αυτοδιοίκησης προς όφελος των κατοίκων του Δήμου μας. Υπενθυμίζουμε πως το διαρκές και επίμονο αίτημα, από την πρώτη ημέρα ανάληψης των καθηκόντων της δημοτικής μας Αρχής, είναι η εφαρμογή της αρχής της αναλογικότητας για τον αριθμό των διαμενόντων μεταναστών.

Κύριε Υπουργέ, επιθυμούμε και ζητούμε την άμεση και πλήρη ενημέρωσή όσον αφορά το Μεταναστευτικό στην περιοχή μας.

Είμαστε εδώ και προσπαθούμε καθημερινά με πολύ αγώνα. Δυστυχώς, μέχρι τώρα δεν βλέπουμε καμία ανταπόκριση. Δεν έχουμε καμία ενημέρωση από επίσημο εκπρόσωπο φορέων της Κυβέρνησης που να διαβεβαιώνει ότι η υγεία των διαμενόντων στην Προσωρινή Δομή Φιλοξενίας της Νέας Καβάλας βρίσκεται σε καλή κατάσταση και ότι γίνεται ο απαραίτητος έλεγχος με τα κατάλληλα τεστ ανίχνευσης κορωνοϊού και άλλων λοιμωδών νοσημάτων πριν μεταφερθούν στην περιοχή. Επιπλέον, δεν έχουμε καμία επίσημη ενημέρωση για το ποσοστό των εμβολιασμένων που διαμένουν εκεί. Από την πλευρά μας έχουν γίνει ενέργειες για πληροφόρηση και έχουμε λάβει προφορικά, ανεπίσημα στοιχεία.

Από την Γραμματεία του Γ.Γ. Υποδοχής Αιτούντων Άσυλο έχουμε ζητήσει να ενημερωνόμαστε κάθε βδομάδα για τον αριθμό των διαμενόντων, κάτι το οποίο έγινε δεκτό αλλά με μηνιαία ενημέρωση- ενημέρωση κάθε τέλος του μήνα. Δεν το ζητάμε για να συλλέγουμε αριθμούς, αλλά για να ελεγχούμε την κατάσταση όσο δύναται από την πλευρά μας. Γνωρίζετε πολύ καλά, ότι δεν υφίσταται Διοικητής στη Δομή

της Νέας Καβάλας, έχουμε επικουρικά μία φορά την βδομάδα ο Αναπλ. Διοικητής από τη Δομή της Αλεξάνδρειας Νομού Ημαθίας. Ζητήσαμε να διευρευνηθεί η δυνατότητα παραμονής του πρ. Διοικητή, αλλά δυστυχώς δεν έχουμε κάποια θετική εξέλιξη επί του θέματος.

Όλα τα παραπάνω δημιουργούν έντονη ανασφάλεια και αβεβαιότητα τόσο σε εμάς όσο και στην τοπική κοινωνία της Παionίας. Παρακαλούμε, να λάβετε υπόψη τα παραπάνω και να ανταποκριθείτε στα ζητήματα μας για το καλό και την υγεία όλων μας.

Με εκτίμηση,
Ο Δήμαρχος

Κωνσταντίνος Σιωνίδης

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΝΟΜΟΣ ΚΙΛΙΚΙΑΣ
ΔΗΜΟΣ ΠΑΙΟΝΙΑΣ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΔΗΜΑΡΧΟΥ

Ταχ. Δ/ση: Μ. Αλεξάνδρου 75-77
Ταχ. Κώδικας: 012 00 ΠΟΛΥΚΑΣΤΡΟ
Πληροφορίες: Αναστασία Κώνη
Τηλέφωνο: 23433-50121
FAX: 23433-50180
e-mail: info@paionia.gov.gr

Αποστολή μέσω ηλεκτ. ταχυδρομείου

Πολύκαστρο, 27-12-2021
Αριθ. Πρωτ.: 21763

ΠΡΟΣ:
ΕΙΔΙΚΟ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ
ΕΜΠΛΕΚΟΜΕΝΩΝ ΦΟΡΕΩΝ ΤΟΥ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΗΣ ΚΑΙ
ΑΣΥΛΟΥ
κ. Ευάγγελο Κωνσταντίνου

Αξιότιμε κ. Κωνσταντίνου

με την επιστολή μου αυτή επανέρχομαι στο θέμα του μεταναστευτικού και της διαχείρισής του. Ως δημοτική αρχή είμαστε παρατηρητές των γεγονότων που αφορούν άμεσα τη ζωή και την ασφάλεια των κατοίκων του Δήμου Παionίας. Πραγματικά το τελευταίο διάστημα η κατάσταση είναι ανησυχητική και κάτι πρέπει να γίνει άμεσα για αυτό.

Θα αναφερθώ συγκεκριμένα στα τελευταία δυσάρεστα γεγονότα, όταν εκπλήκτοι οι κάτοικοι του Πολυκάστρου, πρωτεύουσας του δήμου μας, παρακολούθησαν αυτές τις γοργές μέρες των Χριστουγέννων δύο απόπειρες ληστείας σε ανήλικα κορίτσια. Η έγκλιση των ανώτερων εγκληματικών ενεργειών έγινε από την ομάδα ασφαλείας Παionίας, εντός σε πολύ μικρό χρονικό διάστημα.

Κύριε Κωνσταντίνου, κλείνοντας με την παρούσα επιστολή ζητούμε την άμεση και πλήρη ασφάλεια στον χώρο της Προσωρινής Δομής της Νέας Καβάλας, την τοποθέτηση ολοκληρωμένου συστήματος ελέγχου της Δομής και την αυστηρή εφαρμογή του ωραρίου εισόδου και εξόδου των διαμενόντων της Δομής. Τέλος, ενόψει του νέου κύματος της πανδημίας του covid-19, παρακαλούμε όπως περιοριστούν στον υψητό βαθμό οι μετακινήσεις των διαμενόντων στη Δομή.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΝΟΜΟΣ ΚΙΛΙΚΙΑΣ
ΔΗΜΟΣ ΠΑΙΟΝΙΑΣ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΔΗΜΑΡΧΟΥ

Ταχ. Δ/ση: Μ. Αλεξάνδρου 75-77
Ταχ. Κώδικας: 012 00 ΠΟΛΥΚΑΣΤΡΟ
Πληροφορίες: Αναστασία Κώνη
Τηλέφωνο: 23433-50121
FAX: 23433-50180
e-mail: info@paionia.gov.gr

Πολύκαστρο, 18-01-2022
Αριθ. Πρωτ.: 601

ΠΡΟΣ:
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ
ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΑΣΥΛΟΥ
ΓΕΝΙΚΟ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΥΠΟΔΟΧΗΣ
ΑΙΤΟΥΝΤΩΝ ΑΣΥΛΟ
κ. ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΛΟΓΟΘΕΤΗ
ΚΟΙΝ:
ΕΙΔΙΚΟ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ
ΕΜΠΛΕΚΟΜΕΝΩΝ ΦΟΡΕΩΝ
κ. ΕΥΑΓΓΕΛΙΟ ΑΠΟΣΤΟΛΙΟ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ

ΘΕΜΑ: Ζητούνται κοντέινερ για χρήση υποδομών υγιεινής
ΣΧΕΤ.: 1)Το υπ' αριθμ. 21642/23-12-2021 έγγραφο μας
2)Το υπ' αριθμ. 18528/12-01-2022 έγγραφο μας

Σε συνέχεια των ανωτέρω σχετικών εγγράφων, ζητούμε συμπληρωματικά τη δόση υλικού από την Προσωρινή Δομή Νέας Καβάλας, τα οποία αποσφραγιστά. Συγκεκριμένα ζητούμε 15 ακόμα κοντέινερ, τα οποία θα στεφθούν ως υποδομές υγιεινής (π.χ. τουαλέτες, νιπτήρες και ντουζιέρες) για την κάλυψη των σχετικών αναγκών των Ρομά που διαμένουν μόνιμα στα όρια του Δήμου μας, στην Αξίουπολη. Στόχος μας είναι η καλύτερη διαβίωση αυτών των κοινωνικά ευπαθών ανθρώπων, αλλά και η πρόληψη εξάπλωσης διαφόρων ασθενειών δίνοντας έμφαση σε μία σειρά καλών πρακτικών υγιεινής που στοχεύουν στην καλύτερη προσωπική τους υγειονομική κατάσταση αλλά και δημόσια. Με βάση την τρέχουσα υγειονομική κατάσταση του covid-19 που πλήττει ολόκληρο τον πλανήτη πρέπει όλοι να σταθούμε αρωγοί με οποιοδήποτε τρόπο μπορούμε, ώστε να την αντιμετωπίσουμε. Γι αυτό λοιπόν ζητούμε να συμβάλετε κι εσείς με τη σειρά μας στην προσπάθεια μας, ανταποκρινόντας στο αίτημα μας.

Ο ΔΗΜΑΡΧΟΣ

Ο Δήμαρχος

ΓΡΑΦΕΙΟ ΔΗΜΑΡΧΟΥ

Αριθ. Πρωτ.: 2049

Ταχ. Δ/ση: Μ. Αλεξάνδρου 75-77
Ταχ. Κώδικας: 612 00 ΠΟΛΥΚΑΣΤΡΟ
Πληροφορίες: Αναστασία Κώνη
Τηλέφωνο: 23433-50121
FAX: 23433-50160
e-mail: info@paionia.gov.gr

ΠΡΟΣ:
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ
ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΑΣΥΛΟΥ
ΓΕΝΙΚΟ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑ ΥΠΟΔΟΧΗΣ
ΑΙΤΟΥΝΤΩΝ ΑΣΥΛΟ
κ. ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΛΟΓΘΟΕΤΗ
ΚΟΙΝ.:
ΕΙΔΙΚΟ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑ
ΕΜΠΛΕΚΟΜΕΝΩΝ ΦΟΡΕΩΝ
κ. ΕΥΑΓΓΕΛΟ ΑΠΟΣΤΟΛΟ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ

ΘΕΜΑ: Ζητούνται κοντινέρ για χρήση υποδομών υγιεινής
ΣΧΕΤ.: 1) Το υπ' αριθμ. 21642/23-12-2021 έγγραφο μας
2) Το υπ' αριθμ. 18528/12-01-2022 έγγραφο σας
3) Το υπ' αριθμ. 601/18-01-2022 έγγραφο μας

Σε συνέχεια των ανωτέρω σχετικών εγγράφων, ζητούμε συμπληρωματικά τη διάθεση υλικού από την Προσωρινή Δομή Νέας Καβάλας, τα οποία αποσφραγίζονται. Συγκεκριμένα ζητούμε 15 ακόμη κοντινέρ, τα οποία θα διατεθούν ως υποδομές υγιεινής (π.χ. τουαλέτες, νιπτήρες και ντουζιέρες) για την κάλυψη των σχετικών αναγκών των Ρομά που διαμένουν μόνιμα στα όρια του Δήμου μας, στην Αξίουπολη. Στην περίπτωση που δεν υπάρχουν κοντινέρ τέτοιας διαμόρφωσης, παρακαλούμε να μας δοθούν απλά- κοινά κοντινέρ τα οποία θα τροποποιηθούν στην συνέχεια από εμάς.

Στόχος μας είναι η καλύτερη διαβίωση αυτών των κοινωνικά ευπαθών ανθρώπων, αλλά και η πρόληψη εξάπλωσης διαφόρων ασθενειών δίνοντας έμφαση σε μία σειρά καλών πρακτικών υγιεινής που στοχεύουν στην καλύτερη προσωπική τους υγειονομική κατάσταση αλλά και δημόσια. Με βάση την τρέχουσα υγειονομική κατάσταση του covid-19 που πλήττει ολόκληρο τον πλανήτη πρέπει όλοι να σταθούμε αρωγώι με οποιοδήποτε τρόπο μπορούμε, ώστε να την αντιμετωπίσουμε.

Γι αυτό λοιπόν ζητούμε να συμβάλετε κι εσείς με τη σειρά μας στην προσπάθεια μας, ανταποκρίνοντας στο αίτημα μας.

Ο ΔΗΜΑΡΧΟΣ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Α. ΣΙΩΝΙΔΗΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΝΟΜΟΣ ΚΙΛΙΚΙΑΣ
ΔΗΜΟΣ ΠΑΙΟΝΙΑΣ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΔΗΜΑΡΧΟΥ

Δημοτικό μέσο κ.κ.κ.τ. τελεφώνου
Πολύκαστρο, 21 Ιανουάριος 2022
Αριθ. Πρωτ.: 9957

Ταχ. Δ/ση: Μ. Αλεξάνδρου 75-77
Ταχ. Κώδικας: 612 00 ΠΟΛΥΚΑΣΤΡΟ
Πληροφορίες: Αναστασία Κώνη
Τηλέφωνο: 23433-50121
FAX: 23433-50160
e-mail: info@paionia.gov.gr

ΠΡΟΣ:
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ
ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΑΣΥΛΟΥ
ΓΕΝΙΚΟ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑ ΥΠΟΔΟΧΗΣ
ΑΙΤΟΥΝΤΩΝ ΑΣΥΛΟ
κ. ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΛΟΓΘΟΕΤΗ
ΚΟΙΝ.:
ΕΙΔΙΚΟ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑ
ΕΜΠΛΕΚΟΜΕΝΩΝ ΦΟΡΕΩΝ
κ. ΕΥΑΓΓΕΛΟ ΑΠΟΣΤΟΛΟ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ

ΘΕΜΑ: Ζητούνται κοντινέρ για χρήση υποδομών υγιεινής
ΣΧΕΤ.: α. Το υπ' αριθμ. 21642/23-12-2021 έγγραφο μας
β. Το υπ' αριθμ. 18528/12-01-2022 έγγραφο σας
γ. Το υπ' αριθμ. 2048/09-09-2022 έγγραφο μας

Σε συνέχεια των ανωτέρω (α) και (β) σχετικών εγγράφων και σε αντίστοιχη περίπτωση (γ) υλοποίησης κοντινέρ, ζητούμε συμπληρωματικά τη διάθεση και άλλων κοντινέρ από την Προσωρινή Δομή Νέας Καβάλας, τα οποία αποσφραγίζονται. Συγκεκριμένα ζητούμε: 15 ακόμη κοντινέρ-ουαλέτες και 0 κοντινέρ WC και 2 κοντινέρ ντουζιέρες, τα οποία θα διατεθούν για την κάλυψη των σχετικών αναγκών των Ρομά που διαμένουν μόνιμα στα όρια του Δήμου μας, στην Αξίουπολη.

Στόχος μας είναι η καλύτερη διαβίωση αυτών των κοινωνικά ευπαθών ανθρώπων, αλλά και η πρόληψη εξάπλωσης διαφόρων ασθενειών δίνοντας έμφαση σε μία σειρά καλών πρακτικών υγιεινής που στοχεύουν στην καλύτερη προσωπική τους υγειονομική κατάσταση αλλά και δημόσια.

Δεδομένης της υγειονομικής κρίσης του covid-19 η οποία συνεχίζει να μας πλήττει, παρακαλούμε όλοι μας να σταθούμε αρωγώι στην προσπάθεια της (με κάθε τρόπο) αντιμετώπισής της.

Γι αυτό λοιπόν ζητούμε να συμβάλετε κι εσείς με τη σειρά σας στην προσπάθειά μας, ανταποκρίνοντας βελικά στο αίτημα μας.

Ο ΔΗΜΑΡΧΟΣ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Α. ΣΙΩΝΙΔΗΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΝΟΜΟΣ ΚΙΛΙΚΙΑΣ
ΔΗΜΟΣ ΠΑΙΟΝΙΑΣ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΔΗΜΑΡΧΟΥ

Ταχ. Δ/ση: Μ. Αλεξάνδρου 75-77
Ταχ. Κώδικας: 612 00 ΠΟΛΥΚΑΣΤΡΟ
Πληροφορίες: Αναστασία Κώνη
Τηλέφωνο: 23433-50121
FAX: 23433-50160
e-mail: info@paionia.gov.gr

Πολύκαστρο, 03-03-2022
Αριθ. Πρωτ.: 3342

ΠΡΟΣ:
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΗΣ &
ΑΣΥΛΟΥ
ΥΠΟΦΗ ΥΠΟΥΡΓΟΥ
κ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΜΠΑΡΠΑΚΗ
ΘΗΒΩΝ 198
18233 ΙΩΑΝΝΗ ΠΕΝΤΗ

Αξιότιμη κ. Υπουργέ,

Ο Δήμος Παionίας έχει σταθεί αλληλέγγυος στο προσφυγικό ζήτημα και οι κάτοικοί μας, που οι περισσότεροι έχουν προσφυγική καταγωγή, έχουν επείσει μεγάλο ψυχικό ελάττωμα την περίοδο της «Εξομής», αλλά και στη συνέχεια όταν φιλοξενήσαμε επί επί πολλά και συνεχίζουμε να το πράττουμε τον μεγαλύτερο αναλογικά με τον πληθυσμό μας αριθμό προσφύγων – μεταναστών.

Ως Διοίκηση πιστεύουμε στις αρχές της χρηστής συνεργασίας των φορέων εξουσίας του κράτους και της τοπικής αυτοδιοίκησης προς όφελος των κατοίκων του Δήμου και της πατρίδας μας.

Κύριε Υπουργέ, με την παρούσα επιστολή, θέλουμε να σας καταστήσουμε κοινωτό της έντονης επίσημης της τοπικής μας κοινωνίας να σταθεί αλληλέγγυα και στους δοκιμαζόμενους Ουκρανούς πρόσφυγες. Το δράμα των οικογενειών του αδελφού ουκρανικού λαού που καταφύγουν στα σύνορα συνεχάρη της συνειδήσεως των κατοίκων της Παionίας, προσφύγων στην πλειοψηφία τους, και προς τούτο ως Διοίκηση του Δήμου Παionίας.

Α. Οργανώνουμε καμπάνια συλλογής κάθε είδους ανθρωπιστικής βοήθειας για τα παιδιά και τις οικογένειες προσφύγων, σε συνεργασία και με άλλους φορείς που ανέλαβαν τέτοιου είδους δράσεις.

Β. Προτείνουμε να χρησιμοποιήσετε την Προσωρινή Δομή Φιλοξενίας Νέας Καβάλας για την φιλοξενία προσφύγων από την Ουκρανία, φυσικά μετά την εκ μέρους σας διευθέτηση του θέματος της διαμονής των νυν φιλοξενούμενων εκεί μεταναστών.

Η Προσωρινή Δομή της Νέας Καβάλας μπορεί να προσφέρει ανακούφιση, ασφάλεια και ψυχολογική υποστήριξη σε οικογένειες και γυναικοπαίδα που δοκιμάστηκαν από τον πόλεμο σε ένα περιβάλλον απόλυτα φιλικό προς αυτούς.

Με εκτίμηση,
Ο Δήμαρχος

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΝΟΜΟΣ ΚΙΑΡΙΣ
ΔΗΜΟΣ ΠΑΙΟΝΙΑΣ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΔΗΜΑΡΧΟΥ

Τηλ. Δήμου: Μ. Αλεξάνδρου 75-77
Τηλ. Κώδικας: 612 00 ΠΟΛΥΚΑΛΤΡΟ
Πληροφορίες: Διοικητικό Κέντρο
Τηλέφωνο: 23433-50121
FAX: 23433-50160
e-mail: info@paionia.gov.gr

[Αποστολή μέσω η/λ, ταχυδρομείου]

Πολύκατρο, 26-08-2022
Αριθ. Πρωτ.: 13759

ΠΡΟΣ:

ΥΠΟΥΡΓΟ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΗΣ & ΑΣΥΛΟΥ
κ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΜΗΤΑΡΑΚΗ

ΚΟΙΝ:

ΓΕΝΙΚΟ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ
ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΗΣ & ΑΣΥΛΟΥ
κ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΛΟΓΘΕΤΗ

ΘΕΜΑ: Συγκέντρωση Λαθρομεταναστών

Κύριε Υπουργέ,

το τελευταίο διάστημα έχουν παρατηρηθεί αυξημένες ροές λαθρομεταναστών, καθώς επίσης και αυξημένη συγκέντρωση στην περιοχή της Εδομένης-Ευζώνων και άλλων μεθωριακών οικισμών του Δήμου μας. Εκτιμάται πως ο πληθυσμός των υπερβαίνει τους 1000 και σε κάθε περίπτωση είναι μεγαλύτερος από τον συνολικό γερασμένο πληθυσμό των οικισμών της περιοχής.

Όπως γνωρίζετε, πρόσφατα συνέβησαν επεισόδια που είχαν ως αποτέλεσμα τον θάνατο ενός νεαρού λαθρομετανάστη, καθώς επίσης και την αποβολή μία εγκύου γυναίκας, συντεπεία συμπτωμάτων που παρατηρούνται μεταξύ των

Όλες τα παραπάνω ενέτειναν το πρόβλημα ανεργίας των κατοίκων στην περιοχή κατοίκων μας, οι οποίοι αγωνιούν καθημερινά με την διάγκωση του προβλήματος που παρατηρούμε.

Παρακάλουμε για την λήψη των απαραίτητων μέτρων, προκειμένου να ελεγχθεί-εξαλειφθεί το φαινόμενο αυτό, δεδομένου ότι χρέος μας πρώτιστα είναι να διασφαλίσουμε την ομαλή ασφαλή και ειρηνική διαβίωση των γηγενών κατοίκων μας στην περιοχή.

Ο ΔΗΜΑΡΧΟΣ